

Голос України

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

Пристрасті за автобудом

Виробництво автомобілів в Україні продовжує залишатися проблемною галуззю. Замість стимулювання прагнення автомобілебудівників наповнити ринок різноманітними моделями відомих виробників з написом «Зроблено в Україні» окремі політики борються лише за власні преференції.

Вершиною такого підходу став законопроект № 3677 «Про розвиток автомобільної промисловості в Україні», прийнятий Верховною Радою України в першому читанні. В ньому чітко закріплено принцип «Усі автовиробники рівні, але деякі рівніші».

(Закінчення на 6-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Путін побував у Криму

Учора Президент Російської Федерації Володимир Путін прибув з одноденним візитом в Україну, де в Криму відбулася його робоча зустріч з Президентом України Леонідом Кучмою. На момент, коли вертався номер, не було відомо, про що саме домовилися президенти. Тим часом у їхніх планах було дати спільні доручення урядам щодо реалізації угоди про Єдиний економічний простір, а також підписати угоди про спільне використання Керч-Енікальського каналу.

Реєстр поламаних списів

Наступного року з метою приведення національного законодавства у відповідність до вимог СОТ український парламент має ухвалити близько 70 законопроектів — зокрема, у сфері валютного регулювання, технічних бар'єрів у торгівлі, фітосанітарних норм. Із них стосуватимуться державних субсидій. Про це повідомив під час семінару «Політика державних субсидій: що необхідно враховувати при вступі та членстві України в СОТ» народний депутат України, голова підкомітету з питань координації співробітництва з ЄС та СОТ Комітету ВР з питань європейської інтеграції Сергій Касьянов.

(Закінчення на 5-й стор.).

Із звернення дванадцятої сесії Трускавецької міської ради до голови Федерації профспілок України Олександра Стояна та до голови правління ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» Едуарда Колесника

Ми, депутати четвертого демократичного скликання, звертаємося до вас, шановні Олександр Миколайовичу та Едуарде Олексійовичу.

Трускавець є визнаним курортом завдяки своїм різноманітним і унікальним мінеральним водам та широкій мережі санаторно-курортних закладів.

Велику роль у розвитку курорту відіграли профспілки, мережа санаторіїв яких становить значну частку. Свого часу профспілки зробили великий внесок у розвиток інфраструктури курорту.

(Закінчення на 3-й стор.).

Передноворічний вогник у Бузькому

У селі Бузьке Вознесенського району Миколаївської області введено в дію газорозподільний пункт і вже підведено газ до перших двадцяти будинків. Свято передноворічного «блакитного вогника» з бузками розділили голова облдержадміністрації Олексій Гаркуша, голова обласної ради Михайло Москаленко, президент ВАТ «Зелений Гай» Петро Лівік, представники районної влади, будівельних організацій.

(Закінчення на 4-й стор.).

276 депутатів проголосували за законопроект про внесення змін до Основного Закону

Ранкове та денне засідання 24 грудня

Ще до відкриття засідання «нашоукраїнці» та бютівці зайняли місця президії, трибуну та подіум. Час від часу випробовували звукові «засоби впливу» — дудки, мегафон, сирени. Отже, все йшло до блокування роботи Верховної Ради.

Опозиція зустріла появу Голови ВР Володимира Литвина співом Гімну України. І тут же — шумова какофо-

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

нія у відповідь на перехід президії до однієї з депутатських лож.

Лише після 12-ї години 276 депутатів з більшості та фракції КПУ в першому читанні схвалили законопроект про внесення змін до Конституції (проект Медведчука—Симоненка, який передбачає у 2006 році вибори Президента парламентом). Через пошкоджену систему «Рада» депутати голосували підняттям рук.

(Закінчення на 2-й стор.).

У НОМЕР

Плюс повна телефонізація

На 50 номерів розширили зв'язківці телефонну мережу в селі Лугівка Токмацького району. Про такий передноворічний подарунок для селян разом зі зв'язківцями потурбувалася Остриківська сільрада, її голова Юрій Школик. Тепер, за його словами, у семи селах сільради налічується півтисячі телефонних номерів, повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.

Один зі 100 — це почесно

43 підприємства Луганської області взяли участь у конкурсі «100 кращих товарів України-2003», що його організував Держспоживстандарт. У результаті 22 підприємства стали фіналістами конкурсу й одержали право на участь у ньому на національному рівні. Визначаючи

переможця, враховували не тільки якість і конкурентоспроможність продукції, а й оснащеність підприємства сучасною технікою, соціальний захист працівників, якість використаної сировини, задоволеність продукцією споживача. Серед кращих названо ЗАТ «Луганськмлин», ЗАТ «Луганський трубний завод», ЗАТ «Луганські акумулятори», ЗАТ «Луганський лікерогорілчаний завод» та ін., повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Річну програму — достроково!

Колектив Білгород-Дністровського морського торгового порту перший серед портів України достроково виконав річну програму з вантажообороту. За дні, що залишилися до кінця року, намічено переробити ще не менш як 50 тисяч тонн вантажів, повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.

БЛІЦОПИТУВАННЯ — МИКОЛАЇВ

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Сазонов Євген Миколайович, пенсіонер, що працює:

— Украй незадоволений роботою пошти. «Голос України», наприклад, одержую пачками один-два рази на тиждень. А хотілося б читати щодня. Радіоточка то працює, то ні...

Гордієнко Ольга, секретар-референт:

— Нещодавно купили квартиру й переформили телефон. Раптом приходить рахунок, у який уписано зайві 25 гривень. Буквально тиждень тому працівники «Укртелекому» все перевірили і переконалися, що боргів немає. Звідки взявся цей рахунок?

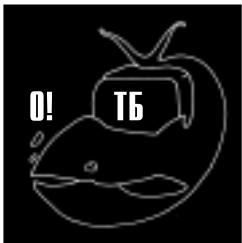
Кузьменко Тетяна Іванівна, пенсіонерка:

— У центрі Миколаєва дороги відремонтували, а ями і вибоїни на трамвайних коліях і в провулках залишилися. Коли буде ожеледь, хоч із квартири не виходь.

Опитувала
Олена ІВАШКО.

10, 15

Програма телебачення 11—14

Три «кулі» — в «десятку»

23

Друга конституційна ніч

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Вечірнє і нічне засідання 23—24 грудня

Цю ніч уже встигли «охрестити» другою конституційною ніччю, часом загадування бажань і перевіркою на міць. У той час, коли весь християнський світ західного обряду готувався до зустрічі Різдва, в українському парламенті кипіли аж ніяк не передріздвяні пристрасті. Опозиція продовжувала блокувати роботу Верховної Ради, намагаючися не допустити схвалення змін до Конституції, які, зокрема, передбачають обрання Президента України парламентом. Парламентська більшість обіцяла проголосувати за один із варіантів конституційних змін за будь-яких умов. «Більшовики» та комуністи зібрали більш як 226 підписів за те, щоб проводити засідання парламенту доти, доки не буде прийнято рішення. Голова Верховної Ради не закрив пленарне засідання. У сесійній залі, в якій було зламано всі мікрофони та систему голосування «Рада», депутати та журналісти провели всю ніч.

...14.30. Представники парламентського апарату на прес-конференції заявили, що для відновлення роботи мікрофонів та системи «Рада» необхідно щонайменше шість днів і коштуватиме це майже 100 тис. грн. За словами керівника управління комп'ютерних систем апарату ВР Ігоря Здзєби, електронну систему голосування було виведено з ладу ще зранку «невідомими». Він не став оприлюднювати їхні прізвища, бо це були народні обранці. З яких саме фракцій, здогадатися неважко. Отвори для депутатських реєстраційних карток за-

били монетами та різноманітними металевими предметами. Поломка мікрофонів та комп'ютерів також унеможливила радіотрансляцію сесії.

16.00. До своїх робочих місць, закиданих купою паперів, в оточенні депутатів-опозиціонерів підходять Голова Верховної Ради Володимир Литвин та його заступники Адам Мартинюк та Олександр Зінченко. Депутати з «Нашої України», БЮТ та СПУ свистять у дудки, як на стадіоні, та вмикають сховані під столами «сирени». Володимир Литвин марно намагається щось сказати. Коли керівництво парламенту зникає за дверима, парламентарії дещо вгамовуються. Такі картини повторюються разів п'ять-шість без зміни декорацій та сценарію до 18.30. У кабінеті глави парламенту триває погоджувальна рада, однак представники «Нашої України» участі в ній не беруть.

18.30. «Більшовики» розпочинають збір підписів під проектом постанови про проведення голосування іменними бюлетенями. Комуністи не підтримують їх ініціативу, наполягаючи на голосуванні в сесійному залі. Депутати співають українські народні пісні й не збираються розходитися по домівках.

19.00. Координатор парламентської більшості Степан Гавриш повідомляє журналістам, що вони вирішили голосувати за законопроект, під яким підписалися 292 народні обранці (так званий проект Медведчука—Симоненка). Він, зокрема, передбачає проведення виборів Президента в парламенті в 2006 році.

19.30. Лідери фракцій «Наша Україна», БЮТ і СПУ Віктор Ющенко, Юлія Тимошенко і Йосип Вінський сідають у

сесійному залі поруч і пишуть спільну заяву, в якій засуджують наміри більшості змінити Конституцію і висувають дев'ять вимог, за яких обіцяють розблокувати роботу парламенту. Серед цих вимог, зокрема, — всенародні вибори Президента, пропорційні вибори, недопустимість обмеження повноважень Президента.

Близько півночі до парламенту приходять Прем'єр-міністр України Віктор Янукович та віце-прем'єр Андрій Клюєв й заходять до кабінету Голови ВР. Після півночі до журналістів виходить Володимир Литвин, каже, що йде додому, і пропонує розійтися всім до ранку. Глава парламенту зазначив, що провів дуже багато розмов із Президентом України, лідерами фракцій, але в усіх депутатів не побачив бажання знайти компроміс. «Парламент перетворили на футбольну арену», — з жалем констатував В. Литвин, а дії опозиції охарактеризував так: «Йде боротьба за владу». Він повідомив, що під проектом постанови про проведення голосування бюлетенями вже зібрано більш як 226 необхідних підписів. Основним каменем спотикання між більшістю та опозицією стала норма про порядок обрання Президента. «Якщо на цій сесії не зможемо прийняти рішення про політреформу, зміни до Конституції до президентських виборів не відбудуться», — заявив Володимир Литвин.

01.00. У сесійному залі та парламентських кулуарах залишається майже 50 депутатів, здебільшого з фракції «Наша Україна». Депутати приносять у зал та в ложу преси, де працюють журналісти, воду та бутерброди. Парламентом ходять

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

чутки, що близько 5-ї ранку фракція СДПУ(о) розпочне «штурм» і «контрблокаду» парламентської трибуни, а також що до парламенту «підтягуються омонівці». Однак ніч проходить відносно спокійно. Під ранок депутати, які залишалися в сесійній залі, заблокували вхід до неї дерев'яними брусами. Настає новий день...

9.00. Опозиційні депутати розблокували двері до сесійної зали, до якої почали заходити парламентарії з фракцій парламентської більшості та комуністи. Вони обіцяють, що рішення щодо законопроекту про зміни до Конституції буде прийнято сьогодні. Обов'язково.

Юліана ШЕВЧУК.

276 депутатів проголосували за законопроект про внесення змін до Основного Закону

Ранкове та денне засідання 24 грудня

(Початок на 1-й стор.).

Результати голосування лічильна комісія Верховної Ради визнала легітимними. Про це в інтерв'ю журналістам повідомив голова комісії Валерій Мішура (фракція Компартії). За таке рішення комісії проголосували 11 із 19 її членів. А Юрій Кармазін переконував, що під час голосування була відверта фальсифікація.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у парламентських кулуарах заявив, що не бачив іншої можливості для

голосування, ніж було обрано. З одного боку, на нього тиснула більшість, з другого — опозиція, і тому він був змушений винести це питання (процедуру голосування) на розгляд залу. Водночас він наголосив, що в нього особисто є «дуже великі сумніви щодо внесення змін до Конституції». «Скажімо, я не сприймаю пропорційної системи в тому вигляді, в якому вона є. І коли голосуватиметься кожна стаття, я ніколи не проголосую за пропорційну систему. Я не сприймаю імперативний мандат, бо це диктат лідерів фракцій», — пояснив глава парламенту і

додав, що загалом поділяє зміни до Конституції. «У мене є своє бачення, своя позиція, але водночас треба дати можливість демократично, цивілізовано говорити іншим про це питання», — сказав Володимир Литвин. Стосовно загострення протистояння між опозицією та більшістю після проведення голосування В. Литвин зазначив, що можливості для компромісу ще не вичерпано.

Лідери трьох опозиційних сил — Віктор Ющенко («Наша Україна»), Юлія Тимошенко (БЮТ) та Йосип Вінський (СПУ) — теж дали прес-конференцію. В. Ющенко пере-

конаний: те, що відбулося у сесійній залі, «є злочином проти українського народу». В. Ющенко вважає вчорашнє голосування нелегітимним. Але, на його думку, такі події у парламенті треба розцінювати не як поразку, а як... перемогу української демократії.

Й. Вінський зазначив, що соціалісти твердо обстоюють основні засади: вибори до парламенту — на пропорційній основі, Президента України — всенародним голосуванням, а також радикальні зміни у виборах місцевих органів влади. Лідер БЮТ назвала голосування спробою конституцій-

ного заколоту. Вона повідомила, що одразу після прес-конференції почне працювати робоча група, сформована «Нашою Україною», БЮТ та СПУ. Група має виробити докмент, який дав би належну оцінку подіям, що відбулися 23—24 грудня у парламенті. Робоча група, за її словами, звертатиметься до дипломатів, акредитованих в Україні, до європейських інституцій, зокрема Парламентської асамблеї Ради Європи, на предмет відповідності подій в Україні основним засадам демократизму. У разі потреби група звернеться також

до Конституційного Суду України.

Нинішню ситуацію, на думку Віктора Ющенка, «спричинив зговір олігархів і комуністів». Й. Вінський та Ю. Тимошенко переконані, що не варто ототожнювати КПУ, фракцію комуністів та їхніх лідерів. А також не полишають надії, що позиція фракції КПУ може змінюватися у ході подальшої роботи та можливих консультацій.

Проте і більшість готова до переговорів з опозицією, повідомив координатор парламентської більшості Степан Гавриш.

Іван ДМИТРЕНКО.

У КОМІТЕТАХ ВР

Самоврядування — на самоврядування

У Кам'янці-Подільському на Хмельниччині з'явилася ще одна громадська приймальня — голови Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, народного депутата України Анатолія Матвієнка. Тут працюватимуть юристи та помічник народного обранця.

У день відкриття парламентарій зустрівся з депутатами міської ради, керівниками міста, активістами, а потім продовжив розмову з кам'янчанами у пряму ефірі на місцевому радіо.

— Кам'янець-Подільський зацікавлений у перетворенні самоврядування на самоврядування, — зазначив міський голова Олександр Мазурчак у розмові з Анатолієм Матвієнком. — Громаду включено до кількох міжнародних програм, зокрема проекту за підтримки Євросоюзу «Толока», спрямованого на розвиток місцевого самоврядування.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

ФЕМІДА

Гуд бай, «Руслане»?

Федеральний суд Канади нарешті визначився щодо подальшої долі заарештованого 26 червня в аеропорту Гуз-бей українського літака Ан-124 «Руслан». Суддя Мірель Табіб оприлюднила рішення, згідно з яким літак буде виставлено на аукціон. Отримані кошти підуть на забезпечення позову кіпрської компанії TMR Energy Ltd. до Фонду держмайна України. Шерифа провінції Ньюфаундленд зобов'язали забезпечити проведення робіт з визначення вартості літака з тим, щоб через місяць його виставили на аукціон.

Отже, федеральний суд Канади виконав попереднє рішення Стокгольмського арбітражного суду, визнавши при цьому, що літак, який є власністю АНТК ім. Антонова, можна вважати державною власністю України. Згідно з рішенням Стокгольмського арбітражу ФДМ України заборгував кіпрській компанії 42 млн. доларів (без урахування відсотків)... Окрім того, згідно з рішенням суду на заарештований літак не поширюється імунітет (нагадаємо, що «Руслан» перевозив військові вантажі однієї із країн—учасниць НАТО).

Рішення суду негайне до виконання. Проте українська сторона має право подати апеляцію. Перегляд справи — процедура надто дорога. Але

АНТК ім. Антонова хоче все-таки відстояти своє майно.

Фото Михайла ГОЛЯКА.

ФОТОФАКТ

Учора вшановували пам'ять Героя України, голови Народного руху В'ячеслава Чорновола. У цей день йому мало виповнитися 66 років. Керівники руху, народні депутати, близькі В'ячеслава Максимовича поклали квіти до його могили на Байковому кладовищі.

Головне завдання — піклуватися про округ

Постійно підтримувати зв'язок з виборцями — це одна з найважливіших вимог, що її ставлять до народного депутата України. Як налагодити ефективний зв'язок зі своїм округом, обстоювати інтереси виборців, не дублюючи функцій місцевих органів влади і не допускаючи інфляції статусу народного депутата як державного діяча? Своім досвідом поділився народний депутат України, співеголова депутатської групи «Народний вибір» Микола БАГРАЄВ.

— Миколо Георгійовичу, багато ваших колег кажуть про те, що депутату в окрузі часто доводиться займатися питаннями, які повинні вирішувати місцеві органи влади. Як ви до цього ставитеся?

— Як і мої колеги по депутатському корпусу, я вважаю, що кожний має робити свою справу. Органи місцевого самоврядування повинні в повному обсязі вирішувати питання своїх територіальних громад, народні депутати, крім законодавчої діяльності, повинні займатися стратегічними проблемами розвитку своїх округів, насамперед — проблемами бюджетного фінансування програм соціального і комунального розвитку, розподілом державних централізованих капіталовкладень.

Депутат як постать загальнодержавного масштабу має виступати своєрідним посередником між центром і регіоном. На практиці виходить так, що виборці часто звертаються до народного депутата з питаннями, які за бажання легко можна розв'язати на рівні міської чи районної ради. У суспільній свідомості досить міцно вкорінився стереотип, що депутат Верховної Ради повинен займатися всім — і написанням законів, і ремонтом дахів. Зі свого боку, я не маю ні морального, ні юридичного права не розглядати і не реагувати на адресоване мені звернення виборця, навіть якщо воно стосується «найприземленіших» побутових питань.

— І як ви розв'язуєте цю проблему?

Уже більш як півтора року у виборчому окрузі №186, по якому я був обраний у Верховну Раду, діє, на мою думку, досить ефективна система роботи із зверненнями виборців. Варто сказати,

що округ аж ніяк не найпростіший, хоча б тому, що тут більш як у ста населених пунктах проживає майже 205 тисяч виборців. Тільки для того, щоб побувати в кожному з чотирьох районних центрів, треба проїхати понад 300 кілометрів.

Тож буквально протягом двох місяців після мого обрання у Верховну Раду було створено сильну команду штатних і позаштатних помічників-консультантів і налагоджено роботу громадських приймалень депутата у всіх районних центрах округу. У цих приймальнях постійно працюють помічники-консультанти, люди, котрі користуються повагою і серед виборців, і у місцевих органах влади. Серед помічників немає випадкових людей: всі вони мають досвід практичної роботи, досконально знають життя своїх районів і здатні на місці приймати самостійні рішення.

Серед моїх помічників багато депутатів місцевих рад — від сільських до обласної. Завдяки цьому створено додатковий потенціал для оперативного розв'язання проблем виборців безпосередньо на місцях.

Про те, що проблем чимало, говорить хоча б такий факт: тільки за останні чотири місяці до громадських приймалень звернулося більш як 250 громадян. А за увесь час від їх створення — більш як 2000 осіб. Темі звернень різні: від проблем пенсійного забезпечення і приватизації землі, виплат заборгованостей у зарплаті до зміцнення матеріально-технічної бази закладів освіти і культури, одержання субсидій на житлово-комунальні потреби і соціальної допомоги малозабезпеченим родинам. Саме завдяки своєчасним і грамотним діям помічни-

ків-консультантів, налагодженням зв'язком з місцевими органами влади приблизно 60—70 відсотків проблем виборців удається розв'язати на місцях і що особливо важливо — вирішити досить швидко.

Наявність такої системи дає змогу самому депутату не займатися розв'язанням таких завдань, що входять у компетенцію органів місцевого самоврядування, а зосередитися на розв'язанні стратегічних питань і проблем округу, обстоювати інтереси територіальних громад у вищих ешелонах влади. Депутат щодня одержує докладну інформацію про те, що відбувається в його окрузі, які проблеми актуальні для жителів, які питання життя округу потрібно вирішити в столиці.

— Які з стратегічних проблем округу вам вдалося розв'язати за час вашого депутатства?

І хоча зроблено чимало, скажу тільки про найважливіше.

Приміром, цього року вдалося розв'язати питання реструктуризації боргу і постачання газом котельні міста Каховки. Я зустрічався з керівниками НАК «Нафтогаз-Україна» і разом ми вирішили проблему. А це означає, що зиму каховці проведуть у теплих квартирах.

Така само важлива проблема — реконструкція котельні в місті Цюрупинську. З цього питання я неодноразово звертався до Кабінету Міністрів з депутатськими запитами, був на прийомі у Прем'єр-міністра України В. Януковича.

Сьогодні котельня працює, і у квартирах мешканців Цюрупинська тепло.

Зрушено з мертвої точки питання газифікації низки сіл округу, наближається до завершення будівництво середньої школи № 5, що було «заморожене» багато років тому. Сподіваюся, що в 2004 році школу буде здано в експлуатацію.

— Не таємниця, що багато виборців звертаються до депутатів за фінансовою допомогою. Чи надходять такі звернення до вас і як ви на них реагуєте?

— На жаль, можливості місцевих бюджетів не дають змоги сьогодні допомогти матеріально всім, хто такої допомоги потребує. Тому часто виборці по матеріальну допомогу звертаються до депутата, бачачи у ньому останню надію.

Сьогодні, для того щоб допомогти малозабезпеченим і багатодітним родинам, ветеранам і інвалідам, які проживають в окрузі, ми використовуємо можливості Всеукраїнського Благодійного Таврійського фонду. Як голова спостережної ради фонду я намагаюся робити все, що від мене залежить, щоб допомогти тим, кому допомога особливо необхідна.

Завдяки фонду надається адресна допомога у придбанні ліків інвалідам і малозабезпеченим, купують підручники, спортивну форму і інвентар для шкіл, виплачуються стипендії найздібнішим учням загальноосвітніх шкіл округу. Організаціям ветеранів надали допомогу в організації святкування Дня Перемоги, у передплаті на газети. Проведено низку культурних заходів — святкування днів міста, низки професійних свят. Фонд підтримує також ініціативу представників місцевих народних колективів і допоміг організувати і провести фестивалі народної творчості «Купальські зорі» (місто Гола Пристань) і «Олешківські забави» (місто Цюрупинськ).

У НОМЕР

Із звернення дванадцятої сесії Трускавецької міської ради до голови Федерації профспілок України Олександра Стояна та до голови правління ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» Едуарда Колесника

(Початок на 1-й стор.).

Трускавецька міська рада приділяє велику увагу подальшому розвитку курортного міста, реконструкції та будівництву нових санаторно-курортних закладів, поліпшенню інфраструктури, благоустрою, водопостачання та саночистки, покращанню забезпечення умов проживання та відпочинку мешканців міста.

Показовими в цьому плані є збільшення бюджету розвитку міста зі 150 тис. грн. у 2001 році до 5 млн. грн. у 2003 році, використання в цьому році на розвиток житлово-комунального господарства, освіти, медицини, соціальної сфери майже 1,5 млн. грн. залучених коштів.

Ми широко вдячні вам особисто, Олександр Миколайовичу, за виявлене розуміння і прийняття керівництвом ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» рішення про передачу територіальній громаді міста палацу культури «Мир» та одного корпусу санаторію «Берізка».

Виконком міської ради, у відповідь на добрий прояв, пішов назустріч ЗАТ «Трускавецькурорт» у вирішенні багаторічного спірного питання власності.

Прийняттю згаданих рішень передувала копітка робота, і вони могли б поставити крапку на непорозуміннях, що виникли в результаті попередніх виборів, зняттю напруженості між ЗАТ «Трускавецькурорт» та міською радою на користь всій міській громаді.»

Однак ЗАТ «Трускавецькурорт» зніціювало такі дії, що «прийнятим рішенням ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» про передачу трускавецькій громаді палацу культури «Мир» міська громада не змогла скористатися.» А один із корпусів санаторію «Берізка» міська громада отримала на таких умовах, що не може повною мірою використати в інтересах міста.

За результатами ревізії податкової інспекції Трускавця, за інший період — ЗАТ ухилилося від сплати до міського бюджету суми майже 900 тис. грн. Такі ухилення здійснюються з розрахунку на маніпуляції юристів у судовій тяганині. Нині Дрогобицькою регіональною податковою міліцією порушено з цього приводу кримінальну справу стосовно Б. Аксентійчука, як посадової особи, за несплату податків в особливо великих розмірах.

Насторожує стан справ з мінеральними водами курорту. Утримання джерел мінеральної води, що його взяло на себе ЗАТ «Трускавецькурорт», за результатами санітарних досліджень, перебуває в загрозовому стані. На звернення керівництва міста вкласти кошти у реконструкцію каналізаційних мереж, що приймають стічні води від санаторіїв, котрі входять до складу ЗАТ у верхній частині міста, реакції не було.

Стоки зливової каналізації цих закладів не оформлені в колектор, виливаються в струмок, що проходить через родовище мінеральної води в районі палацу культури «Мир». Зазначений струмок і став причиною виведення із ладу родовища мінеральних вод на десятки років. А кошти від сплати за користування мінеральними водами із санаторно-курортних закладів об'єднання збирає значні, однак ефективність їх використання на збереження мінеральних вод — низька.

Маючи багатомільйонні прибутки, ЗАТ «Трускавецькурорт» найменше серед інших оздоровниць виділяє коштів на загальнономіські заходи...

Виражаємо недовіру генеральному директорові ЗАТ «Трускавецькурорт» Аксентійчуку Богданові Івановичу і просимо вирішити питання про його перебування на займаній посаді.

Прийнято 17 грудня 2003 року.».

Ярмарок ідей на «Запоріжсталі»

На БАТ «Запоріжсталь» відбулася ювілейна тридцята молодіжна міжнародна науково-технічна конференція.

Молоді фахівці металургійних підприємств, студенти і аспіранти профільних вузів представили свої кращі розробки практично у всіх сферах діяльності галузі.

— Науково-технічні конференції відіграють особливу роль. Вони дають можливість побачити молодь, що прагне рости професійно. Як наслідок — багато хто з учасників зараховується в кадровий резерв і відповідно заохочується, морально і матеріально, — сказав директор комбінату «Запоріжсталь» з кадрів і соціальних питань Віктор Хелемендик.

Підводячи підсумок конференції, перший заступник голови правління — технічний директор комбінату «Запоріжсталь» Олександр Путнокі зазначив, що з усіх пропозицій, представлених молодими фахівцями на конференції, дві третини вже впроваджені у виробництво і дають реальний економічний ефект. Усіх учасників, чий розробки визнано кращими, від комбінату буде премійовано в розмірі 1000 гривень, які посіли друге місце — 500, а третє — 300 гривень. Заохочувальну премію також буде виплачено 30 запоріжстальцям — за творчий підхід у розв'язанні виробничих проблем.

Сергій НІКОЛАЄВ. ▼

ФОТОФАКТ

Як оптимізувати візовий режим, вирішувала під час візиту в Пекін на п'ятих позачергових китайсько-українських консультаціях делегація Міністерства закордонних справ на чолі з Ігорем Діром.

Фото Ольги ТАНАСІЙЧУК (Україноморі).

Закон України Про приєднання України до Міжнародної конвенції щодо співробітництва у галузі безпеки аеронавігації «Євроконтроль»

Верховна Рада України постановляє:

Приєднатися до Міжнародної конвенції щодо співробітництва у галузі безпеки аеронавігації «Євроконтроль», вчиненої в м. Брюсселі 13 грудня 1960 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ.
26 листопада 2003 року.
№ 1339-IV.

Передноворічний «вогник» у Бузькому

(Початок на 1-й стор.).

Бузьке справедливо вважають заможним селом. Люди тут роботяші, і природа не поскупила-ся. Шедро обдарувала цей край — вікові ліси, озера, родюча земля. Тільки з благами цивілізації не склалося. Для обігріву житла топили вугіллям, ціна за тонну якого зашкалює сьогодні за 400 гривень. Доводилося і ліс рубати на дрова. Про блакитне паливо тільки мріяли. А Петра Лівика, котрий пообіцяв провести газ, інакше як фантазером не називали.

— Газифікувати села, що прилягають до центральної садиби, почали з 1994 року. За цей час провели газ до Піонерського, Жовтневого і Прямого. Загалом вклали 950 тисяч власних коштів. Держава нам із них компенсувала... 50 тисяч. Але навіть найбільші витрати виправдано, якщо йдеться про тепло і затишок для сільських жителів.

Вартість газифікації се-

ла Бузьке за початковим проектом становила більш як 800 тисяч гривень. Але завдяки заміні традиційних труб на поліетиленові, її вдалося знизити до 550 тисяч. Велика частина коштів на реалізацію проекту — це відсоткові відрахування від програми будівництва Ташлицької ГАЕС. Майже триста тисяч гривень перерахували сільська рада і ВАТ «Зелений Гай». Відчутну допомогу надав народний депутат України Валерій Акоюн.

Роботи із замовлення УКБ облдержадміністрації виконали генеральний підрядчик, одеська фірма «Укргазифікація-Юг» і субпідрядник — вознесенське МП «Тандем».

Далі підводити газ до будинків мешканцям доведеться за власні кошти. Тут вже все залежить від самоорганізації і кооперації. А ще — від бажання жити

Фото Володимира Андрієвського.

краще і віри, що це обов'язково станеться. Розповідають, що, коли вже практично був готовий до пуску напірний газопровід, один із селян, який живе навпроти, все одно вперто заготовляв на зиму дрова. Не повірив він у тепле майбутнє. А воно прийшло в село під Новий рік.

Від редакції: Петро Євтихійович Лівік, президент ВАТ «Зелений Гай» — великий друг нашої

газети. Нещодавно його нагороджено орденом «За заслуги» III ступеня. Ми поздоровляємо Петра Євтихійовича з нагородою, бажаємо йому міцного здоров'я, оптимізму, життєвих перемог.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.
На знімку: голова обласної ради Михайло Москаленко (зліва) та президент АТ «Зелений Гай» Петро Лівік.

Три книги краєзнавця Гуртового

Напередодні Нового року шанувальники волинської минувшини отримали три нові книжки відомого краєзнавця із селища Торчин Луцького району Григорія Гуртового. Дві з них: «Торчин. Передзвін віків» і «Волинський Ружин і гетьмани Ружинські» побачили світ у луцькому видавництві «Надстир'я», а третю — «Євреї містечка Торчин» — видано в Києві товариством «Єврейська спадщина». У Волинському краєзнавчому музеї відбулася презентація усіх трьох книг, на

якій добре слово про Григорія Гуртового разом з іншими промовцями сказав і голова обласної ради Василь Дмитрук. Він висловив надію, що в 2004 році запрацює нове приміщення Торчинського краєзнавчого музею, який створив і постійно очолює краєзнавець. До речі, наступного року Григорій Гуртовий святкуватиме своє 80-річчя. А на Волині він 56 років, відтоді як приїхав сюди із Запорізької області, щоб урятуватися від голоду.

Микола ЯКИМЕНКО.

Луцьк.

Тарифи колються боляче

З першого січня очікується підвищення тарифів на комунальні послуги в Кам'янці-Подільському на Хмельниччині. Цю неприємну подію, яка вже стала фактом в інших містах та районах області, стримували кілька місяців. Спеціально запрошена експерт-аудитор з комунальних послуг україно-американської громадської організації ПАДКО Надія Лисенко, яка є радником голови Державного комітету житлово-комунального господарства, підтвердила, що послуги місцевого «Теплоенерго» нерентабельні навіть за умови, що воно виробляє власну електроенергію.

Міський голова Олександр Мазурчак вважає дивним стан речей, коли пляшка газованої коштує

одну гривню, а кубометр очищеної водоканалом і поданої до квартири води — 90 копійок. Адже всі знають, звідки часто наливають воду у пляшки, заявив він. Однак влада обіцяє помірне подорожчання, сприяння споживачам у встановленні лічильників, оформленні субсидій і навіть суворий контроль за втратами води і тепла у мережах і температури гарячої води на вході в будинок. Буде проведено експеримент: один із будинків повністю перейде на індивідуальне опалення, щоб прорахувати його переваги. Навряд чи згладить це запевнення шок кам'ячан від новорічного «подарунка» теплоенергетиків.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

ТОРГІВЛЯ

З початку 2003 року на Агпропромисловій біржі Луганської області реалізовано 13 тис. тонн зерна внутрішнього ринку і 240 тис. тонн імпортного зерна. В регіоні триває ак-

тивний розвиток інфраструктури аграрного ринку. В усіх 17 сільськогосподарських районах працюють торгові домівки, що є брокерськими конторами Агпропромбіржі, функціо-

ПРИВАТИЗАЦІЯ

Українці купили угорський меткомбінат

Консорціум, який очолюють корпорація «Індустріальний Союз Донбасу» (ІСД) та швейцарська компанія Dufenco International Trading Holding Ltd, став переможцем тендера і отримав право на купівлю 79,48 відсотка пакета акцій Дунайвароського металургійного комбінату. Пропозицію консорціуму тендерна комісія Угорської агенції із приватизації (APV) визнала найкращою. Про це кореспондентів «Голосу України» повідомили в пресслужбі корпорації.

Нагадаємо, 15 вересня було оголошено відкритий одноетапний конкурс із купівлі зазначеного пакета акцій АТ «Дунаферр», який перебував у державній власності. Цього ж місяця Індустріальний Союз Донбасу і компанія Dufenco підписали угоду про створення єдиної торговельної мережі. На початку грудня ІСД разом з двома іншими учасниками передав свої пропозиції до агенції із приватизації. Наші сусіди не приховували, що шу-

кають такого стратегічного інвестора, який може забезпечити довгострокове функціонування підприємства, розвиток діяльності і відповідний рівень зайнятості.

— Ми дуже раді перемозі, — заявив голова ради директорів корпорації «ІСД» Сергій Тарута. — Ми вірили в успіх, оскільки для Угорщини, яка перебуває на порозі вступу до ЄС, а також для Угорської агенції із приватизації наша пропозиція найприйнятніша. У майбутньому ми доведемо, що здатні в короткий термін здійснити зміни металургійного виробництва, яке відповідає європейському рівню, і забезпечити стабільну прогнозовану діяльність. Це стане результатом процвітаючого співробітництва Індустріального Союзу Донбасу з заводом Дунаферр.

Наприкінці місяця будуть відомі й підсумки ще одного тендера, участь у якому бере ІСД, — із придбання польського металургійного комплексу «Huty Czysta».

Ліна КУЦЬ.

ТРАНСПОРТ

Трамвай нового покоління

Трамвайні вагони К-1 принципово нової моделі на потужностях Південного машинобудівного заводу розпочало випускати спільне україно-чеське підприємство «Татра-Південь».

Кузови цих вагонів правлять за несучі конструкції, що реалізовано в нас уперше, а самі вони оснащені електронно-імпульсними системами управління, якими «опікуватимуться» бортові комп'ютери. То фактично у Дніпропетровську виготовляють тепер трамваї сучасної світової генерації. Але котрі ледве не втричі дешевші від аналогічних світових зразків. К-1 складається винятково з комплектувальних українських виробників. Задіяно близько ста підприємств не тільки Дніпропетровська, а й Києва, Харкова, Донецька, Запоріжжя, Луганська, Одеси та Миколаєва.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

ПРОДОВЖУЮЧИ ТЕМУ

3 мільйони 2 тисячі 836 доларів

Таких збитків завдано природі через розлив біля одного з причалів Одеського морського торгового порту нафтопродуктів з іноземного судна. Про сам факт розливу «ГУ» розповідав в оперативній інформації «Мазута» на пляма в акваторії порту», опублікований 17 грудня. Начальник Державної інспекції з охорони Чорного моря Слава Долинський повідомив деякі подробиці НП. Внаслідок аварії, за оцінками фахівців, у море потрапило 9 тонн 127 кілограмів мазуту, що значно погіршило якість води. І хоча й було оперативно налагоджено збирання нафтопродуктів спеціальними плавзасобами, проте довкіллю завдано чималої шкоди, котра й оцінена у вищезазначену суму. Винним визнано екіпаж танкера «Анаполіс-1», що завантажувався мазутом. Щоб достеменно це довести, фахівці інспекції обстежили ще 18 морських суден, що перебували в цей час в акваторії порту й на зовнішньому рейді, та майже 10 кілометрів берегової зони. Ніде більше витікання нафтопродуктів не виявлено. Капітан «Анаполіс-1» був змушений визнати вину у повному обсязі.

Матеріали перевірки та висновки інспекції передано до суду Приморського району Одеси. Там винесено вердикт: заарештувати корабель до пред'явлення його власником банківської гарантії стосовно виплати компенсації за заподіяну природі шкоду. Принадібно зазначимо, що у квітні нинішнього року судно тієї ж грецької компанії вже допустило розлив нафтопродуктів в акваторії Одеського порту. Зовсім недавно судновласник мусив заплатити за це 8 мільйонів гривень. Та урок, з усього видно, не пішов на користь.

Георгій ВОРОТНЮК.

Біржа допомагає жити

нують 28 оптово-продовольчих ринків, 523 заготівельні пункти сілгосподарських районах працюють торгові домівки, що є брокерськими конторами Агпропромбіржі, функціо-

продовольства облдержадміністрації веде пошук потенційних інвесторів для п'яти сільських обслуговуючих кооперативів.

Алла АНТИПОВА.

Реєстр поламаних списів

(Початок на 1-й стор.).
Він констатував, що 2002 року намітився істотний прогрес у справі просування до світового торговельного клубу. Зокрема, Україна підписала 10 протоколів про взаємний доступ до ринків товарів та послуг із країнами — членами Робочої групи з розгляду нашої заявки про вступ до СОТ. Є здобутки і в адаптації вітчизняного законодавства до угод

світового торговельного клубу. Комітет з питань євроінтеграції розглянув близько 1000 зареєстрованих у ВР законопроектів на предмет їхньої відповідності нормам СОТ. Утім, на думку Сергія Касьянова, «не відбулося головного. Ще не консолідовано політичну та ділову еліту навколо проблеми міжнародної інтеграції України». Сумне визнання, особливо з огляду на те, що заявку

про членство в СОТ Київ подав ще далекого 1993 року.
Найбільше списів було й буде поламано в суперечках навколо підтримки вітчизняного виробника, яка в Україні не відповідає дозволенним СОТ методам. Як нагадав Сергій Касьянов, приєднання до Угоди про субсидії та компенсаційні заходи СОТ є обов'язковим для всіх членів світового торго-

вельного клубу. Щоб пом'якшити шок вітчизняних підприємств від переходу на нові правила гри, влада має повністю використати трирічний перехідний період, передбачений правилами СОТ для приєднання до Угоди про субсидії та компенсаційні заходи і повного реформування системи державної підтримки, наголосив Сергій Касьянов.
Ганна ЛУКАНСЬКА.

Різдвяний чобіт для Штеффі

Семирічна жирафиха Штеффі з лондонського зоопарку любить одержувати подарунки. Точніше, діставати їх із різдвяного чобітка, скроєного за розміром її гразіозної шиї.

Фото АП.

Святе немовля вже в яслах

Сьогодні християни західного обряду відзначають Різдво. За давньою традицією, рівно опівночі з 24 на 25 грудня у різдвяні ясла, встановлені в центрі площі перед собором Святого Петра у Ватикані, поклали «святе немовля». Чомусь цю місію довіряють лише поліцейським. Протягом різдвяного тижня ляльку, що символізує Христа, кілька разів поміняють — адже «дитина» росте.
Для італійців Різдво — свято особливе. Дається взнаки близькість Ватикану. Увечері перед Різдвом на римських вулицях — тілки неприкаяні туристи, а з ресторанів відчинено

лише китайські. Зате кулінарні шедеври цими днями можна скуштувати за сімейним столом. Журналісти, підрахувавши тони проданих продуктів, уже попередили, що в середньому за свята італійці потовстішають на три кілограми. І щоб скинути їх, спортивні зали вже вивісили запрошення на спеціальні післяріздвяні тренування.
А ось нова прикмета Різдва — побоювання з приводу можливих терактів. Під посиленою охороною перебувають так звані зони підвищеного ризику — аеропорти, автошляхи, пошольства, іноземні представництва, музеї, культові споруди і, звісно ж, Ватикан.

У Віфлеєм пускають усіх, окрім Арафата

Ізраїльська армія дозволила поїздки в місто Віфлеєм, що вважається місцем народження Ісуса Христа, з інших палестинських міст на Західному березі Йордану і сектора Газа, а також із Ізраїлю на період святкування Різдва. У цьому зв'язку в околицях Віфлеєма збільшено кількість поліцейських і військових постів, кризь які доводиться проходити туристам, котрі прибувають до міста. Однак главі Палестинської автономії Ясіру Арафату різдвяної ялинки у Віфлеємі побачити знову не вдасться. Позиція Ізраїлю стосовно його приїзду до Віфлеєма тверда: Арафат може залишити резиденцію у Рамалласі, якщо схоче, проте ніхто не гарантує йому ані проїзду до Віфлеєма, ані можливості потрапити назад, у Рамаллах.

Важкий вибір

Ця вишукана й коштовна порцелянова чаша — німецька соціальна держава — впродовж тривалого часу розколювалася на черепки на очах усього суспільства. Її концепція давно вимагала змін, але до неї, ніби до священної корови, не смів доторкнутися ніхто, хоч економісти й учені з усіх галузей знань давно попереджували про небезпеку. Доти, поки Німеччина не зрозуміла, що живе не по кишені — витрачає більше, ніж заробляє. В бюджеті утворилася дірка в 10 мільярдів євро, кон'юнктура зменшувалася, економіка опинилася в застої. І хоч потреба в економічних реформах назрівала вже не рік у рік, а з дня на день, однак досі жоден уряд не зважувався їх розпочати. Адже спочатку це неминуче призвело б до необхідності зменшити споживачькі апетити. Зробити цей крок випало кабінету Герхарда Шрьодера.

Уряд запропонував на розгляд Бундестагу пакет економічних реформ «Агенда 2010», розпочати реалізацію яких належало на початку наступного року. Впродовж німецької «шестирічки» країна мала не лише пожвавити економіку, а й добитися її зростання. А для цього слід відмовитися або бодай зменшити багато соціальних завоювань. На ініціатора змін — Герхарда Шрьодера — обрушилася лавина критики. Не лише опозиція — Християнсько-демократична партія, а й однопартійці (соціал-демократи) звинувачували канцлера в тому, що він поступається принципами соціальної держави. Гостра дискусія тривала понад рік — ніхто не хотів відривати від власного рота бодай шматочок задля спільного блага.
Тим часом ситуація в економіці погіршувалася

дедалі більше. Настільки, що й опоненти зрозуміли: їхня найкраща соціальна держава зазнає краху, якщо реформи не розпочати негайно. Страх перед цим змусив консолідуватися і політичні партії, і суспільство. Правляча коаліція — соціал-демократи та «зелені» — вели тривалі переговори з опозиційними партіями про консолідацію. Християнські демократи в коаліції з Союзом соціальних демократів, котрі мають більшість у палаті федеральних земель — бундесраті — могли б заблокувати прийняття урядового пакету, й тоді жодні реформи не розпочалися б. Звичайно, спокуса була як великою, так і реальною, адже це призвело б до урядової кризи, дострокових виборів і зміни влади, якої так прагне опозиція. Однак вона, опинившись перед вибором, продемон-

струвала відповідальність перед суспільством, надавши пріоритет державним інтересам, а не спокусливим партійно-політичним перспективам.
У результаті компромісу правлячої коаліції і опозиції минулої п'ятниці прийнято пакет реформ — 13 кардинальних законів про політику на ринку праці, в галузі пенсійного забезпечення та оподаткування. До багатьох із них свої поправки й пропозиції внесла опозиція, що зробило їх динамічнішими. Загалом пакет реформ має сприяти виведенню економіки Німеччини зі стану застою і сприяти її зростанню.
Реалізація економічних реформ розпочнеться першого січня наступного року. Її головна складова — податки. З нового року початкова ставка оподаткування у федеративній республіці опускається з 19,9% до 16%, а верхня — з 48,5% до 45%. Загалом громадяни Німеччини відтепер платитимуть податків на 15 млрд. євро менше. Третину цієї суми буде компенсовано в бюджеті новими кредитами, а решту — радикальною приватизацією державної власності, відміною частини податкових пільг і дотацій, зменшенням субсидій на спорудження житла та проїзд до місця роботи, що сприятиме стимулюванню

попиту й зростанню виробництва.
Чимало змін очікується на ринку праці. Ті, хто втратив роботу, вже не матимуть можливості десятиріччями одержувати допомогу з безробіття. Якщо воно триватиме понад рік, то безробітний змушений буде погоджуватися на будь-яку запропоновану вакансію, якщо навіть оплата буде нижчою від встановлених тарифів. Спрощується також процедура звільнення з роботи.
Звичайно, досягнутий компроміс у прийнятті пакету реформ Бундестагом ще не означає, що він не має недоліків. І опозиційні партії, і ліберали це постійно підкреслюють. Тож під час їх реалізації уряд спокою не матиме. Водночас аналітики дійшли висновку, що чи не вперше в історії Німеччини прийнятий пакет документів спричинив серйозні зміни в політичному й суспільному мисленні. Його порівнюють хіба що з валютною реформою 1948 року, тож суспільство очікує від його реалізації не менших результатів. Але це в майбутньому. А поки пересічний німецький громадянин напевне знає лише те, що наступного року в його гаманці буде менше грошей, ніж досі.
Валентина ПИСАНЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Тбілісі

Нові принципи

Державний міністр Зураб Жванія подав до парламенту пакет законопроектів про нові принципи оподаткування.
За його словами, з 2004 року анулюються або скорочуються податки, що «важким тягарем лежать» на плечах платників податків. Конкретно нова влада обіцяє з першого січня 2004 року — за три дні до президентських виборів — проводити дуже тверду політику стосовно «тих великих груп, у руках яких зосереджено практично 90 відсотків сум, що обертаються на фінансовому ринку». Водночас стосовно менш заможних громадян податкову політику буде максимально спрощено, а низку податків — узагалі анульовано. Підприємницька ж діяльність дістане максимальну підтримку.

Анулюються, зокрема, податки на автомобільні шляхи загального користування і на економічну діяльність. У сфері охорони здоров'я загалом буде анульовано податки двох видів — на прибуток і на майно. Зникне і податок на землю. Утім плановано, що органи місцевого самоврядування одержать право залишити його чинним стосовно землевласників, котрі мають дуже великі земельні площі.

Цікаво, що всі нововведення б'ють по інтересах місцевих бюджетів, які формувалися з цих податкових надходжень і трансфертів із центрального бюджету. Тому представники переможної революції вирішили: з першого липня наступного року та частина податків на прибуток і майно, що надходила до центрального бюджету, цілковито залишатиметься в місцевих бюджетах.

Паралельно уряд має намір завдати удару по «групах та компаніях, відомих у Грузії своєю контрабандною діяльністю». За даними державного міністра, у 2003 році тільки від імпорту нафтопродуктів до бюджету мало надійти близько 225 млн. доларів. Тому з першого липня замість фіксованого податку тютюнова продукція обкладатиметься ПДВ і акцизами, посиляться адміністрування стосовно імпортерів нафтопродуктів. Ну і найоригінальніша ідея: нова влада збирається запровадити з першого липня 2004 року податок на... «зовнішні ознаки багатства». Тобто фізичні особи, які володіють фешенебельними будинками та дачами і їздять новими авто представницького класу, сплачуватимуть «справедливі податки згідно з жорсткими критеріями».

Усі ці наміри спричинили неоднозначну реакцію. Колишній союзник Жванії—Бурджанадзе—Саакашвілі, керівник «Союзу традиціоналістів» Акакій Асатіані звинуватив нове керівництво країни в більшовизмі й некомпетентності. Менш емоційно відреагував лідер «Нових правих» Давид Гамкрелідзе. Він назвав запровадження податків для багатих цікавою ініціативою, але застеріг, що це «не повинно походити на полювання на відьом і розкуркулювання».

Шариковський принцип «узяти і розділити» намагалися втілити в життя в різні періоди в різних країнах найрізноманітніші правителі. Як це буде в Грузії, покаже час.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

■ Вашингтон—Багдад

Залізна справедливість

Сьогодні Пентагон пригостить американських військослужбовців у Європі, Азії та на Близькому Сході, доставивши 77 тисяч фунтів індички. До святкового меню включено також 50 тисяч фунтів яловичини, 91 тисячу фунтів шинки, 87 тисяч фунтів морепродуктів, 7,9 тисячі банок журавлиного соусу, 4036 банок солодкої картоплі, 1630 банок ячного жовтка з цукром та 29 тисяч пирогів, повідомляє міністерство оборони. Цей бенкет коштуватиме приблизно 1,5 млн. доларів.
Тим часом напередодні Різдва потужному обстрілу з використанням танків, артилерії та вертольотів було піддано Багдад. Мета — придушити центр іракського опору. Нинішня операція — частина ширшої кампанії «Залізна справедливість». Те, що сталося, — наймасштабніша воєнна акція в Іраку протягом останніх місяців.

Фото АП.

А ось нова прикмета Різдва — побоювання з приводу можливих терактів

Пристрасті за автобудом

(Початок на 1-й стор.).

Звичайно, якщо порівнювати законопроект «Про розвиток автомобільної промисловості в Україні» з чинним Законом України «Про стимулювання автомобільної промисловості», то закон, безперечно, прогресивніший. Час усе-таки не стоїть на місці, економічні умови, що міняються, вимагають нових рішень. Зокрема, в законопроекті вводиться таке поняття, як «країна походження автомобіля». Автомобілям вітчизняного походження пропонувано надати низку преференцій, що не суперечать загальноприйнятим правилам. Йдеться про введення системи пільг для української автомобільної промисловості, наприклад, про надання підприємствам пільги з податку на прибуток, якщо її реінвестують у створення основних засобів виробництва. Крім того, законопроект створює пільгові умови на ввезення комплектувальних деталей для автомобілів, що виробляють в Україні.

Ці нововведення дійсно добрі, втім є ключова проблема, відбита в прикінцевих положеннях законопроекту. В них закріплено неприємний факт: норми закону поширюються на всіх виробників, за винятком двох автомобільних заводів. Усім підприємствам автомобільної промисловості України автори законопроекту пропонують працювати в одній системі оподаткування, тоді як Запорізький автомобільний і Львівський автомобільний заводи до 2008 року працюватимуть за умов повного офшору. Ідея створити

«податковий рай» на українській території для обраних виробників уже викликала протест серед автобудівників. Практично закон цілком підтримує правила конкуренції на автомобільному ринку, ємність якого становить близько 2 мільярдів доларів. Можете уявити, наскільки цікавлені власники цих підприємств у посиленні своїх позицій на ринку, по суті, виявляючись у монопольному становищі в цьому сегменті економіки. Відповідно — нескладно уявити собі почуття автолюбителів, яким примусово пропонують вибирати між звільненою від податків продукцією «обраного» автозаводу й іншими автомобілями.

Логіка подібного розвитку ситуації могла бути легко з'ясована, якби «АвтоЗАЗ» був державним підприємством. Але практично населення України змушене дотепер демонструвати штучну відданість цьому автозаводу з тієї причини, що в 1997 році концерн «Деу» вирішив створити спільне підприємство з «Автозасом», інвестувавши в нього 150 мільйонів доларів. Про долю цих коштів можна принагідно сказати окремо, але нинішній власник автозаводу в Запоріжжі не має нічого спільного з південнокорейським інвестором, який розорився. А тим часом за період дії створеного тоді ж спеціального закону

автомобільна промисловість України (читай — «АвтоЗАЗ») одержала як пільги півтора мільярда гривень. Напевно, некоректно рахувати гроші в чужих кишенях, але в даному разі йдеться про гроші державні. Пільги — це недоотримані податки, що не стали підвищенням зарплат чи пенсій нужденним. Особливо пригнічує той факт, що ці фінансові ресурси, всупереч прописаним у попередньому законі умовам, не пішли на модернізацію виробництва. Так і не створено новий двигун, не зроблено нову кузовну конструкцію, не було істотно оновлено основні засоби виробництва. То куди тоді було спрямовано суму практично в 300 мільйонів доларів? Виходить парадоксальна ситуація: акціонерне підприємство дотується з державного бюджету. Оригінальніше трактування формули «Що добре для «Форда» — добре для Америки» придумати важко.

Можу прогнозувати, що створення штучних преференцій для деяких учасників ринку змусить інші підприємства шукати підходи для розв'язання своїх проблем. Схоже, до речі, в сучасній економічній історії України вже було. В середині 90-х років підприємства з іноземними інвестиціями, що перевищували 50 доларів США(!), мали право завозити в країну товари без сплати акцизів, ПДВ і митних зборів. Через них проходило близько 70 відсотків підакцизного імпорту. Логіка збереження пільг «АвтоЗАЗу» і логіка таких імпортерів —абсолютно однакова і неприй-

нятна для економіки. Збереження зобов'язань, даних минулими законами, абсолютизується і підноситься до ступеня. Мало того, апологети збереження точкових пільг забувають про те, що законотворчий досвід у незалежній Україні незначний, багато помилок перших років незалежності доводиться виправляти, як-то кажуть, по ходу. Та й за нинішніх умов економічного зростання ми просто не можемо собі дозволити наступити на ті самі граблі вдруге.

Тому закон «Про розвиток автомобільної промисловості України» може бути прийнятий тільки після того, як буде назавжди відкинута його антиконкурентна складова. Ми маємо визначитися: або підтримуємо розвиток української автомобільної промисловості, або продовжуємо роздавати пільги окремим підприємствам. На жаль, переговорний процес з узгодження цього законопроекту змусив згадати старий, ще радянський, принцип: «Правий той, у кого більше прав». Тут було і призначення засідання профільного комітету раніше попередньо призначеного терміну, і спроби проголосувати законопроект у цілому відразу після того, як сесійна зала підтримала його в першому читанні, і відсутність прагнення знайти взаємоприйнятний компроміс. Практика свідчить, що подібна непримиренна позиція виявляється в тих випадках, коли пільги підприємству залишаються останнім доказом у справі боротьби за споживача. Підміна ефективного менеджменту і сучасної маркетингової стратегії можливістю створити собі виняткові умови для розвитку не йде на користь ні окремим підприємствам, ні автомобільній промисловості загалом.

Дмитро СВЯТАШ,
народний депутат України.

Українське виробництво чи виробництво в Україні?

Останнім часом засоби масової інформації акцентують увагу на проблемах розвитку автобудування в Україні. Цікавість до цієї теми виправдана, оскільки автомобільна промисловість кожної держави — це не лише провідна галузь економіки, це, насамперед, національна гордість. Автомобілі, що їздять дорогами світу, — своєрідні візитні картки країн, де їх створено. Вони характеризують розвиток промисловості й техніки, науковий потенціал держави. Німеччина пишається «Мерседесами», «Опелями» та «Фольксвагенами», Франція — «Рено» та «Пежо», Італія — «Фіатами» та «Феррарі», Японія — «Хондами» та «Тойотами», США — «Фордами» та «Шевроле». А Україна??? З предметом національної гордості в сфері автобудування у нас, на жаль, не склалося.

Спробуємо розібратися, в чому головна причина відсутності на світовому ринку українського автомобільного бренду.

Наша держава після розпаду СРСР успадкувала величезний технічний потенціал для розвитку автомобільної промисловості (Україна посідала перше місце в світі з виробництва автобусів, третє — з виробництва вантажних автомобілів, шосте — з виробництва легкових автомобілів). Але за часи економічної кризи ця галузь фактично занепадала: було втрачено ринки збуту, зменшилися обсяги виробництва, технічно застаріли підприємства. За тринадцять років незалежності через брак комплексного бачення шляхів становлення автобудування України так і не вдалося вивести цю галузь на належний рівень. Однак не можна стверджувати, що українські посадовці зовсім не приділяли уваги даній сфері. Проте увага ця була доволі односторонньою.

Яскравим прикла-

дом вузькоспрямованої турботи можна назвати низку законодавчих актів, згідно з якими підприємства з виробництва автомобілів і запасних частин до них, що виконують інвестиційну програму, затверджену Кабінетом Міністрів, користуються деякими пільгами. А саме: не сплачують ввізне мито на товари, використовувані для будівництва й виробничої діяльності, не вносять плату за землю, ПДВ з операцій із ввезення товарів, які використовуються для будівництва і виробничої діяльності. Крім того, діє нульова ставка ПДВ на продаж автомобілів власного виробництва. По суті, такими пільгами нині користуються лише два підприємства: Запорізький автомобільний завод (ЗАЗ) і Львівський автобусний завод (ЛАЗ).

Які ж наслідки п'ятирічних «податкових канікул», наданих флангове українського автобудування — ЗАЗу? Втра- тив держбюджету від податкових пільг, м'яко ка-

жучи, доволі відчутні. Та замість того щоб використати спеціально створені умови для налагодження повноцінного вітчизняного автобудування, здатного підняти суміжні галузі, завод активно впровадив великовузлове складання відомих світових марок «ДЕУ», «Опель», «Мерседес». Чому було обрано саме такий шлях? Невже це вимоги інвесторів? Але ж інвестування «Фольксваген груп» в автопромисловість Чехії не стало перешкодою для відродження національної автомобільної марки «Шкода». Україна, маючи величезний технологічний та інтелектуальний потенціал, ні на крок не наблизилася до створення вітчизняного якісного і сучасного автомобіля. Не вдосконалюється і «Таврія», яка, посідаючи свою нішу в модельному ряду, могла б успішно продаватися, оскільки за багатьма характеристиками не має аналогів на всьому пострадянському просторі. Парадокс: передньопривідні

моделі українського ЗАЗ «Таврія» і російського ВАЗ 2108 «Супутник» запускались у виробництво майже водночас. Обидві держави запровадили пільги для своїх автобудівників, але відтоді ЗАЗ спромігся створити лише одну нову модель, а от росіяни часу не гаяли і за той само період модельний ряд ВАЗу поповнився дванадцятьма новими моделями, що мають попит у всьому колишньому Союзі.

На відміну від російських автобудівників, ЗАЗ зорієнтований лише на внутрішній ринок і не робить навіть спроб закріпитися на ринках інших країн. Очевидно, що за такого підходу завод через відсутність збуту буде змушений згорнути обсяги виробництва. До кінця 2005 року підприємство планує виробляти 200 тисяч машин за рік, саме стільки здатен спожити український ринок. А що далі? На мою думку, набагато доцільніше було б переорієнтувати зусилля заводу на розвиток національного автобудування, адже він має технічну і технологічну базу, яка дає змогу не лише успішно проектувати, а й здійснювати задумане на практиці. Складається враження, що весь цей потенціал просто не потрібен.

Нехтування національними інтересами призводить до того, що нашу державу розцінюють як сировинний придаток, механічний втілювач чужих задумів. Ми видобуваємо зі

своїх надр корисні копалини, переробляємо їх, забруднюючи довкілля, продаємо метал за кордон, а потім складаємо «штамповки», виготовлені там із нашого металу. Всі прибутки спливають на іноземні рахунки, а нам залишаються екологічні проблеми.

Ще одним негативним наслідком створення особливих умов оподаткування стало виникнення монополії. Нині жоден завод, який хотів би розпочати великовузлове складання, не зможе на рівних конкурувати з підприємствами, що мають такі значні пільги.

Розв'язати проблеми, що накопичилися в автобудуванні, можливо лише комплексно. Насамперед треба дослідити сегменти ринку, на які міг би претендувати український автомобіль, вивчити виробничий і технічний потенціал усіх автобудівних підприємств. Потім визначити, які з них можуть працювати над створенням вітчизняних автомобільних марок, а які — над складанням машин зарубіжного виробництва. Адже це різні виробництва, вони потребують різних підходів і різної законодавчої бази. Лиш одне не викликає сумнівів: на автобудівному ринку має бути створено рівні конкурентні умови. Нас- тав час перейти від вузькокон'юнктурних інтересів до розробки єдиної державної програми, спрямованої на розвиток усієї автобудівної галузі, а не окремих виробників.

За нинішніх економічних реалій найактуальнішим є захист національного виробника: шляхом створення для нього максимально сприятливих, але рівних умов. І якщо наша держава сподівається посісти позиції на світовому автомобільному ринку як розвинена індустріальна країна, вже сьогодні маємо всі зусилля спрямовувати на розвиток національної автопромисловості, створення конкурентоспроможної національної автомобільної марки. Для цього варто запровадити нові критерії надання пільг підприємствам автобудівної галузі. Вбачається доцільним звільнити підприємства з інвестицією у виробництво автомобілів, комплектувальних виробів та запасних частин до автомобілів від сплати податку на прибуток у тій його частині, яка спрямовується на реінвестування у виробництво, а також від сплати ввізного мита на товари, що використовуються підприємством для будівництва, реконструкції, технічного переобладнання, модернізації та виробництва автомобілів. Водночас слід скасувати чинні пільги стосовно податку на землю, ПДВ та акцизного збору з продажу автомобілів, оскільки це не узгоджується з положеннями УПС між Україною та ЄС і з принципами та вимогами СОТ, а також перешкоджає вільній конкуренції. Посприяє захистові українського автобудування і збільшення ставки ввізного мита на

Загроза стратегічним національним інтересам України

Добрі наміри України швидше інтегруватися до СОТ і ЄС можуть розбитися об жорстокі реалії вітчизняного законодавства в галузі автомобілебудування. І це не перебільшення.

Дійти такого висновку дає змогу аналіз ситуації, що склалася навколо прийняття Верховною Радою за основу законопроекту № 3677 «Про розвиток автомобільної промисловості України».

Єврокомісія відреагувала на цю «подію» швидко, чітко і недовозначно. Зокрема, в листі ЄК, адресованому Голові ВР та главі уряду України, зазначено: «Комісія занепокоєна тим, що новий законопроект № 3677 «Про розвиток автомобільної промисловості України»... не скасовує дискримінаційних елементів українського законодавства в цій сфері».

І далі: «Скасування дискримінації в законодавстві автомобілебудування України є важливим питанням для ЄС... у контексті вступу України до СОТ. У разі, якщо проект 3677 не скасує дискримінаційних елементів, це стане негативним сигналом від України і, безумовно, створить перешкоди в сфері відносин з ЄС та іншими членами СОТ».

А чим так занепокоєні європейці?

Спробуємо розібратися. Під час створення 1997 року СП «АвтоЗАЗ-Daewoo» (віднедавна — ЗАТ «ЗАЗ»), держава за рахунок платників податків покрила борги запорізького підприємства, створила йому теп-

личні умови, звільнивши його від сплати ввізних мита та ПДВ, ПДВ з реалізації, акцизного збору, надавши також пільги з податку на прибуток.

Згідно з даними ДНАУ, державний бюджет за рахунок пільг ЗАЗу вже недоодержав 918 433 000 грн. (!). До речі, це становить 99,6 відсотка від загальної суми отриманих пільг, тобто пільг, передбачених для ВСІХ автомобілебудівних підприємств України. Не слабо, чи не так?

І в разі прийняття законопроекту № 3677 ця цифра зростатиме й надалі. Чи поліпшуватиметься під час цього якість та конкурентоспроможність автомобілів, вироблених на ЗАЗі? Дуже сумнівно.

Справді, навіщо боротися за якість, якщо український споживач усе одно нікуди не подінеться: або купуватиме ЗАЗівську продукцію, або ходитиме пішки. Адже решта автопідприємств України за такого стану речей просто «вимруть». А імпортні автомобілі, завдяки цьому самому закону, стануть недоступні для 99 відсотків населення України.

Втім, залишимо за дужками риторику про захист національного виробника, що вже набила оскому, а також проблеми чесної конкуренції у галузі й замислимося над запитанням: чим виправдано недоодержання нашим, і без того скромним, бюджетом, майже мільярда гривень?

Якщо на те пішло, легкові автомобілі в Україні виробляє не тільки ЗАЗ, а й ще кілька заво-

дів. Чому за таких умов економічні переваги одержує лише одне підприємство — аж ніяк не зрозуміло. Тим паче незрозуміло європейцям, котрі не знають «специфіки» бізнесу по-українськи.

Якщо метою «державної підтримки» є популяризація «вітчизняних» моделей, якщо колючі переваги надано тільки заради того, щоб із недосконалої «Таврії» штучно зробити «народний автомобіль», то й пільги потрібно надавати тільки «Таврії» та «Славути», як «цілком» вітчизняним.

І чому тоді «ДЕУ», «Дачії» та «Опелі», що їх складають на ЗАЗі великовузловим способом, користуються такими самими перевагами, як «Таврії» та «Славути», а автомобілі, котрі складають великовузловим способом на інших українських заводах, таких пільг не мають?!

Усе це нашттовхує на невеселий висновок про те, що, зробивши із ЗАЗу таку собі священну корову, Україна не тільки не розв'яже питання «народного автомобіля», але й одержить на додачу чимало проблем, зокрема, й у плані міжнародного іміджу країни.

Як автолюбитель зі стажем, хочу сказати народним депутатам: перш ніж натискати кнопку на підтримку законопроекту № 3677 у його нинішній редакції, згадайте про тих, кого силоміць хочуть пересадити на «Таврію», і виявіть співчуття до громадян України.

О. БИСТРОВ.

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (УКРІНФОРМ).

Майже за однакових умов з росіянами Україна спромоглася створити лише одну нову модель (на знімку), росіяни — дванадцять...

автотранспортні засоби, що імпортуються на митну територію нашої держави. Втілення цих ідей сприятиме пріоритетному розвитку вітчизняного автопрому, що дасть змогу запрацювати на повну потужність усім учасникам ринку.

Міжнародний досвід свідчить про те, що для кожної країни національне автомобілебудування є однією з пріоритетних галузей. Розвиватися вона може двома шляхами. Наприклад, японський і німецький автопром у післявоєнний період базувалися на випуску власних автомобілів. Автобудівні підприємства цих країн, користуючись пільгами, зуміли створити національні автомобілі, розвинули суміжні галузі і, зрештою, як локомотиви потягли за собою всю економіку.

Іншим шляхом пішла Корея, розпочавши становлення власного автомобіле-

будування з великовузлових складання японських машин. Потім перейшла до виготовлення комплектувальних вузлів і агрегатів у своїй країні і, накопичивши потенціал, створила власну автомарку. Аналогічно вчинила Малайзія, розвинувши за 14 років свою автобудівну галузь.

Україна, завдяки об'єднанню цих двох напрямів, має всі можливості утвердитися на світовому ринку як провідний автовиробник. Саме в такому напрямку маємо рухатися. Послідовна і виважена політика в галузі, вітчизняні традиції автомобілебудування, новітні конструкторські розробки і потужна науково-технічна база дадуть змогу Україні представити споживачам багатьох країн справді якісний національний автопродукт. З другого боку, не слід нехтувати існуючим досвідом складання іноземних автомобілів та їх

реалізації. Адже налагоджені підприємствами дилерські зв'язки можна з успіхом використати під час просування на ринку національного авто. Зрозуміло, що витрати під час реалізації цих двох напрямів будуть аж ніяк не рівнозначні. Створення національного автомобіля — процес набагато капіталоемніший, а відтворення існуючого зразка потребує значно менших витрат. Саме тому потрібно вирівняти становище автовиробників шляхом надання більших пільг виробникам вітчизняного авто. Та поки що ми йдемо шляхом доіндустріальних країн: за наявності налагоджених виробництв, що можуть створювати оригінальні машини на експорт, тиражуємо зарубіжні зразки. Кожного року Україна споживає 200 тисяч автомобілів, але, на жаль, не українських, а закордонних. І тенденції, що нині

простежуються у сфері законодавчої регламентації автомобілебудівної галузі, відкривають зовсім невтішні перспективи.

Як відомо, Верховна Рада України ухвалила в першому читанні законопроект № 3677 «Про розвиток автомобільної промисловості в Україні». Його головна мета — ще на п'ять років (до 2008-го) зберегти пільги для окремих виробників, залишаючи незмінним стан справ у всій галузі. Це викликає справедливе занепокоєння Європейської комісії, яка у своєму листі до Голови Верховної Ради України зазначає, що новий законопроект, хоч і має позитивні елементи, не усуває дискримінації на ринку автомобілебудування. Останній чинник є вирішальним для ЄС і в рамках виконання Угоди про партнерство та співробітництво, і в контексті переговорів стосовно вступу України до Світової організації торгівлі.

Нині очевидно: супермонополія і суперпільги тривалістю в п'ять років себе не виправдали. Продовжувати цей експеримент не те що нерационально — небезпечно для всієї української економіки.

Законопроект № 3677, який у нинішньому вигляді фактично консервує проблему, загрожує необоротними наслідками українському автобудуванню. Автомобільна промисловість розвивається надзвичайно динамічно, і якщо ми втратимо ще п'ять років, то наздогнати розвинуті країни не зможемо вже ніколи. Прийняти зазначений законопроект без змін — значить, поставити хрест на українському автомобільному майбутньому, віддавши на поталу іноземцям свій автомобільний ринок.

Анатолій СЕМИНОГА, народний депутат України.

АКТУАЛЬНО

Про затримані права, і не тільки

Міністерство внутрішніх справ своїм наказом дозволило працівникам ДАІ не повертати водіям посвідчення на право керування транспортним засобом. Зауважте: Верховна Рада відхилила закон, який повертає ДАІ старі поновачення, а тут раптом на підставі наказу всупереч закону працівники ДАІ забирають посвідчення. Законно це чи не законно? Так ось, щоб дати відповідь на це запитання, треба звернутися до теорії права, бо це правові стосунки — дія закону в часі і сила нормативних актів між собою, їх взаємодія.

Право працівника ДАІ вилучати і не повертати посвідчення водія було передбачено в ст. 265 Кодексу про адміністративні правопорушення (КпАП). У 2001 році ч. 4 і 5 ст. 265 було вилучено, і працівники державтоінспекції втратили право забирати посвідчення, номерні знаки, самостійно накладати стягнення на порушників. Однак через два роки МВС своїм наказом знову повертає ДАІ це право. У наказі є посилання на ст. 15 Закону України «Про дорожній рух», яка передбачає право посадових осіб ДАІ МВС повертати зазначене посвідчення до прийняття рішення про позбавлення права та сплати визначеного штрафу. Однак цей закон прийнято у 1993 році, а з 1993 року багато чого в законодавстві змінилося. Зокрема, 28.06.96 р. ухвалено Конституцію України, ст. 41 якої передбачає, що обмеження права власності може бути здійснене тільки за судовим рішенням. Поза всяким сумнівом, посвідчення водія є його приватною особистою власністю.

Повертаючися до дії закону в часі, треба звернути увагу на те, що Закон «Про дорожній рух» 1993 року, зміни до КпАП на користь водія прийнято 2001 року, а ці зміни впливають із нової Конституції. Тобто кожний наступний закон, який приймається, є більш новим і має вищу силу, бо він є і більш спеціальним і більш пізнім за часом його видання. Крім цього, ст. 22 Конституції гарантує, що в разі прийняття нових законів або внесення змін до чинних не допускається зведення змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Тобто наступні нормативні акти (це правило стосується і обговорюваного наказу МВС) не повинні погіршувати становище осіб. Висновок можна зробити однозначний, хоча думки з приводу цього висновку можуть бути різні, але вилучати посвідчення у водія працівники ДАІ не можуть.

Уже згадувана ст. 15 Закону України «Про дорожній рух» надає право затримувати посвідчення посадовим особам державтоінспекції. А ми йдемо до початкової стадії, на дорозі нас зупиняє інспектор ДАІ (сержант, прапорщик) і складає протокол та вилучає права. Але ж положення закону стосується лише посадових осіб, які на дорогах не стоять. Тому повторюю: у будь-якому разі в державтоінспектора права вилучати посвідчення немає.

Хоча слід зазначити, що, з одного боку, працівники ДАІ питання поставили правильно, адже кількість правопорушень істотно збільшилася, кількість покараних істотно зменшилася, стягнення фактично не накладаються. Якщо взяти пропорцію — кількість складених протоколів про адміністративні правопорушення і суму стягнених штрафів, то це буде 65 копійок на одного правопорушника. Це марна праця працівників державтоінспекції і це безкарність водіїв, що є причиною істотного збільшення правопорушень. Тобто згаданий наказ, який я піддав нищівній критиці, був спрямований саме на те, щоб якимось чином змусити водія сплачувати штраф.

З другого боку, до проблеми треба повертатися, бо водіїв у державі мільйони. Нововведення 2001 року, за яким питання накладення штрафів було віднесено до компетенції суду, сьогодні слід напевне переглянути. І я пропоную три виходи з такої ситуації:

1) Працівник ДАІ зупинив водія за порушення правил дорожнього руху, і той повністю себе не визнає винним. У цій ситуації діють положення 2001 року: складається протокол, і справу вирішує суд.

2) Водія зупиняють за порушення правил дорожнього руху, і він згоден, що порушив і згоден заплатити штраф. У цьому випадку необхідно дати право працівнику ДАІ скласти протокол, але штраф сплачується в установи ощадного банку, а не працівникові ДАІ.

3) Водій спочатку погоджується з тим, що він винен, сплачує до ощадкаси штраф, а потім каже: ні, я таки не винен, піддався ситуації, впливу державтоінспектора. У цьому разі потрібно надати водієві право оскаржити рішення про накладення штрафу до суду. У цих випадках ми матимемо 70—80 відсотків забезпечення караності порушень правил дорожнього руху.

Володимир МОЙСИК, голова Комітету ВР з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, заслужений юрист України. ▼

Духовна криза суспільства і шляхи її подолання

Проблема, яку ми розглядаємо сьогодні, — не вузьколокальна, хоча має, без сумніву, свою специфіку і до неї прилучаються суто українські чинники, ті, що цю духовну кризу суспільства роблять не лише національною, а й істотно поглибленою на тлі загальносвіттової духовної кризи.

Ще в 1995 році в 11-й енцикліці Папа Римський Іоанн Павло II зазначив, що «держави Західного світу зрадили своїм демократичним принципам і рухаються вбік тоталітаризму, а демократія стала всього лише міфом та прикриттям аморальності». У своєму слові я змушений не лише вдаватися до гострих інвектив на адресу панівного режиму в Україні, що спричинив катастрофічний духовний стан суспільства, а й торкатися ідеології нового часу, ціннісних його установок та парадигм. Усі ми є свідками фатальної кризи цивілізаційної моделі та вичерпаності історичного часу.

Зникли з обрію химерні марева щастя для людства, мрії про «суспільство загального благополуччя та духовного піднесення». Новий світогляд поступово окреслюється не як оптимістична схема майбутнього, а як своєрідна «ідея фікс», в якій дедалі менше безпеки, соціальної справедливості, свободи і рівних можливостей... Демократичні принципи, що їх оголошували панатеєю від усіх суспільних проблем, спричинили появу різнопоясових політичних химер, таких, як керована демократія або авторитарна демократія, що, переростаючи в квазідемократію акціонерного товариства закритого типу, яка фактично функціонує останнє десятиріччя в Україні, або в «ліберальну імперськість», що поступово набирає сили в сусідній Росії, дедалі ширше контролюючи суспільні процеси. Якщо духовна криза сучасної цивілізації є наслідком дехристиянізації та дедалі глибшої прагматизації суспільної свідомості, то в Україні культурне підгрунтя зазнає руйнувань через дедалі відчутнішу денационалізацію всіх сфер національного буття, через що втрачається історична перспектива нації, звужується її звичний ландшафт.

Держава, а відтак і все суспільство, стають безперспективними, якщо втрачаються цементувальні начала: мова, культура, історія, релігійні інституції...

Не прийшовши до тями після тривалого шоку від комідеології, український національний організм зазнав чергового удару — від процесу прагматизації, утилітарності та вестернізації, що дедалі поширюється. На зміну християнським цін-

ностям, які, однак, ферментували суспільство і за радянської доби, прийшов сурогат масової культури — рекламні ролики, трилери, бойовики, попса, дешева читиво, порнуха, чорнуха тощо...

Антиприродний статус цивілізації неодмінно передбачає відсутність історичної пам'яті. «Кум» і «селітра» покликані разом із кавунами, кіньми і дороговказом змінити напрям вашого мислення: «Е-е-е, я знаю, куди по селітру». Історична категорія існує у вигляді своєрідної травестійної стилістики: пиво «Сармат», як і будь-яке інше, скажімо, «Чернігівське», разом із братами Кличками, котрі опанували європейські мови, але не свою, батьківську, стають фішками щастя, що досягне вже нині, — відкоркуй лише пляшку...

Духом святковості наповнені не лише 365 днів, а й кожна година: вмикай будь-який телеканал — і ти матимеш свято зустрічі з тампаксами, діролом, шампунем, пральним порошком, зубною пастою, з людьми року, політиком тижня і відчуттям «вічного» щастя, що тобі випало жити саме в цій країні, з цією владою... То неважливо, що за межами України вже близько семи мільйонів найздібніших, найспритніших, найвмогливіших і... безперспективних — тут, де немає роботи, немає надії придбати житло, сподівання, що можна вивчити та працевлаштувати своїх дітей. То неважливо, що близько півмільйона нашого найкращого цвіту — майбутніх матерів — розпродано по європейських борделях, що кількість наркоманів збільшується щогодини, а кількість дітей-безбаченків і безпритульних перевищує всі післявоєнні наслідки... І ми вже не здригаємося, коли «Магнолія» розповідає нам про тих підлітків, які заповнили всі мегаполісні шпарини...

— «Камо грядеші?» — питали ми раніше... А тепер народ запитує: «Доки?»

Римський клуб рекомендував демографічний оптимум для України в 25 мільйонів... Отже, є ще ресурс: 47 мінус 25... Двадцять два мільйони... А це значить, що чи не кожен другий у нашій Україні зайвий... Доки?

Доки терпіти всю цю вакханалію, всі ці забави — «державотворення» і «демократичні процеси» та реформи: політичні, економічні, адміністративні, конституційні?!

Шовчора хліборобська Україна занурюється в темряву, сільські клуби зруйновано, амбулаторії, лікарень немає, востаннє до сільських та шкільних бібліотек були книжкові надходження десять років тому. Проводове радіо давно перетрухло, телебачення стає розкішшю. Доки люди заливатимуться самогонкою, отруюватимуться різними артемідівськими сурогатами та «благими» напоями? Хто відверне цю катастрофу, що валом котиться по нашій багатій землі?

У містах, великих та малих, де найбільше сконцентровано знедоленого люду, де можуть убити заради п'яти гривень, де смітники перефільтовують людиноподібні істоти, телеканали безперестанку насичують пенсіонерів «достатком», комфортом італійських меблів, гарантують захист, живлять їх безпроблемним оптимізмом разом із ваннами «джакузі» та масажними кріслами... До того ж у віртуальному світі ступінь зубожіння немовби не впливає на духовний стан людини: твоя знедоленість — звичайна соціальна норма, яку виправдовують перехідним періодом: від партактичності до капіталістичного статусу ділової, успішної ясно-вельможності...

Релігія безпроблемного оптимізму вимагає своєї щоденної літургії успіху та благополуччя. Для цього ж існують нічні клуби, салони краси, казино, свої закриті відпочинкові зони, свої ордені, свої розпізнавальні знаки, скажімо, лицей «п'ять зірок», свої звання на кшталт призабутого вже «шевальє»... Тонка соціальна тканина може ось-ось розірватися — це відчувають і розуміють ті, хто збудував життя для вузького кола «своїх», тому і переганяють кошти на рахунки євробанків в офшорних зонах, а дітей відправляють на навчання до Оксфордів і залишають там. Вони, володарі, відчувають крихкість цього світоладу, тому і вдаються до агресивного наголосу: самі винні — самі заробляйте, ви — історично безперспективні. Одне слово, — «ізоґо» у власній батьківщині...

Може, доречно пригадати, як господарі північноамериканських земель опинилися в резервації? Або як у них відбирали мову, культуру, а потім — землю, з усіма родовищами? Тому розмова, зніціювана мною, — про духовну кризу, в мене особисто поєднується з українською перспективою в добу глобалізації, що, як ми пересвідчилися, утверджує свій власний історичний соціально-

культурний ландшафт, де національне виносять за дужки історичного контексту, а встановлена соціально-правова ієрархія, що визначилася протягом згаданого десятиріччя, загрожує узаконитися навіки, як за часів Давньої Греції чи Давнього Риму, де паралельно існували два світи: патріциїв та рабів... Ця електична, невірноважена і почасти космополітична конструкція прагне утвердитися назавжди, прикувавши суспільну увагу до трьох театральних сцен (конів): президентської, урядової та парламентської, тоді як за її лаштунками веде свою виставу анонімна економічна влада...

Українська культура і її моральні засади формувалися протягом тривалих віків, синкретизм її полягає в неподільності Істини, Краси і Добра, тобто тих категорій, які нині активно виносять за дужки, офірують постіндустріальному споживацькому суспільству, якому послідовно нав'язують новий критерій успіху...

Руйнівна сила антикультури, антитрадицій, антидуховності може стати згодом незворотною, якщо ми не відновимо моральні фільтри, котрі відокремлюють Боже від сатанинського. Чи спроможна ще українська культура, як така, що чи не єдино забезпечує духовний ресурс, удруге, після 20-х років минулого сторіччя, зробити прорив тоді, коли стартові матеріальні та духовні умови погіршилися, а критерії відбору розмиті?

Ми знаємо з історії, що з дна відчаю та невігластва піднімалися на поверхню цілі материки світа, які опромінювали згодом людей, а не загрожали їм у пащочі нори зvierодніння. Ми успадкували великі духовні набутки, котрі потрібно актуалізувати. Потрібна загальнонаціональна робота з відродження національних ідеалів, відновлення суверенітету морального клімату в суспільстві. А це можливо лише за умови зміни наявної влади, що і сформувала на всьому просторі України атмосферу безпросвітності та приреченості на існування, а не повноцінного життя.

Україні потрібно якнайшвидше розлучитися з тоталітаризмом та технократизмом — як зворотним боком однієї і вже вчорашньої медалі. Технократична домінанта перетворила державу на одне суцільне підприємство, суцільний «Південмаш», що керується принципом жорсткого «єдиноначалія», підтвердженням чого є останнє звільнення Генпрокурора. Політичний монолізм влади, успадкований від радянщини, не визнає будь-якої опозиційності, а це — дорога до самосуду, суспільних

потрясінь та дедалі більшої духовної деградації.

Попри всі зусилля власників національного капіталу та, відповідно, ЗМІ, національна свідомість, усупереч титанічним зусиллям «корчмаринських» та «джандурових», останніми роками трохи зміцніла, активізувалася, про що свідчать вибори 2002 року. Політична верхівка влади, що в переважній більшості вийшла із «совкової» дрімучості, була відчужена і залишається відчуженою від національної культури, гуманістичного життєтворення, високої моралі, яка єдино спроможна трансформувати національні цінності в політичну волю.

Українська культура спроможна стати істотним корелянтом суспільно-політичних процесів. Недовіра, зневага до власної національної культури є ознакою відчуженості влади від української нації, її перспективи, мало того, вона, влада, прагне змінити український культурний генотип, вилучаючи з нього саме національну складову, прищеплюючи йому етику «безчуттєвої корисності» та соціального автоматизму. «Гроші не пахнуть»... Тому можна співати і чужих пісень, можна без увагу кпити з національних традицій, національних героїв, національного пантеону, з усього комплексу вітчизняних культурних заповітів, атакуючи маскультом юні душі, витравлюючи з них джерела морального наснаження.

Вітчизняна освіта також через чуже слово намагається «охолодити», остудити ціннісно ангажовану особистість, вилущити з неї моральний кристал, що може спричинити до загальносуспільного вибуху асоціальних стихій. Духовна анемія і зниження моральної температури можуть спричинити лише духовне здицвиння, всеруйнівний цинізм. Культурно-ціннісне роззброєння українців, що триває досі, створює культурний вакуум, з якого може постати лише перманентна «кримінальна революція» з супутнім варварством, що мало місце у вітчизняній історії.

Масована деформація ціннісних орієнтирів, зниження рівня національних авторитетів, ослаблення культурних генотипів — шлях до потягіння... Культура не може бути служкою одного лише типу свідомості: корисливого, цинічного і чужого загалу. Так само не можна зводити культуру до моралі успіху, вона передбачає присутність інших, альтернативних, кодів, практик, напрямів, як і політика... Якщо цей свавільний, антинаціональний, грабіжницький шок скінчиться скоро, почнеться стрімке долання духовної кризи, і українська свічка не згасне на європейських протягах, навпаки,

— горітиме рівно та всео-чисно.

Попри відкриття нових церков, храмів релігійна свідомість згасає набагато інтенсивніше, аніж за радянщини, що є також наслідком великого економічного, політичного та маскультивського терору, який триває вже стільки років. Тому питання «доки» не знімається з порядку денного ані перед старшим, ані перед новим поколінням, яке, переконаний, активніше, ніж ми, шукатиме відповіді...

Зрозуміло, що без альтернативного прочитання майбутнього з наявним станом речей погодитися неможливо. Нехтуючи ці проблеми, можна лише перетворити феноменологію протесту на згущену політичну силу, яка розірве державний організм. І це не просто застереження, це насамперед розуміння того, що «культура смерті, яку накидають суспільству, може породити лише страх, що є підґрунтям будь-якого тоталітаризму. Абсолютизуючи лише матеріальне, перетворюючи культуру на прислужницю бізнес-еліти, ми ніколи не здолаємо духовного здицвиння суспільства. Закони ринку слугують лише вузькому колу людей, котрі зацікавлені в безробітті, бо можна застосовувати виборчі технології (один голос — один долар), і в бездуховності — депресивне суспільство найкерованіше... Безробіття стає стимулом керованості і збивання хвилі протестності, а мрія про виграш у лото — стає для людини найзаповітнішою...

Комуністичний лад замінено грошовим, за якого пачка морозива або кіло гречки під час довиборів опускають принижено людину до абсолютної безнадії... Якщо ще донедавна в нас домінували духовні цінності, то нині стають домінуючими інтереси. В довготривалій християнській цивілізації, до якої належить і Україна, існувала триада: людина — світ — Бог... У маскультурі, яку накинута нам, дві останні категорії зникають... Зміщуються часи, втрачається потяг до великого змісту буття і пошуків його сенсу. І вже кліпмейкери формують відповідну, кліпову, свідомість як самостійну універсальність... І вже дооформлюють альтернативу християнській цивілізації, де відсутні і співчуття, і порядність, і сумлінність, і любов до сім'ї, батьків, свого роду-племін, своєї землі, своєї Батьківщини...

І знову постають питання: доки? До яких меж? Чи можна зберегти особистість за умов тотального панування зла, в хаосі пристрастей, ситуації політичної роз'єднаності? Чи знову настають часи катакомбного порятунку духу?

Павло МОВЧАН,
народний депутат України.

Пріоритет — рівню довіри населення, а не відсотку розкриття

Сьогодні вже стало очевидним, що для боротьби з правопорушеннями необхідно об'єднати зусилля всього суспільства і завоювати довіру населення до правоохоронних органів. З цього розпочалася бесіда з начальником УМВС України в Донецькій області, генерал-лейтенантом **Володимиром МАЛИШЕВИМ**. І хоча зустріч відбулася незадовго до професійного свята, розмова торкнулася насамперед міліцейських буднів.

— Володимире Степановичу, довіра до міліції — це багато в чому і показник довіри до влади загалом. Судячи зі статистики, кількість звертань до міліції збільшується з місяця в місяць. Це свідчить про зростання злочинності чи про те, що правоохоронні органи були відкритішими?

— Ми прагнемо, щоб відкритість стала принципом роботи міліції, згідно із Законом України «Про звернення громадян», проводимо особисті прийоми громадян не лише в управлінні, а й за місцем роботи і проживання. Нещодавно, наприклад, такі зустрічі відбулися в Торезі та на підприємстві «Сармат». Цю практику продовжуватимемо, в колективі будуть виїжджати не тільки начальник обласного управління, а й мої заступники, начальники міських та районних відділів.

Що стосується статистики, то вона — відображення ситуації у суспільстві. Як барометр, котрий показує стан погоди. І наше завдання — зробити все, щоб ця картина була об'єктивно і реальна. Якщо в січні ми зареєстрували майже 12 тисяч заяв, то в листопаді — вже 17 тисяч. Люди стали більше звертатися до міліції. Завдяки принциповій позиції міністра Миколи Білокона відійшла в минуле практика оцінки діяльності управлінь та відділів за відсотками розкритих злочинів. Не таємниця, що за комуністичних часів ми дивували світ відсотками розкриття. Але від цього не легше було, приміром, людині, в якій із квартири викрали останні гроші. Однак розкриття було 90 відсотків!

Ми припиняємо гонку за відсотками, звичну методику дисциплінарних покарань за зростання злочинності в містах та районах і свою діяльність оцінюватимемо за рівнем довіри населення. Реєструємо всі сигнали про правопорушення, що надходять до нас. Змінюємо психологію особового

складу, і насамперед керівників. За 11 місяців цього року зростання злочинності в області становило 19,7 відсотка — на вісім тисяч злочинів більше, ніж минулого року. За нашими прогнозами, на кінець року кількість скоєних злочинів сягне 60 тисяч. Тому про успіхи міліції за такого рівня правопорушень казати передчасно.

— Криміногенна ситуація багато в чому зумовлена соціальними причинами, і змінити її за один день неможливо. Водночас пересічного громадянина цікавлять не цифри і не причини — він хоче бути впевненим у тому, що в підв'язці з нього не знімуть куртку і не заберуть гаманця. Яких заходів уживають для охорони правопорядку, зокрема, на вулицях?

— Для цілодобової роботи з населенням плановано переведення діяльності більшості служб на двозмінний режим. Також передбачено створення в кожному підрозділі внутрішніх справ додаткової оперативної групи. Нині ми реєструємо по 15—16 крадіжок на добу, і таке становище дуже б'є по населенню. Щоб змінити його у ліпший бік, задіємо всі сили та засоби. І апарат обласного управління, чиновники, надягатимуть форму та виходитимуть на вулицю. Трохи зсунемо графік роботи, щоб управління двічі на тиждень могли під час чергувань походити, підказати і патрульному, і дільничному. Те саме буде в інших містах. Запроваджуємо посади помічників дільничних за рахунок скорочення чисельності внутрішніх військ МВС. У рамках регіональної програми вдосконалення організації роботи дільничних буде створено спеціальний фонд підтримки та розвитку цієї служби.

Водночас маю зазначити, що некомплект особового

складу патрульно-постової служби становить майже 25 відсотків, дільничних — 15 відсотків. Тобто труднощі з кадрами саме в тих службах, які безпосередньо стикаються з населенням, і це дуже тривожить. Не хочуть йти в міліцію: зарплата невисока, а психологічне навантаження, відповідальність величезні.

— Зарплату виплачують вчасно?

— Тут затримок немає. Коли я три роки тому очолив УМВС, заборгованість особовому складові була 27 мільйонів гривень. Усе виплачено до копійки. Крім того, ми здійснюємо доплати у відповідності з указом Президента — а це до 90 відсотків окладу, залежно від стажу.

— А як із матеріальним забезпеченням міліції? Часи, коли злочинців можна було брати голими руками, минули. Та й дружинників-ентузістів нині не знайти...

— ...І наркозбувальника, приміром, папером і олівцем не задокументуєш, необхідні спеціальні засоби. На жаль, з державного бюджету майбутнього року органи внутрішніх справ буде профінансовано лише на 29 відсотків від мінімальної потреби. Виходячи з виділених засобів, ми будемо змушені довести некомплект кількості міліції до 25 відсотків. Насамперед це стосується обласного і міського управлінь та особового складу міськрайорганів, тобто тих, хто безпосередньо не зайнятий боротьбою зі злочинністю і забезпеченням охорони громадського порядку.

Боротьба зі злочинністю була б немислима без тієї підтримки, що її надає керівництво і обласної ради, і обласної державної адміністрації. Ще в 1998 році за ініціативою тодішнього голови обласної державної адміністрації, а нині — Прем'єр-міністра України Віктора Януковича було прийнято обласну програму «Правопорядок». Аналогів цьому досвіду в Україні немає. Нинішнього року в рамках програми нам виділено 11 мільйонів гривень. Кошти було витрачено на придбання транспорту, спеціальних засобів, на обмундирування, організацію притулків для неповнолітніх.

На наступний рік депутати обласної ради затвер-

дили фінансування в обсязі 13 мільйонів гривень. Крім того, уже третій рік поспіль голова обласної ради Борис Колесников вручає автомобілі кращим працівникам міліції: дільничному, а також працівникам служб у справах неповнолітніх і з боротьби з незаконним обігом наркотиків. І щоденна робота міліції, і її проблеми перебувають в центрі уваги керівників області.

— Один із тривожних показників — зростання дитячої злочинності. В містах та районах не вистачає притулків для малолітніх бродяжок. Яка роль міліції у розв'язанні цієї проблеми?

— Комплексним правовим вихованням дітей сьогодні не займається жоден соціальний інститут. Ми робитимемо акцент на профілактиці правопорушень серед неповнолітніх у найрізноманітніших формах. Проводили ми виїзди дітей, що перебувають на обліку, до Маріупольської виправної колонії. А Красноармійський міськвідділ зняв документальний фільм про підлітків міста, котрі відбувають покарання. Вдалим був день відчинених дверей у Донецькому міськуправлінні, коли начальник управління Анастолій Корольов повіз безпритульних дітей до полку патрульно-постової служби. Показав, як працює міліція, що там працює. Такі акції будемо обов'язково продовжувати, щоб діти не відчували страху перед міліцією. Боятися міліції повинні злочинці. А всі законотворчі громадяни мають поважати стражів правопорядку, і ми докладемо всіх зусиль, щоб завоювати довіру.

Одна з непероршних традицій обласного УМВС — регулярні зустрічі керівництва з дітьми загиблих міліціонерів. От і напередодні Нового року Володимир Малишев відвідав ліцей при Академії МВС, де вчаться 12 донецьких хлопців. Усі вони одержали подарунки і матеріальну допомогу з рук генерала. А редакція газети «Криминал-Експрес», засновником якої є УМВС України в Донецькій області, виступила ініціатором ще однієї благодійної акції. Головний редактор газети Олександр Кучинський заявив, що його видання бере шефство над ліцеїстами — дітьми загиблих міліціонерів і, починаючи з січня 2004 року, щомісяця виплачуватиме майбутнім міліціонерам по 100 гривень.

Інтерв'ю провела Ліна КУЦЬ.

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Украси паспорт? Дій, як я!

У мене вкрали паспорт. Витягли разом з портмоне, ключами, грошима. У паспортну службу йти довго не зважувався. Наслухався про тяганину і бюрократизм у ній. До того ж сподівався, що злодій вийде на мене і віддасть документ за винагороду. Місяць минув у безрезультатних очікуваннях.

Друзі і знайомі, котрі мали таку саму проблему, розповіли: якщо чесно заявити про крадіжку паспорта, процес його отримання затягнеться — міліція шукатиме украдений документ. Довелося зізнатися не про крадіжку, а про те, що його загубив.

Паспортистка ЖЕКу швидко знайшла мою картку, дала для заповнення анкети і пояснила, що через два дні можна підійти в паспортний стіл РВВС для подальшого оформлення. Така оперативність здивувала й подала надію. Але про всякий випадок я підстрахувався. Домовився по блату, що мені допоможуть оформитися без зайвої тяганини і витрат. Певно, слівце за мене заговорили, бо штраф за загублений паспорт виставили мінімальний. Пишу заяву, в якій зазначаю, що загубив паспорт під час переїзду на іншу квартиру.

У паспортний стіл приніс свідоцтво про народження, про шлюб і про народження дітей. Заплатив штраф, держмити (17 гривень) і страховку (5 гривень). Ще одну гривню віддав в адресне бюро за письмову інформацію про прописку. Ні квитанції, ні пояснень під час цього «боже ягнятко» з бюро не дало. Але найскладнішим у цьому процесі виявилось одержати довідку про несудимість. Така послуга коштує близько десяти гривень, а якщо хоче швидше одержати — платять вдвічі дорожче. На той час я не поспішав, тому заплатив по мінімуму. Хоча, чесно кажучи, дивує, що доводиться віддавати гроші міліції за довідку для неї самої. Крім того, в епоху інформаційних технологій місяць для підготовки довідки, що складається з одного речення, погодьтеса, забагато.

Отож усі документи зібрано, на мене відкрито справу в паспортній службі. Чекаю. У РВВС дефіцит бланків паспортів, тому порадили навідуватися. Раз на тиждень ходив у міліцейський кабінет, як на роботу.

Через три тижні бланки з'явилися. Але мені прозоро натякнули, що в першу чергу видають паспорти 16-річним, а решті — як вийде. Часу було обмаль. І хоча я принципово не збирався платити за так звані додаткові послуги, довелося розшедритися. За пропозицією працівника паспортної служби написав заяву про те, що прошу прийняти в фонд ветеранів міліції внесок у розмірі 30 гривень. Паспорт одержав через чотири дні.

Загалом новий документ обійшовся в 80 гривень і півтора місяця очікувань. Скільки коштував би, не використай я «блату», тобто по-чесному, — не знаю. А ця стаття — інформація для роздумів.

Євген ТЕРПЕЛИВИЙ.

Миколаїв.

Фото з архіву «ГУ».

Операція «Петарда»

НЕ СТІЛЯТИ!

Одним із найпопулярніших у передноворічні дні товаром стають, окрім ялинкових іграшок, піротехнічні засоби. Та, пам'ятаючи про кілька минулорічних ви-

падків, коли від вибуху петард та через влучення феєрверкових ракет постраждали пішоходи, зокрема й діти, Чернівецька міськрада цього року разом із працівниками міліції проводить операцію під назвою «Петарда». Серед тро-

феїв — дві ракетниці армійського зразка. Тим часом вечірні Чернівці нагадують район бойових дій, підлітки не можуть дочекатися свят і вже відстрілюють припасений арсенал.

Сергій СУЛИМА.

Чернівці.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

МИР ВАШОМУ ДОМУ!

Передчуття

Це заразніше за грип, дотепніше за кімнату сміху і п'яніше за шампанське. І все це так близько, так відчутно!
Шоколадно-цитрусовий аромат Нового року ввірвався в наші будні! І чекання обов'язково увінчається його швидким приходом. Навіть якщо «окремі несвідомі елементи» і називають його зустріч «діркою в сімейному бюджеті» і «подвигом невідомого солдата біля кухонного мартена». Навіть якщо рік, що закінчується, так і не виконав дані колись обіцянки...

А ми? І ми, і всі навколо нас зазнаємо безлічі чарівних змін: дивних і закономірних одночасно. Ми станемо усмішливіші, більш компанійські. У чеканні новизни і змін на краще ми з дитячою безпосередністю відмахнемося від недоробок і недосконалостей року, що йде. І, жадібно вчитуючись у гороскопи на майбутній рік, спробуємо роздивитися майбутнє за мірадами блискучих сніжинок і сонном власних ілюзій. А скільки прожектів і повітряних замків буде побудовано цими передноворічними днями!

Ми станемо добріші, згадаємо про далеких родичів і колишніх друзів, шкільних товаришів і коханих у відставці. Ми знову відчуємо себе якщо не рідними, то хоча б співпричетними одне одному. Завдяки бажаним почути дорогі голоси будуть пе-

ревантажнені телефонні лінії і мобільні оператори. Через тих, що поспішають побачити улюблені обличчя, в місті буде неможливо замовити таксі, і на дорогах, на жаль, імовірні пробки. А квитків — у жодному напрямку ні в ж/д, ні в автокассах. Хіба що на рейси 31-го, ввечері. Зате в громадському транспорті нас майже не дратуватимуть обличчя «не першої тверезості», чие свято почнеться набагато раніше.

Скрізь — в актові зали дитсадків і офіси солідних фірм, у школи і клуби, на вулиці й у студентські «общаги» — проникне дух карнавальної феєрії. Яскравим магнітом вабитимуть нас установлені на площах «районні» і «міські» ялинки в яскравих вогнях і барвистих гірляндах. Але й набагато скромніші ялинки, що прикрасять наші затишні квартири, не поступатимуться пишністю і щедрістю. Адже вони — маленьке кольорове скельце свята, створеного працею наших рук і душ.

Гайда готуватися до Нового року!

Ваша «Сім'я».

► Люстерко

Як стати доброю феєю

За передноворічними клопатами, шановні знайші читачки, не забудьте про себе. Бо, скажімо, на один салат менше чи більше — значення не має. А от те, який ви матимете вигляд — головне! Звісно, передусім має бути гарний настрій. Його може створити присмна покупка для себе, похід у косметичний салон, гарна зачіска, манікюр, педикюр, схуднення хоча б на кілька сантиметрів у талії... Та на всі ці задоволення потрібні гроші. І сама ця думка через їхню нестачу може нанівець звести усі ваші намагання мати гарний настрій і бути доброю феєю. Тому не думайте, що у вас нема грошей.

Намагайтеся сповна скористатися тим, що є під рукою. І, переконана, це додасть наснаги. Тим паче що ви самі здатні зробити собі манікюр і педикюр. До того ж нехай вас гріє думка: мій інструмент — ножиці, пилочка, пемза — суто індивідуальний. І це великий плюс!

Тепер перейдемо до обличчя. Очистіть його, покладіть доволі теплий компрес з картопляного, квасоляного або горохового пюре з додаванням гарячого молока, яєчного жовтка, масла чи олії. Це і є маска Клеопатри, визнаної красуні. Полежте з маскою-компресом хвилин хоча б 15. Послухайте гарну музику, думайте про приємне. А щоб прийняти ванну Клепатри, досить заварити вісяні пластівці «Геркулес» з молоком, додати відвар трав і влити усе це у ванну. 5—10 хвилин — і втому знято, шкіра стала гладенькою. Можна не робити ванну, а просто нанести суміш на тіло і пройтися по ньому губкою, втираючи морську сіль з кількома краплями, скажімо, геранієвої чи якоїсь іншої приємної для вас олії. Тривалий контрастний або просто теплий душ, трохи крему для тіла і ви, гарантую, відчуєте себе богинею. Утім, для обличчя все-таки треба зробити ще одну живильну дивомаску.

Шипшинова. Для її приготування необхідно купити в аптеці холосас, олію волоського горіха, яка сприяє розгладжуванню зморшок, або будь-яку іншу — персикову, кунжутну, оливкову, краще косметичну, втім, це не обов'язково. Відділіть яєчний жовток і викладіть його в керамічну, наприклад, піалу. Додайте пів чайної ложечки холосасу, розмішайте просто пальцями, влийте кілька крапель олії, можна — кожної з названих по кілька крапель. І нанесіть маску на обличчя і шию хвилин на 20. Змийте теплою водою ватним тампоном.

Після маски змастіть обличчя живильним кремом. Перед макіяжем зніміть залишки крему паперовою серветкою. Але тонесенький шар його має залишатися на обличчі, це — основа для тонального крему і легкого дотику рум'ян та розсипчастої пудри... Помада, туш і кілька крапель парфумів. Ви стали доброю, очі ваші світіться. Ви — фея!

Р. S. І не дратуйтеся, що не робили стрижку і зачіску у перукарні. Бо це великий ризик зіпсувати собі настрій. Чисте волосся, фен, папільотки або бігуді і — зачіска готова.

► Чоловічий стиль

Отже, саме час подумати про одяг. І якщо на дівчатах очікують «ранки» і «ялинки» — свята, де вбрання невіддільне жодним канонам, а самій лише фантазії, — то багатьом дорослим доведеться блиснути елегантністю на світський раутах і корпоративних вечірках. Отут вже не обійтися без відповідного костюма. Що ж одягти, якщо в запрошенні на звану вечерю, банкет чи прийом фігурує ремарка «форма одягу — вечірня»? З цим запитанням ми звернулися до законодавця чоловічої моди Михайла ВОРОНІНА.

— Вечірній костюм має ще раз підкреслити вашу заможність і респектабельність. А також — мужність, стильність і вишуканість.

Для особливо важливих і урочистих заходів офіційний одяг — **смокінг**. Слово походить від англійського «smoking-jacket», що означає «вечірній клубний піджак». Смокінг може бути і однобортний, і двобортний, з англійським коміром чи коміром-шалькою, на двох, чотирьох або шести ґудзиках. Традиційний колір — чорний, в особливих випадках смокінг може бути темно-синій, темно-фіолетовий і білий. Відмітна деталь смокінга — шовкові лацкани

коміра і шовкові лампаси на брюках. Під смокінг традиційно надягають спеціальний пояс або жилет у тон смокінгу. А також сорочку з коміром «метелик», краватка «метелик», обов'язкова хусточка в нагрудній кишені.

Для званого вечора доречні фрак і сюртук. **Фрак** (від французького «fracs») — чоловічий парадний костюм з англійським коміром і з вирізаними (загостреними) на рівні талії полами і двома довгими вузками фалдами ззаду. Повна парадна форма для фрака передбачає

цупко накрохмалену манишку під відкритим жилетом, білу сорочку, краватку «метелик» або новомодну краватку «пластрон».

Сюртук — теж французького роду. Це чоловіче широке верхнє плаття. Класичний сюртук — двобортний, приталений з довгими полами. В останніх колекціях чоловічого одягу дуже популярний сюртук однобортний, з рівною планкою на чотири ґудзика, високою застібкою (неглибокий виріз), англійським коміром. Довжина сюртука — до середини стегна. До сюртука пасуватимуть сорочка з відкладним коміром і широка краватка.

Не варто забувати і про **френч** — приталену «військову» куртку з чотирма зовнішніми накладними кишенями. Хоча можливий і такий варіант: подовжений однобортний піджак з коміром-стійкою і без накладних кишень.

Найбільше підходять для фрака, сюртука і френча кольори — урочистий чорний, колір бургундського вина, шляхетні відтінки сірого і бузкового кольорів.

Ю. П.

Костюм принцеси

тове вбрання з короною. Та ось фінанси з такими колючими цінами не порівняла.

П'ять гривень здала до дитячого садка на Діда Мороза та іграшки на ялинку, ще шість — на подарунки від Снігуроньки. Купила туфельки для принцеси за 35 грн. плюс корону за 15. Разом — 61 грн. А як же костюм? Якби купувала на базарі, то залежно від кількості тканини він коштував би 200 грн. Одяг простіший, — наприклад, Лисички або Червоної Шапочки, — витягнув би з гаманця від 80 до 150 гривень. Але підкреслимо: на базарі. А в магазині середня ціна за дитячу новорічну сукню — від 300 гривень!

Ціни кусаються, але ж вихід є завжди. І багато хто з мам його знає. У моєї колеги дочка на святі була Дівчинкою зі Сходу. Отож співробітниця закупила гарної яскравої тканини і віддала шити вбрання знайомій, яка працює в ательє. І все разом коштувало їй 25 грн.

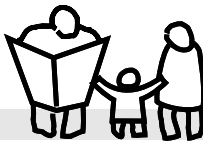
До третьої години ночі швейна машинка вже перестала монотонно строчити. На святі дочка моєї сусідки похвалилася маминим шедевром.

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Маленька леді — Софійка Курбатова

Знаки уваги

Що з нами сталося? Ми зазираємо до поштової скриньки лише в пошуках свіжої періодики, щоб дістати рахунки або викинути з неї стос рекламних листівок. Але дедалі рідше знаходимо там те, що справді цінне для нас — листа від друга, листівку до свята. Телефонні розмови, електронна пошта і просто неувага замінили нам давню традицію — писати листи і слати листівки. І ми потихеньку звикаємо до бездушності та прагматичності вмісту поштових скриньок, адже й самі давно віддали перевагу «техногенним» засобам спілкування.

Звісно, це простіше: підняв слухавку і бадьоро побажав купу щастя. Але ж отримана до свята листівка — це ще і свідчення того, що ви заздальгидь подумали про людину, згаяли час на пошуки картки і творення вітань... Утім, і вручена під час зустрічі, вона не втрачає своєї оригінальності і корисності (хіба що ефект несподіванки).

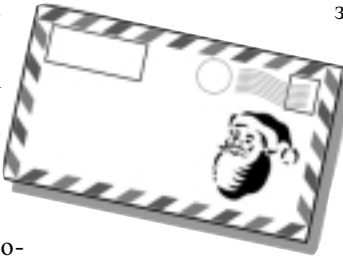
До речі, про листівки. Традиція дарувати віталь-

ні листівки зобов'язана своїм народженням саме Різдву. Наприкінці XVIII століття англійський художник Добсон намалював пробну серію різдвяних листівок. Але загальне визнання і застосування ідея отримала лише через півстоліття — 1843 року. Тоді інший англієць Генрі Коул, щоб до Різдва зробити приємне своїй бабусі, замовив художнику Джонові Хорслі намалювати три покоління сімейства Коул. Листівку

... і листівка до Різдва

12 на 7 см було надруковано тиражем тисячу примірників і продано за шилінг кожну. Невдовзі привітальна мода захлестнула всю Європу. А листівка навіть стала предметом колекціонування.

Нині варіацій новорічних і різдвяних листівок — безліч: з ошатними ялинками і композиціями з гілок та іграшок, зі щасливою дівтурою і мультиковими персонажами, із засніженими пейзажами і стародавніми будиночками, з пухкими янголятками і релігійними сюжетами. Не забувають художники

і Снігуроньку з Дідом Морозом, і Санта-Клауса з оленями. Проте наряд чи вони зрівняються з листівками, створеними фантазією і руками дарувальника. Ексклюзив, розумієте! Таку поставлять на видне місце, нею пишатимуться і запам'ятають надовго...

Фотографії і малюнки, портрети і пейзажі, з поздоровленнями і віршами, реальність і казка — в цих маленьких картонках є все, щоб викликати посмішку на рідному обличчі.

Уляна СОФІЙСЬКА.

Фото з конверта

А ти такий холодний!..

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Марнотратникам на замітку

Розсудливості вам!

Виявляється, така потрібна кожній людині розсудливість може геть зрадити нам у найвідповідальніший момент. А саме — під час походу по магазинах. Учені, котрі знають усе, провели дослідження і з'ясували, що напередодні покупок активність у ділянках кори головного мозку, які відповідають за раціональне мислення, різко падає, а напруга у відділах, що керують емоціями і приємними відчуттями, наростає до краю. І що дорожчий предмет — то закланнішим стає покупець. А коли вже йдеться про справді дорогі речі, здатність раціонально мислити знижується майже до нуля.

От, виявляється, чим можна пояснити невинуваті витрати і вітер у гаманці на третій день після зарплати... Емоції зашкалюють — і до «раціо» імпульс просто не доходить!

Гірлянди, сніжинки і «північна пошта»

Разом

Закрутившись у передсвятковій метушні, можна прогавити головне — настрій дитини на диво і радість. Не усувайте маляти від підготовки, адже без участі у створенні дива немає і відчуття причетності до нього.

Отже, щоб Новий рік наймолодшим членам вашої родини запам'ятався не тільки прибираннями і застіллями, станьте на деякий час масовиком-вітівником.

Казку — в кожен дім

Розкажіть дитині (нічого, що всоте) про свято Нового року, Діда Мороза і Снігурочку. Можна це зробити у формі казки, вкладаючи малюка в ліжко.

Світ дитячих бажань

Є чудова можливість проникнути в потаємний світ бажань маляти. Для цього запропонуйте йому написати листа Дідові Морозу (або напишіть його самі під диктування вашого чада). Адже звідкіля цьому червононосому діду знати, чого хоче ваш відмінник (чи трієчник)? Пару днів відведіть дитині на роздуми. Щоб така серйозна справа, як листування з Морозом, не перетворилася на банальне вимагання, нехай малюк спочатку перелічить свої досягнення цього року, а також плани й обіцянки на майбутній. Запам'ятайте всі, щоб виконати обов'язки забудькуватого діда, якщо знадобиться, нагадати дитині про дані обіцянки. Потім треба відправити лист на Північ. До речі, філією «північної пошти» може по-

рацювати морозильна камера вашого холодильника.

Тільки разом

Залучіть маля до прикрашання ялинки і кімнат. Разом виріжте гірлянди і сніжинки, розставте свічки й новорічні ікебани. Разом придумайте і зробіть подарунки близьким (при цьому розкажіть побільше про смаки і уподобання ваших рідних). Разом складіть поздоровлення в листівках.

Не лінуватися!

Серйозно поставтеся до ранків і «ялинок» дитини. Навіть якщо для вас це додаткові турботи, для нього це все: можливість покрасуватися в казковому вбранні, блиснути талантом перед глядачами, похвалитися перед іншими дітьми і своїми батьками, побачити справжнього Діда Мороза і просто дуже важливий день.

Зверніть увагу на афіші: стільки новорічних вистав і спектаклів представлено спеціально для вашого малля. Квитки придбайте заздалегідь. Не полінуйтеся — створіть свій дитині свято!

Юлія ПОТАПЕНКО.

Пограємо

Чим зайняти дітей і дорослих, щоб дочекатися зустрічі Нового року і не вмерти від нудьги після декількох тостів? Адже в новорічну ніч треба веселитися. Спробуйте влаштувати ігри.

Кожен гравець одержує своє нове ім'я — йому прикріплюють на спину папірець з написом (слоник, гірський орел, бетономішалка, ананас, огірочок тощо). Так кожний може прочитати, як звати інших,

але, природно, не знає, що написано на його спині. Завдання: довідатися в інших про своє нове ім'я. На запитання відповідати тільки «так» чи «ні». Перемагає той, хто перший вгадав, що написано на його спині.

Для кожного з гравців треба приготувати набір одягу. Учасники конурсу зав'язують очі, й по команді ведучого починають надягати речі зі свого набору. Завдання: вбратися в новий одяг

якнайшвидше і найгарніше.

А для цієї гри потрібні газети. Перед кожним гравцем на підлозі розстеляють газету. Завдання — по сигналу ведучого зібрати всю сторінку в кулак. Переможе той, хто зробить це швидше.

Ще один простий, але веселий конкурс. Гравцям пропонується спробувати намалювати щось лівою рукою.

А тим, хто лівша — правою.

І, нарешті, найпростіший конкурс: хто швидше з'їсть яку-небудь страву, наприклад, желе, торт тощо. Азарт і веселощі забезпечено!

І. В.

Від душі

Привілей — подарувати радість

Що даруватимуть і яких подарунків чекають наші читачі? І головне — що саме має принести з собою Новий 2004 рік?

Євгенія, аспірантка, 26 років:

— І дарувати, і отримувати я збираюся обручки. У нас з чоловіком сталася така неприємність — зникли наші весільні обручки. Тож нині для нас найважливіше придбати нові: чоловік подарує мені, а я — йому. Ці новорічні свята стануть нашими другими заручинами. А від нового року я чекаю... щастя для себе, чоловіка, сина.

Михайло Іванович, екскаваторник, 45 років:

— Сам дарувати збираюся, а ось подарунків не чекаю — вік уже не той. А від нового року чекаю чогось кращого.

Сергій, учень, 14 років:

— Подарунки ще не купляв, але думаю, що це будуть якісь маленькі прикольні речі, що запам'ятаються. Наприклад, кумедна яскрава краватка або брелок з поросятком чи мавпеням. Отримати хочу гроші — подарунків не люблю. А чекаю я літа і закінчення навчального року.

Ірина, журналістка, 20 років:

— Планую зробити один масштабний і корисний подарунок для всіх домашніх — радіотелефон. Або щось більш стандартне для кожного: таткові — крем для гоління, мамі щось із парфумерії, бабусі — хустку чи теплий халат. Друзям? Свою посмішку! Вони так люблять, коли я посміхаюся. Мене не лякає, що наступний рік високосний. Хотілося б здійснити свою мрію — покататися верхи на коні, відпочити з друзями на Кримському узбережжі і... закохатися до безтями!

Тетяна Михайлівна, бухгалтер, 40 років:

— На Новий рік хочу дітям подарувати фотоапарат. Я подумала, що діти ростуть, а бачити їх хотілося б щодня. Я за ними нудую, якщо знімати їх частіше, то я зможу іноді перебирати фотографії і повертатися до кращих моментів свого життя. Кожного Нового року, коли розливається шампанське і б'є годинник, я бажую тільки одного: щоб мої діти і мої близькі були здорові. Мабуть, для мене це — найголовніше.

Денис, художник, 28 років:

— Нічого отримати не хочу і сам дарувати нічого не збираюся. Це мій особистий принцип. У нас із дружиною не заведено дарувати подарунки. Крашій дарунок — це кудись поїхати на Новий рік і добре його відсвяткувати. Наступного року я повинен закінчити роботу, від якої залежить уся моя майбутня кар'єра. А ще наступного року у нас має народитися дитина. Ось і все, чого я чекаю.

Анна, студентка, 20 років:

— Я студентка, тому «кращий мій даруночок» — сесія на «відмінно!» А що даруватиму я — ще не знаю. Як завжди, згадаю і зорієнтуюся останньої миті. Від нового року чекаю великих звершень, нових вражень, чекаю, що в інституті стане легше, а, отже, жити стане веселіше.

Про подарунки розпитувала Ольга СИДОРУК. Фото автора.

А як у них?

Коли приходить Новий рік?

Необов'язково — взимку! У багатьох країнах його зустрічають восени чи ранньою весною. В Австралії Новий рік починається так само, як і в нас, 1 січня. Але зима там — це не холод, а спека...

Новий рік в Індонезію приходять у жовтні. Вважається, що всі люди мусять попросити одне в одного прощення за неприємності, заподіяні в минулому році.

А от ескімоси чекають не дочекаються, коли випаде перший сніг. Адже відразу з його появою і настає для них довгоочікуване свято!

У Бірмі Новий рік починається з квітня, в найпекучіші дні. І цілий тиждень люди від душі поливають водою одне одного. Триває новорічний фестиваль води — тинджан.

В Індії цілий вісім дат, що відзначаються як Новий рік. В один з таких днів неодмінно потрібно покуштувати листів дерева ним-ним. У народі кажуть, що вони дуже гіркі, але за старим повір'ям оберігають людину від хвороб і лих, забезпечують соловке життя.

А от у царській Росії Новий рік святкували 1 вересня. На площі в Кремлі цар сидів на престолі, оточений боярами. А патріарх кропив присутніх святою водою і поздоровляв з цим святом.

Ірина ВОЛОШКА.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Клуб «Суперкниги».

09.25 Крок до зірок.

09.55, 15.10, 17.25, 21.15, 01.20 Погода.

10.00 Дитяча лінія.

10.20 Нова армія.

10.50 Територія безпеки.

11.00 Музичні новини.

11.35 Модна лінія.

12.05 Здоров'я.

12.25 «Сільський час» з К. Вороненко.

13.10 Дорогами України.

14.15 Міжнародний конкурс «Золоті торгові марки».

15.15 Духовний вісник.

15.35 Для тих, хто вдома.

16.00 Форсаж.

16.30 Мультфільм на замовлення.

17.00 Перехрестя.

17.35 Аудієнція. Співачка Національної опери В. Лук'янець.

18.05 «Дуель на роялях». Концерт джазових піаністів.

19.10 Худ. фільм «Захист Лужина».▲

20.55 Лотерея «Кено».

21.00 Вісті.

21.25 Бали століть.

22.00 Спортклуб.

22.50 Служба розшуку дітей.

23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Концерт «Біг-Юс».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Авторський проект О. Марченко «Імена».

10.50 Телефортуна.

11.30 Хай щастить!

КДРТРК

12.00 На своїй землі.

12.35 Вищий пілотаж.

12.55 Піліgrim.

13.15 Життя без болю.

13.20 Наодинці з музикою.

13.35 Світ авіації і туризму. Новини.

13.45 Шлях до успіху.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Новорічний концерт команди «95-й кватал».

09.00 Лото-забава.

14.00 Дісней. Мультсеріал «Легенда про Тарзана».

14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».

14.55 Прихована камера.

15.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Великий».

17.35 Криве дзеркало.

19.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Таксі-3».

21.15 Панська садиба.

22.55 А. Пугачова. Згадуючи Різдво», 5, 6 серія.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Худ.фільм «Назад у майбутнє-3».

07.55 ВВС «Най-най-найвідоміші в світі».

08.50 Худ.фільм «Бетховен-2».

10.20 Мультфільм.

10.40 Академія сміху.

11.10 Прокинься і співай.

12.00 Караоке на майдані.

12.35 Все для тебе.

13.05 Мелорама.

13.40 LG-Еврика.

14.35 ВВС. Жива природа.

15.30 Екстрім-шоу «Команда Еквітес».

16.20 КВК-2003. Вища ліга.

18.25 Худ.фільм «Стій, бо мама буде стріляти».

20.00 Подробочиці.

20.10 Худ.фільм «За два кілометри до Нового року».

21.50 Худ.фільм «Коктейль».▲

23.40 Худ. фільм «Закохані пари».▲

01.25 Худ.фільм «Серце дитини».

02.55 Худ.фільм «Леді Гамільтон».

05.00 Мультфільм.

ICTV

05.20 Худ. фільм «Яструб пустелі».

06.40, 07.55 Погода.

06.45 Худ. фільм «Не було б щастя».

08.00 Мультсеріал «Харрікени».

08.30 Серіал «Мауглі».

08.55 Худ. фільм «Арабські ночі». Частина 1.

10.45 Програй мільйон.

11.20 Квартирне питання.

11.55 Галопом по Європах.

12.45 Факти. День.

13.00 Мультфільм «Темний кристал».

14.55 Худ. фільм «Тільки удвох».

16.45 Худ. фільм «Капітан».

18.45 Факти. Підсумок дня.

19.00 Худ. фільм «Няньки».

20.50 Шоу О. Степаненко.

21.50 Худ. фільм «Фауст. Князь темряви».▲

23.55 Автопарк. Парк автомобільного періоду.

00.35 Спортпрогноз.

00.40 Худ. фільм «Сексмісія».▲

03.00 Худ. фільм «Капітан».

СТБ

07.35 Худ. фільм «Жандарм та інопланетяни».

09.10 Прогноз погоди.

09.15 Ні хвоста ні луски.

09.35 На перший погляд. «Різдво в Парижі».

10.00 Серіал «Наш Чарлі».

11.00 Серіал «Вітер і Хмарка».

12.00 Док.серіал «Світ дикої природи».

12.30 Х-Пансія.

12.50 Тележурнал «Колія».

13.10 Худ.фільм «Біг Мен».

15.00 Світ комп'ютерів.

15.30 Кентавр.

15.50 Худ.фільм «Граф Монте-Крісто».

19.00 Худ.фільм «Лакі Люк».

20.10 Худ.фільм «Пазур тигра».▲

21.50 Худ.фільм «Нема звісток від Бога».▲

00.00 Чемпіонат України зі стриптизу.

01.30 Світ комп'ютерів.

01.55 Кентавр.

02.15 Худ.фільм «Мандрівні зорі».

НОВИЙ КАНАЛ

07.50 Церква Христова».

08.10 Мультсеріал «Стюарт Літл».

08.35 Мультсеріал «Скубі ду шоу».

09.00 Мультсеріал «Му і Ципа».

09.30 Мультсеріал «Маска-2».

10.00 «3x4». Найкумедніше домашнє відео.

10.40 Мультфільми «Вінні Пух», «Вінні Пух йде в гості».

11.15 Худ. фільм «Чарівна пригода Ави».

13.05 Худ. фільм «Острів скарбів».

14.55 Худ. фільм «Ейс Вентура. Природа кличе».

16.45 Худ. фільм «Дорога додому. Неймовірна подорож».

18.25 Худ. фільм «Хто б говорив-2».

20.00 Худ. фільм «Тяжіння».

21.40 Кращі пісні року.

23.25 Худ. фільм «Американський перевертень у Парижі».■

01.10 Худ. фільм «Острів скарбів».

02.50 Худ. фільм «Чарівна пригода Ави».

04.20 Худ. фільм «Американський перевертень у Парижі».■

05.55 Мультфільми.

06.35 Худ. фільм «Дорога додому. Неймовірна подорож».

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.

07.10 Серіал «Посмішка Меломети». 3 і 4 серії.

08.40 «Єралаш».

09.00 Новини (із субтитрами).

09.20 Армійський магазин.

09.40 Нові чудеса світу. «Александрійська бібліотека».

10.10 У світі тварин.

11.00 Новини (із субтитрами).

11.10 «Непутні замітки» з Д. Криловим.

11.30 Доки всі вдома.

12.00 Смак.

12.20 Любовні історії.

13.00 Святковий концерт до Дня рятувальника.

15.00 Худ. фільм «Згаяти вечір».

17.00 Новини.

17.10 Новорічний «Єралаш».

17.50 КВК-2003. Прем'єр-ліга. Другий півфінал.

19.40 «Криве дзеркало». Євгеній Петросян представляє... Частина 1.

21.50, 23.20 Худ. фільм «Колгосп Інтертейнмент».

23.10 Новини.

00.10 Реальна музика.

00.50 Худ. фільм «Згаяти вечір».

02.20 У світі тварин.

03.00 Святковий концерт до Дня рятувальника.

04.40 Худ. фільм «Саша-Сашенька».

№ 246 (3246) ГОЛОС УКРАЇНИ

05.40 Худ. фільм «Золотий туман».

РТР

05.00 Фільм-казка «Чарівний портрет».

06.25 Серіал «Академія чаклунства».

06.45 Світ на межі.

07.10 Військова програма.

07.30 Студія «Здоров'я».

08.05 ТВ Бінго-шоу.

08.25 Місцевий час. Вісті-Москва.

09.05 У «Містечку». Звіт за грудень.

09.40 Сто до одного.

10.30 Навколо світу.

11.25 Діалоги про тварин.

12.15 Створити групу «А». «Куля для іменинника».

13.00 Вісті.

13.20 Худ. фільм «Джуманджі».

15.10 М. Михалков. Російський вибір. «Загибель ескадри».

16.05 Кімната сміху.

17.00 Клуб «Театр+ТБ». «Новий рік-2004».

18.50 У «Містечку».

19.00 Вісті.

19.25 Худ.фільм «28 днів».

21.20 Худ.фільм «Банди Нью-Йорка».

00.10 Худ.фільм «Месники».

01.45 Серіал «Сім днів».

02.35 Канал «Єврон'юс».

РТР «Планета»

06.00 Худ. фільм «Пригоди принца Флоризеля».

07.05 Мультфільм.

07.15 Навколо світу.

08.00 Серіал «Квиток до Риги».

08.30 Хто в домі хазяїн.

08.55 Бабусині рецепти.

09.10 Студія «Здоров'я».

09.35 Світ на межі.

10.00 Телегра «Перепутові острови».

10.30 Вісті-Москва. Тиждень у місті.

11.05 Сам собі режисер.

11.55 Худ. фільм «Пригоди принца Флоризеля».

13.00 Вісті.

13.15 Вісті-спорт.

13.25 Ток-шоу «Школа лихослів'я».

14.15 Романтика романсу.

15.00 Худ. фільм «Блукаючі зірки».

17.20 Збірна Росії.

17.45 Навколо світу.

18.30 У «Містечку». «Звіт за грудень».

19.00 Вісті.

19.25 Клуб «Театр + ТВ». «Новий рік-2004».

21.00 Серіал «Врятувати і вижити».

22.25 Ретро-шлягер.

22.35 «Аншлаг». Новий рік.

02.00 Вісті.

02.25 Ток-шоу «Школа лихослів'я».

03.20 Вісті-спорт.

03.35 Серіал «Врятувати і вижити».

05.10 Сам собі режисер.

Програма друкється з електронної версії, наданої газетою «Говорить і показує Україна».

Триває передплата на «Голос України»

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 29 ГРУДНЯ — 4 СІЧНЯ

Проводжання старого і зустріч Нового року на каналі «1+1»

Напередодні офіційних урочистостей нас по черзі почнуть поздоровляти і робити сюрпризи перші особи каналу — ведучі авторських програм. 26 грудня Анатолій Бор-

Чорна крапка
<i>СТБ, понеділок, 29.12.03, 22.00</i>
<i>Кримінальна драма.</i> Джон не давав спокою місцевим поліцейським, багато пив і не бачив сенсу в житті, поки випадково не зустрів Наталі, котра стала для нього всим. А Наталі була одружена з Гесом, який кохав її до нестями і готовий був заради неї на все...
Реж. Д. МакКей. У ролях: Д. Карузо, С. Хескелл, Т.-Ян Гриффіт, Г. Тутусис.
Історія кохання
<i>Інтер, п'ятниця 2.01.04, 21.35</i>
<i>Мелодрама.</i> У метушні величезного паризького аеропорту можливі найдивніші події і неймовірні зустрічі. Фелікс поспішає до коханої жінки. Роза тікає від некоханого чоловіка. Він — процвітаючий бізнесмен. Вона — королева салону краси, що

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00—09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.10, 11.10, 15.10, 17.30, 22.05, 01.20 Погода.

09.15 Для тих, хто вдома.
09.30 Ситуація.
09.35 Худ. фільм «Штепсель женить Тарапуньку».

11.00 Вісті.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Абетка безпеки.
11.40 Межа.
12.05 Вітаю вас...
12.35 Для тих, хто вдома.
12.50 Закон є закон.
13.05 Мультфільм.
14.15 Зірки, на сцену!
15.00 Вісті.
15.20 «Зорепад». Всеукраїнський дитячий фестиваль вокальної класичної музики. Частина 1.

ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Мультфільм.
16.30 Студія «5».
16.50 Закон є закон.
17.00 Резонанс.
17.40 Під егідою Кадуцея.
18.00 Україна: день за днем.
19.00 Вісті.
19.10 Саме той.
19.30 Закон є закон.
19.35 Док.фільм «Іван Павло II».
20.35 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Вісті.
21.30 Тема дня.
21.35 Світ спорту.
21.45 Ситуація.
21.50 Мультконцерт.
22.10 Наш футбол.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00—01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Худ. фільм «Фіктивний шлюб». ▲
02.50 Концерт «Тет Ред».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

Освітній канал
У дні шкільних канікул.
Програма
короткометражних фільмів

10.10 «Школа пожежних наук».
10.30 «В гостях у Ксені».
10.45 «Тренер», «Брати». УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Знімалось кіно. Голоси.
11.30 «Немеркнучі зірки». Володимир Гришко.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.15 Крихітка.
12.45 Конкурент.
13.05 Хіт-базар.
13.25 Краса і здоров'я.
13.40 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Уокер-техаський рейнджер».
09.00 Велике прання.
14.00 Дісней. Мультсеріал «Легенда про Тарзана».
14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».

14.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Справжні генії».
16.45 Велике прання.
17.35 «Золотий грамофон». Частина 1.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода

20.15 «Золотий грамофон». Частина 2.
21.25 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Мурахи у штанах». ■
23.00 ТСН.
23.20 «Нічний кінозал» представляє. Худ. фільм «Мурахи у штанах». ■

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Прокинься і співай.
06.45 Мультфільм.
07.15 Смачно з Борисом Бурдою.
08.00 Новини.
08.10 Худ.фільм «Жадоба».
10.10 Караоке на майдані.
10.50 Худ.фільм «Гусарська балада».
12.30 ВВС. «Жива природа».
13.30 Серіал «Пекло у раю». ▲
14.20 Світ магії.
15.15 «Шанс».
16.25 «Шанс». Фінальний гала-концерт.
18.55 Худ.фільм «Супертеща для невдахи».
20.00 Подробиці.
20.20 Худ.фільм «Особливості національного полювання».
22.15 «Трилогія». Концерт Алсу.
23.55 Худ.фільм «Жінки Камелота».
01.35 Худ. фільм «Смертельна втеча». ■
03.10 Худ.фільм «Побачимось у моїх снах».
04.30 Худ.фільм «Гусарська балада».

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.30 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.25 Худ. фільм «Вище райдуги». 1 серія.
07.35, 08.40,18.35, 21.35 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55 Спорт.
08.05 Каламбур.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Спорт.
09.05 Мультфільм «80 днів навколо світу».
10.05 Серіал «Мисливець за старовиною».
11.05 Дівочі сльози.
11.45 Шоу О.Степаненко.
12.45 Факти. День.
13.15 Худ. фільм «Федеральний захист».
15.00 Мультсеріал «Невгамовні».
15.15 Мультсеріал «Джуманджі».
15.40 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейвори».
16.05 Галопом по Європах.
16.45 Серіал «Мисливець за старовиною».
17.45 Дівочі сльози.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Каламбур.
19.35 Худ. фільм «Мільйони Брюстера».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Долина тіней». ▲
00.05 Україна енергетична.
00.35 «Третя зміна» представляє. Худ. фільм «Басейн» ▲,
02.25 Худ. фільм «Вище райдуги».

СТБ

06.30 Прогноз погоди.
06.35 Худ.фільм «На кого Бог пошле».
08.00 Бізнес-студія.
08.40 Непровінція.
09.10 Серіал «Чортеня».
10.05 Худ.фільм «Примара і Темрява».
12.05 Час «К».

12.30 Худ.фільм «На кого Бог пошле».
14.00 Вікна. Новини.
14.10 Худ.фільм «Парі».
14.40 Худ.фільм «Королі мамбо».
16.40 Серіал «Карабінери».
17.50 Вікна. Кримінал.
18.00 Вікна. Столиця.
18.10 Худ.фільм «Людина з бульвару Капуцинів».
20.00 Голод.
21.00 Вікна. Новини.
21.20 Вікна. Спорт.
21.40 Вікна. Бізнес.
22.00 Худ.фільм «Чорна точка». ▲
00.05 Вікна. Опівночі.
00.15 Худ.фільм «Хлопче, ти попав». ■
02.10 Автостиль.
02.30 Серіал «Карабінери».
03.30 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.10, 07.40, 08.20, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «Ogri і кукарачі».
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Серіал «Сто добрих справ Едді МакДауда».
08.30, 09.00 Репортер.
09.05 Серіал «Кобра».
10.05 Худ. фільм «Ейс Вентура. Розшук домашніх тварин».
11.55 «Вікна» з Д.Нагієвим.
13.00 Худ. фільм «Синій птах».
14.45 Мультсеріал «Му і Ципа».
15.05 Мультсеріал «Скубі ду шоу».
15.30 Мультсеріал «Ракети».
15.55 Мультсеріал «Гаргульї».
16.20 Серіал «Бунтівний шлях».
17.15 Серіал «Сто добрих справ Едді МакДауда».
18.10 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.40 Серіал «Кобра».
20.30 Кунсткамера the best.
21.10 «Вікна» з Д.Нагієвим.
22.20 Худ. фільм «Поцілуй мене на прощання».

00.00 Репортер.
00.45 25 кадр.
01.00 Серіал «18 коліс правосуддя».
02.00 Служба розшуку дітей.
02.10 Спецрепортер.

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.10 Новини.
08.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.40 Серіал «Інспектор Деррік».
10.00 Рятувальники. Екстрений виклик.
10.30 Подорожі натураліста.
11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Серіал «Берег мрії».
12.10 Здоров'я.
13.00 Місто жінок.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Серіал «Міраж». 1 серія.
16.00 Смак.
16.20 «Любовні історії». Олексій Гуськов.
17.00 Новини.
17.30 Сміхопанорама.
17.50 Велике прання.
19.00 Святкова гумористична програма.
20.00 Час.
20.30 Худ. фільм «Дільниця».
21.40 Жарт за жартом.
22.10 Хто хоче стати мільйонером?
23.10 Кумири. Т.Конюхова.
23.40 Новий день. «Підводний світ Андрія Макаревича».
00.20 Худ. фільм «Щит Мінерви».
02.00 Новини.
02.05 Худ. фільм «Мордочка».
03.30 Сміхопанорама.
04.00 Новини.

04.05 Серіал «Берег мрії».
04.50 Велике прання.
05.50 Серіал «Інспектор Деррік».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Худ. фільм «Брат 2».
10.00 Вісті.
10.30 Місцевий час. Вісті — Москва.
10.50 У «Містечку».
11.00 Пряма трансляція відкриття першого засідання Державної Думи Російської Федерації 4 скликання.
12.00 Коротке замикання.
13.00 Вісті.
13.10 Місцевий час. Вісті — Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Худ. фільм «Леді на день». 1 серія.
15.40 Місцевий час. Вісті — Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Кімната сміху.
17.05 Серіал «Ундіна».
18.00 Серіал «Російські амазонки».
19.00 Вісті.
19.30 Місцевий час. Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малята!
19.55 Худ.фільм «Четверте бажання». 1 серія.
21.45 Вісті. Чергова частина.
22.00 Місцевий час. Вісті — Москва.

22.20 Моя срібна куля. І.Ільїнський.
23.15 Худ.фільм «Агент у міні-спідниці».
00.15 Сінеманія.
00.45 Худ.фільм «Сон у літню ніч».
02.45 Дорожній патруль.
02.55 Канал «Єврон'юс».

РТР «Планета»

06.00 Добрий ранок, Росія!
09.15 Серіал «Ундіна».
10.00 Вісті.
10.30 Вісті-Москва.
10.45 Надбання республіки.
11.00 Трансляція першого засідання Державної Думи.
12.00 Серіал «З новим щастям!».
12.45 Вся Росія.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті-Москва.
13.30 «Лускунчик». Міжнародний телевізійний конкурс юних музикантів.

14.15 Театральний архів. Театр Мочалова і Каратигіна.
14.40 Коротке замикання.
15.30 Вісті-спорт.
15.40 Вісті-Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Худ. фільм «Труффальдіно з Бергамо». 1 серія.
17.15 Мультфільми.
17.40 Серіал «Агентство».
18.15 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті-Москва.
19.45 Новини культури.
20.05 Петербург. Час і місце.
20.30 Серіал «Ундіна».
21.15 Серіал «З новим щастям!».
22.00 Вісті-Москва.
22.20 Худ. фільм «Райське яблучко».
23.50 З легким жанром!
00.15 Новини культури.
00.40 Нічний політ.
01.05 Серіал «Дикий янгол»
01.50 Вісті-спорт.
02.00 Вісті.
02.30 Вісті-Москва.
02.45 Серіал «Ундіна».
03.35 Серіал «З новим щастям!».
04.20 Худ. фільм «Райське яблучко».
05.45 Хроніки ХХ сторіччя.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00—09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.10, 10.20, 11.00, 11.30,16.35, 18.25, 22.30, 01.20 Погода.
09.15 Служба розшуку дітей.
09.25 Зірки, на сцену!
09.55 Я здивую світ.
10.25 Родина Діда Мороза.
10.35 Подружки.
11.10 Хто в домі хазяїн?
11.40 Спорт і ми.
12.15 Прописи.
12.45 «Бистрий» — шлях до моря.
13.05 Казка Старої Фортеці.
13.50 «Classic-прем'єр» з Т. Міленіною.

14.15 Худ. фільм «Діти капітана Гранта».
15.50 Реліквії та храми України.
15.55 Для тих, хто вдома.
16.10 Мистецький альманах «Дзеркало».
16.40 «Береги, береги...». Концерт В.Засухіна.
18.30 Вікно в Америку.
19.00 Худ. фільм «Шукачі пригод».
20.40 Суперлото, Кено.
20.50 Мегалот.
21.00 Вісті.
21.15 Вибух танцю.
21.45 Авторський проект О. Марченко «Імена».

22.35 ТаКа мода.
23.00—01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Золотий диск Степана Гіги.
02.10 Арт-балет «Лускунчик».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 5 вечорів у Парижі. Фанні Ардан.
10.40 Оздоровча система валеолога Зарецького.
10.55 Чітко і ясно. У дні шкільних канікул. Короткометражні фільми
11.30 «Ви знаєте».
11.55 «Зі святом, дівчатка!». **КДРТРК**
12.00 Приймальня столичної влади.
12.35 Крихітка.
12.55 Ліки майбутнього.
13.10 Корисна розмова.
13.20 Музичні історії.
13.40 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Концерт. «Дивіться, дивуйтесь, веселіться!».
09.00 Ранок з Киркоровим.
14.00 Дісней. Мультсеріал «Легенда про Тарзана».
14.25 Новорічний концерт.
17.20 Новорічний концерт команди «95-й квартал».
19.30 ТСН.
19.45 ТСН. Погода.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Сам удома-2».
22.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Шостий елемент». ▲

23.45 А.Пугачова. Згадуючи Різдво. 3,4 серії.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Худ.фільм «Назад до майбутнього-2».
07.45 Планета «Здоров'я».
08.15 Містечко.
08.50 Смачно з Борисом Бурдою.
09.20 Бадьорого ранку!
09.55 Камера сміху.
10.25 Мультфільм.
10.40 ВВС. «Най-най-найвідоміші в світі».
11.35 Кубок Європи зі спортивних танців.

13.00 Мультфільм.
14.15 Худ.фільм «Бетховен-2».
15.45 Худ.фільм «Назад до майбутнього-3».
17.40 Академія сміху.
18.15, 20.20 Пісня року. Фінал. Частина 3.
20.00 Подробиці.
21.30 КВК-2003. Вища ліга.
23.35 Худ.фільм «Практична магія». ▲
01.30 Худ.фільм «Кабаре». ▲
03.30 Худ.фільм «Таємне побачення». ▲
04.35 Худ.фільм «Моя любов».
05.50 Мультфільм.

ІСТV

05.05 Худ. фільм «Летюча миша».
07.25 Перехрестя.
07.55, 08.55 Погода.
08.00 Мультсеріал «Харрікени».
08.30 Серіал «Мауглі».
09.00 Мультфільм «Мандрівка до центру Землі».
09.55 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
10.35 Худ. фільм «Яструб пустелі».
12.05 Коронна страва.
12.45 Факти. День.

13.00 Худ. фільм «Д'Артаньян і три мушкетери». 3 серія.
14.30 Худ. фільм «Янголи Чарлі».
16.20 Худ. фільм «Арабські ночі». 1 частина.
18.00 Програй мільйон.
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.00 Худ. фільм «Тільки удвох».
21.05 Худ. фільм «Тридцятого знищити». ▲ Перегляд нічних програм дозволений особам, яким виповнився 21 рік.

23.25 Сторінками тележурналу «Плейбой».
00.00 Худ. фільм «Таємниця червоних ченців». ■
01.55 Худ. фільм «Фауст. Князь темряви». ▲
03.40 Худ. фільм «Не було б щастя».

СТБ

07.10 Серіал «Пуаро Агати Крісті».
08.10 Худ.фільм «Сьомий згорток».
10.00 Серіал «Наш Чарлі».
11.00 Худ.фільм «Вітер і Хмарка».
12.00 Док.серіал «Світ дикої природи».

12.35 Худ.фільм «Аліса і принц її мрії».
14.20 Худ.фільм «Лакі Люк».
15.25 Рейс.
15.45 П'ять хвилин здоров'я з Євміновим.
15.50 Серіал «Пуаро Агати Крісті».
16.50 Худ.фільм «Жандарм та інопланетяни».
18.20 Худ.фільм «Біг Мен».
20.05 Худ.фільм «Небезпеки кохання». ▲
22.20 Худ.фільм «Дядько Адольф на прізвисько «Фюрер». ▲
00.05 Чемпіонат України зі стриптизу.
01.45 Худ.фільм «На жаль, мені...». ▲
03.05 «CDDV».

НОВИЙ КАНАЛ

08.05 Мультсеріал «Стюарт Літл».
08.30 Мультсеріал «Скубі ду шоу».
09.00 Мультсеріал «Му і Ципа».
09.35 Мультсеріал «Маска-2».
10.00 Посміхніться, вас знімають!
10.40 За гроші.
11.20 Світ індійського кіно: «Тенета кохання».
14.00 «Старі пісні про головне-2».
16.00 Худ. фільм «Таксі».
17.35 Богатирські ігри. Гран-прі Шотландії. Частина 1.
18.30 Репортер.
18.40 Спорт.
18.55 Худ. фільм «Ейс Вентура. Природа кличе».
20.40 Худ. фільм «Захоплення Стелли». ▲
22.55 Худ. фільм «Нетрі Беверлі Хілз». ▲
00.40 Худ. фільм «Безсмертя». ■
02.25 Худ. фільм «Захоплення Стелли». ▲
04.20 Світ індійського кіно.
06.35 Богатирські ігри.
07.35 Мультфільми.

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.
07.10 Серіал «Посмішка Меломети». 1 і 2 серії.
08.40 «Ералаш».
09.00 Новини (із субтитрами).
09.10 Грай, гармонь улюблена!
09.50 Слідство веде Колобков.
10.10 Здоров'я.
11.00 Новини (із субтитрами).
11.10 Поле чудес. Святковий випуск.
12.20 Смак.
12.50 Худ. фільм «За двома зайцями».
14.10 Дог-шоу. Фінал.
15.10 Худ. фільм «Бідна Саша».
17.00 Новини.
17.10 Новорічний концерт.
18.50 Хто хоче стати мільйонером?
20.00 Час.
20.30 Пісня-2003. Частина 3.
23.30 Худ. фільм «Гра в модерн».
01.20 Новорічний концерт.
02.50 Поле чудес.
03.40 Здоров'я.
04.20 Худ. фільм «Биндюжник і король».

06.20 Дог-шоу.

РТР

04.50 Фільм-казка «Уіллоу».
06.45 Золотий ключ.
07.05 Російське лото.
07.35 Мультсеріал «Том і Джеррі».
08.10 Велика перерва.
08.35 Містечко.
09.00 Ранкова пошта.
09.30 Не скуЧАЙ! з М. Євдокимовим.
10.20 Сам собі режисер.
11.15 Крутий маршрут — Південь.
12.05 У пошуках пригод.
13.00 Вісті.
13.20 Худ.фільм «Не може бути!»
15.00 Худ.фільм «Між янголом і бісом».
17.00 М.Євдокимов у дружньому колі.
19.00 Вісті.
19.10 Аншлаг.
20.05 Худ.фільм «Перший лицар».
22.25 Худ.фільм «Ковчег».
00.05 Худ.фільм «Аероплан-2».
01.35 Худ.фільм «Протистояння».
03.30 Канал «Єврон'юс».

РТР «Планета»

06.00 Худ. фільм «Пригоди принца Флоризеля».
07.05 Мультфільм.
07.15 Кімната сміху.
08.00 Серіал «Квиток до Риги».
08.30 Худ. фільм «Дитя людське».
10.05 «За сімома печатками». Телевікторина для старшокласників.
10.35 Графоман.
11.05 Не скуЧАЙ! с М.Євдокимовим.
11.55 Худ. фільм «Пригоди принца Флоризеля».

13.00 Вісті.
13.15 Вісті-спорт.
13.25 Культурна революція.
14.15 Епізоди. А.Соколов.
15.00 Велика перерва.
15.25 Кімната сміху.
16.10 Худ. фільм «Д'Артан'ян і три мушкетери». 3 серія.
17.25 У пошуках пригод.
18.15 Моя срібна куля. І.Ільїнський.
19.00 Вісті.
19.15 Вісті-спорт.
19.30 Аншлаг.
20.15 Крутий маршрут — Південь.
21.00 Серіал «Врятувати і вижити». 1, 2 серії.
22.30 Льодове шоу А.Дмитрієва.
00.50 Містечко.
01.15 Микита Михалков. Російський вибір. «Загибель ескадри».
02.00 Вісті.
02.10 Вісті-спорт.
02.20 Культурна революція.
03.10 Серіал «Врятувати і вижити». 1, 2 серії.
04.35 Аншлаг.
05.25 У «Містечку». Звіт за грудень.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15 10.35 11.30, 16.05, 20.35, 21.15, 22.35 Погода.

09.25 Мультфільм.
09.45 Авторська програма О. Савенка «ЧетверТА влада».

10.30 Служба розшуку дітей.
10.50 Абетка безпеки.
11.00 Спортивні розваги.
11.35 Модна лінія.
12.00 Стара колекція. Пісні П.Майбороди.

12.20 Вітаю вас.
12.45 Для тих, хто вдома.
13.00 КВН.

14.50 Фестиваль хореографії ім. П.Вірського. Частина 2.
15.20 Від сузір'я до сузір'я.
15.45 «Там, де завжди весна».

Співає Е.Чебан.
16.10 Творчий вечір Л.Федорука.
17.25 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк.
17.55 Антракт з А.Солов'яненко.
18.30 «Я знаю все». Концерт В.Павліка.

19.35 Серіал «Утрюх по життю».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».

21.00 Вісті.
21.20 Бути жинкою.
21.45 «Благословенна піснею». Концерт Р.Кириченко. Частина 2.

22.45 Служба розшуку дітей.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Худ. фільм «Жити, як королі».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ У дні шкільних канікул. Короткометражний фільм.

10.00 «Два дні з життя класу. День другий».
10.10 «Камуфляж збирає друзів».

10.50 У дні шкільних канікул. Короткометражний фільм «Секретне повідомлення». УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 Зірки над зірками.
11.05 «Немеркнучі зірки». Вікор Гуцол. До 60-річчя від дня народження.

11.35 Незвичайний концерт.
11.55 Зірки над зірками.

КДРТРК

12.00 Театральний Київ.
12.40 «Шлягер» представляє.
13.10 Домашній доктор.
13.40 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Мультфільм.
07.20 Криве дзеркало.
09.05 Ранок з Кіркоровим.
10.00
14.00 Дісней. Мультсеріал «Легенда про Тарзана».

14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».

15.00 Новорічний концерт.
17.30 М.Євдокимов та його друзі у концерті «Дивіться, дивуйтесь, веселіться!»

19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Погода.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Сам удома».

21.45 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Двоє — це завжди занадто». ▲

23.50 А.Пугачова. «Згадуючи Різдво». 1, 2 серія.

01.45

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Худ.фільм «Назад у майбутнє».

07.55 «Джентльмен-шоу» та

зірки гумору.

08.40 Мультфільми.

09.20 Худ.фільм «Солом`яний капелюшок».

11.35 Худ.фільм «Кіт у чоботях».

13.15 Худ.фільм «Ліворуч від ліфту».

14.40 Перехрестя кохання.

16.00 Худ.фільм «Назад у майбутнє-2».

17.45 Містечко.

18.15, 20.20 «Пісня року». Фінал. Частина 2.

20.00 Подорожі.

21.35 Худ. фільм «Історія кохання».

23.05 Худ.фільм «Мозок шкереберть». ▲

00.45 Концерт Р.Вільямса в Альберт-Холлі.

01.50 Худ.фільм «Солом`яний капелюшок».

04.00 Худ.фільм «Кубанські козаки».

05.45 Мультфільми.

ІСТV

05.15 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».

06.05, 07.30 Худ. фільм «Чародії».

07.25, 08.55, 18.35 Погода.

09.00 Мультфільм «800 лье по Амазонці».

09.55 Худ. фільм «Летюча миша».

12.45 Факти. День.

13.05 Худ. фільм «Д'Артаньян і три мушкетери». 2 серія.

15.00 Худ. фільм «Сповідь невидимки».

16.55 Худ. фільм «Нескінченна історія».

18.45 Факти. Вечір.

19.00 Худ. фільм «Янголи Чарлі».

21.10 Худ. фільм «Погані хлопці». ▲ Перегляд нічних програм дозволено особам, яким виповнився 21 рік.

23.30 Сторінками тележурналу «Плейбой».

00.05 Худ. фільм «Грецька смоківниця». ■

01.45 Худ. фільм «Тридцятого знищити». ▲

03.40 Худ. фільм «Таємниця червоних ченців». ■

СТБ

06.20 Прогноз погоди.

06.25 Худ.фільм «Свято пам'яті».

07.55 Худ.фільм «Сьомий згорток».

09.40 На перший погляд. «Шрі-Ланка».

10.05 Худ.фільм «Дванадцята ніч».

11.40 Худ.фільм «Аліса і принц її мрії».

13.35 Худ.фільм «Лакі Люк».

15.15 Худ.фільм «Боллівуд-Голлівуд».

17.10 Худ.фільм «Аліса і принц її мрії».

19.00 Худ.фільм «Лакі Люк».

20.05 Худ.фільм «Сьомий згорток».

23.25 Чемпіонат Україени зі стриптизу.

01.40 Худ.фільм «Дядько Адольф на прізвисько «Фюрер». ▲

03.20 «CDDV».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Погода.

08.05 Мультсеріал «Стюарт Літл».

08.40 Мультфільм «Вук».

09.50 Серіал «Відьми із дзвіниці».

10.20 Худ. фільм «Найбагатший у світі кіт».

12.00 Худ. фільм «Хто б говорив».

13.50 Худ. фільм «Особливості національної політики».

15.30 Худ. фільм «Убивство, яке вона промуркотіла. Таємниця місіс Мерфі».

17.10 Один за всіх.

18.30 Репортер.

18.50 Худ. фільм «Таксі».

20.35 «Старі пісні про головне-2».

22.40 Кусткамера.

23.45 Концерт Земфіри.

01.00 Служба розшуку дітей.

01.05 Один за всіх.

02.15 Худ. фільм «Убивство, яке вона промуркотіла. Таємниця місіс Мерфі».

03.40 Худ. фільм «Найбагатший у світі кіт».

05.00 Концерт Земфіри.

06.00 Худ. фільм «Цирк».

07.30 Мультфільми.

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.

07.10 Худ. фільм «Герой її роману».

09.00 Новини (із субтитрами).

09.20 Мультсеанс. «Пригоди в

Смарагдовому місті». 3 і 4 серії.

10.10, 11.10 Худ. фільм «Мері

Поплінс, до побачення!».

11.00 Новини (із субтитрами).

13.00 Зірки танцю на Першому каналі.

14.00 Мультсеанс.

14.20 Худ. фільм «Чи не послати нам... пінця?».

16.10, 17.10 Бенефіс Ю. Шифріна. Сходи.

17.00 Новини.

20.00 Час.

20.30 Пісня-2003. Частина 2.

23.30 Худ. фільм «Гірше не буває».

01.10 Зірки танцю на Першому каналі.

02.10 Худ. фільм «Американ-бой».

04.00 Худ. фільм «Кохання французьке і російське».

05.10 Худ. фільм «Сива легенда».

РТР

05.00 Фільм-казка «Три горішки для Попелюшки».

06.20 Мультфільми «Коли запалюються ялинки», «Три мішки хитрощів».

06.50 Худ.фільм «Дайте книгу скарг».

08.25 Кімната сміху.

09.15 Худ.фільм «Сніжна любов, або Сон у зимову ніч».

11.20 Клуб «Театр+ТБ». «Краще з кращого».

13.00 Вісті.

13.20 Худ.фільм «Гринч, викрадач Різдва».

15.10 Аншлаґ. «Новий рік».

19.00 Вісті.

22.25 Худ.фільм «Містер Крутий».

00.05 Худ.фільм «Аероплан».

01.35 Худ.фільм «Схід «Чорного Місяця».

03.10 Канал «Євроньюс».

РТР «Планета»

06.00 Худ. фільм «Пригоди принца Флоризеля».

07.05 Вистава «Весілля Кречинського».

10.05 Мультфільми.

10.25 Новорічний атракціон — 2004.

11.55 Худ. фільм «Пригоди принца Флоризеля».

13.00 Вісті.

13.15 Вісті-спорт.

13.30 Чорні діри. Білі плями.

14.10 Апокриф.

14.50 Будинок актора.

15.30 Під гітару.

16.10 Худ. фільм «Д'Артаньян і три мушкетери». 2 серія.

17.40 Серіал «Агентство».

18.15 Серіал «Дикий янгол».

19.00 Вісті.

19.15 Вісті-спорт.

19.25 Інтер@ktiv.

19.55 Лінія життя. М.Євдокимов.

20.50 Серіал «З новим щастям! — 2. Поцілунок на морозі».

21.35 Спектакль «Весілля Кречинського».

00.40 Містика долі. «Мідний вершник. Історія і міф».

01.05 Серіал «Дикий янгол».

01.50 Вісті-спорт.

02.00 Вісті.

02.15 Серіал «З новим щастям! — 2. Поцілунок на морозі».

03.00 Ювілейний вечір А.Арканова.

05.40 Хроніки ХХ сторіччя.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 10.10, 11.10, 15.10, 15.50, 17.25, 18.20, 22.05 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.50 Мультфільм.

10.15 Служба розшуку дітей.
10.20 Абетка безпеки.
10.35 Дорогами України. Київ.

11.00 Вісті.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Перехрестя.

12.10 Фільм «Капітоня і К».

12.30 Вітаю вас.
13.00 Форсаж.

13.25 Телевізійна служба «Милосердя».

13.45 Знак Благодаті.

14.05 Для тих, хто вдома.

14.20 Закон є закон.

14.25 «Зорепад». Всеукраїнський дитячий фестиваль класичної музики. Частина 2.

15.00 Вісті.

15.20 Хто в домі хазяїн? ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»

16.00 Мультфільм.

16.30 Студія «5». ***

16.55 Закон є закон.

17.05 Художня панорама.

17.30 Не хлібом единым.

17.50 Футбольні діалоги.

18.25 Межа.

19.00 Вісті.

19.10 Закон є закон.

19.20 Міжнародний конкурс «Золоті торгові марки».

21.15 Одного зимового вечора.

20.40 Вечірня казка.

20.50 Лотерея «Кено».

21.00 Вісті.

21.30 Тема дня.

21.40 Стара колекція.

21.55 Ситуація.

22.10 «Наголос» з М.Погребинським.

22.45 Телерейтинг. ua

23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Худ. фільм «Сердечний галоп». ▲

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ У дні шкільних канікул. Програма короткометражних фільмів.

10.10 «Разом».

10.25 «Діти».

10.35 «Ти молодий». УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 Роздуми біля афіші.

11.30 «Гномик».

Короткометражний худ. фільм.

11.45 «Ти моя мелодія». Ретро-концерт.

КДРТРК

12.00 За київським часом.

12.15 Краплинка

12.35 Пані, панночка, панянка.

12

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.

09.15, 11.10, 13.55, 14.25, 15.10, 15.55, 17.35, 21.20 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.

09.40 Худ. фільм «До уваги громадян і організацій».

10.50 Служба розшуку дітей.

11.15 Для тих, хто вдома.

11.30 Аудієнція. Представник Ватикану в Україні Апостольський Нунцій Нікола Егерович.

12.10 Мультфільм.

12.30 Вітаю вас.

13.00 «Сільський час» з К. Вороненко.

13.50 Абетка безпеки.

14.00 Для тих, хто вдома.

14.35 «Зорепад». Всеукраїнський дитячий фестиваль вокальної класичної музики. Частина 3.

15.25 Крок до зірок.

16.05 «Мелодія двох сердець». Частина 1.

17.10 Народна служба порятунку — 01.

18.40 Худ. фільм «Попелюшка».

19.05 **НОВОРІЧНИЙ «ВОГНИК» НА ПЕРШОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ.**

20.30 Вечірна казка.

20.40 Суперлото, Кено.

20.50 Мегалот.

21.00 Вісті.

21.30 **НОВОРІЧНИЙ «ВОГНИК» НА ПЕРШОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ.**

23.00-00.55 ТРК «Ера».

23.50 Новорічне звернення Президента України Л.Д.Кучми до українського народу.

00.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НОВОРІЧНИЙ НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Святкова програма «3 Новим роком!».

02.50 Худ. фільм «Невиправний романтик».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.00 У дні шкільних канікул. Короткометражний фільм «Доходне місце».

10.05 Міжнародний конкурс «Золоті торгові марки». **УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»**

11.00 Новорічні забави і забаганки.

КДРТРК

12.00 Люди і долі.

12.35 Світ авіації і туризму.

13.05 Телемарки.

13.10 Добути мрію... з надр кредиту.

13.20 Наодинці з музикою.

13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Новорічний сніданок з «1+1».

08.30 Золотий грамофон 2002.

14.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Іронія долі, або З легкою парною!»

17.25 Розважальна програма «Кубок гумору».

19.30 ТСН.

19.45 ТСН. Погода.

19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Ключ від спальні».▲

23.50 **НОВОРІЧНЕ ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л.КУЧМИ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.**

00.00 Новорічний вогник.

02.15 Розважальне шоу. Новорічне пограбування.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Мультфеєрверк.

06.40 Новорічний каток «Великого прання».

07.55 Світ магії.

09.30 Худ.фільм «Сватання гусара».

10.45 Худ.фільм «Особливості національного полювання у зимовий період».

12.05 Камера сміху.

12.35 Худ.фільм «Супертеща для невдахи».

13.30 Худ.фільм «Зигзаг удачі».

15.00 Мультфільм.

15.20 Концерт «Національний олімп».

17.20 Худ. фільм «Іван Васильович змінює професію».

18.55, 20.20 Концерт М.Галкіна «Не останній герой».

20.00 Подорожі.

21.50 Музична комедія «За двома зайцями».

23.50 Новорічне звернення Президента України Л.Д.Кучми до українського народу.

00.05 Новорічна казка «Снігова Королева».

01.50 Мелодії та ритми зарубіжної естради по-російськи.

03.50 Худ.фільм «Сказ про Федота-стрільця».

05.30 Концерт Елтона Джона.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.

05.30 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».

06.20, 07.35 Худ. фільм «Таємниця Снігової Королеви».

08.55, 18.35 Погода

09.00 Мультфільм «Таємничий острів».

10.00 Серіал «Мисливець за старовиною».

11.00 Дівочі сльози.

11.55 Чарівний ліhtar.

12.45 Факти. День.

13.15 Худ. фільм «Кулл-завойовник».

15.10 Мультсеріал «Невгамовні».

15.25 Мультсеріал «Джуманджі».

15.50 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».

16.15 Серіал «Кенан і Кел».

16.45 Серіал «Мисливець за старовиною».

17.45 Шоу О.Степаненко.

18.45 Факти. Вечір.

19.00 Каламбур.

20.15 Новорічне телебачення.

22.45 Новорічна розважальна програма. 1 частина.

23.50 Новорічне привітання Президента України Л.Кучми.

00.00 Новорічна розважальна програма. 2 частина.

01.05 Худ. фільм «Астерікс і Обелікс проти Цезаря».

03.00 Худ. фільм «Лабіринт».

СТБ

07.10 Прогноз погоди.

07.15 Худ.фільм «Таємниця Золотого Храму».

09.10 Непровінція.

09.40 Подружні зради.

10.40 Худ.фільм «На Дерибасівській хороша погода, або На Брайтон-Біч знову йдуть дощі».▲

12.25 Худ.фільм «Таємниця Золотого Храму».

14.20 Голод.

15.15 Худ.фільм «Динозавр Теодор Рекс».

17.00 Худ.фільм «Ва-банк».

19.00 Худ.фільм «Ва-банк-2».

20.50 Худ.фільм «Хто я?».

23.15 «Новорічне шоу «Льодове побоїще».

23.50 Новорічне привітання Президента України Л.Д. Кучми.

00.00 З Новим Роком!

00.05 Новорічне шоу «Льодове побоїще».

03.00 Худ.фільм «Грішні ангели».

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Худ. фільм «Санта Клаудія».

08.10 Підйом.

09.25 Мультфільм «Архангельські новели».

09.50 Мультфільм «Загадка Віолен».

10.50 Худ. фільм «Гусарська балада».

12.40 Худ. фільм «Іван Васильович змінює професію».

14.25 Худ. фільм «Джентльмени удачі».

16.05 «Вікна» з Д.Нагієвим.

17.05 Худ. фільм «Діамантова рука».

19.00 Репортер.

19.20 Худ. фільм «Один удома -3».

21.25 Худ. фільм «Міцний горішок-3».▲

23.50 **ПОЗДОРОВЛЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л.КУЧМИ НАРОДУ УКРАЇНИ.**

00.00 Кращі пісні року.

01.45 «Старі пісні про головне-1».

03.45 Худ. фільм «Міцний горішок-3».▲

05.45 Худ. фільм «Привіт, Доллі!».

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.

07.10 Телеканал «Добрий ранок».

08.00 Новини.

08.10 Телеканал «Добрий ранок».

08.40 Серіал «Інспектор Деррік».

10.00 Серіал «Земля любові, земля надії».

11.00 Новини (із субтитрами).

11.20 Серіал «Берег мрії».

12.20 Сміхопанорама.

13.00 Новорічний салат «Міста жінок».

14.00 Новини (із субтитрами).

14.20 Серіал «Міраж». 3 серія. Заклуччна.

15.50 Худ.фільм «Дільниця». Заклуччна серія.

17.00 Новини.

17.30 Жарт за жартом.

17.50 Людмила Гурченко в гостях у «Великого прання».

19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».

20.00 Час. Підсумки року.

20.40 «Неостанній герой».

Новорічний вечір з М.Галкіним.

22.50 Новорічне звернення Президента Російської Федерації В.В. Путіна.

23.00 Новорічна ніч 2004 на Першому.

06.00 Л.Гурченко в гостях у «Великого прання».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!

07.45 Серіал «Четверте бахання».

09.25 Маленькі комедії «Ха».

09.40 Мультфільми.

10.00 Вісті.

10.30 Місцевий час. Вісті — Москва.

10.50 Фільм-казка «Морозко».

12.05 Аншлаг.

13.00 Вісті.

13.10 Худ.фільм «Карнавальна ніч».

14.35 Концерт М. Задорнова «З наступаючим!»

15.20 Худ.фільм «Приборкування норовливого».

17.05 Новорічний «Кубок гумору-2003».

19.00 Вісті.

19.10 Місцевий час. Вісті — Москва.

19.20 Новорічний «Блакитний вогник на Шаболовці-2004».

20.10 Ювілейний концерт В. Винокура.

22.50 Новорічне звернення Президента Російської Федерації В.В. Путіна.

23.00 Новорічний «Блакитний вогник на Шаболовці-2004».

00.50 Муз. фільм «Снігова Королева».

02.25 Новорічний «Блакитний вогник на Шаболовці-2004».

РТР «Планета»

06.00 Добрий ранок, Росія!

09.15 Серіал «Ундіна».

10.00 Вісті.

10.30 Вісті-Москва.

10.45 Недовгі історії.

11.00 Серіал «З новим щастям!».

11.45 Вісті-спорт.

11.55 Що хоче жінка.

12.40 Новини культури.

13.00 Вісті.

13.10 «Лускунчик». Міжнародний телевізійний конкурс юних музикантів.

13.50 Мультфільм.

14.00 Театральний архів. «Театральна цензура Росії».

14.25 «Півцарства за Коника». Новорічна казка.

15.20 Вісті-спорт.

15.30 Худ. фільм «Чокнуті».

17.00 Серіал «Агентство».

17.20 Кубок гумору-2003.

19.00 Вісті.

19.10 Вісті-Москва.

19.20 Вісті-спорт.

19.30 Новорічний «Блакитний вогник» на Шаболовці-2004.

20.20 Концерт В.Винокура.

22.50 Новорічне звернення Президента Російської Федерації В.В. Путіна.

23.00 Новорічний «Блакитний вогник» на Шаболовці-2004.

00.50 Муз.фільм «Сніжна Королева».

02.25 Новорічний «Блакитний вогник» на Шаболовці-2004.

04.55 Новий рік у ЦКЗ «Росія».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.

09.15, 09.40, 11.20, 11.20, 12.10, 14.35, 15.20, 16.25, 17.50, 01.20 Погода.

09.25 Служба розшуку дітей.

09.35 Абетка безпеки.

09.45 «Таланти твої, Україно!» Дніпропетровська обл. Частина 2.

10.35 Модна лінія.

11.05 Мультфільм.

11.25 Аеросалон.

11.45 Бути жінкою.

12.20 Мультфільми.

12.35 Вітаю вас...

13.00 Телефортуна.

13.35 Мультфільм.

13.50 «Classic-прем'єр» з Т. Міленіною.

14.20 Для тих, хто вдома.

14.50 Мультфільм на замовлення.

15.30 Подорож у дитинство.

15.55 Фестиваль хореографії ім. П.Вірського. Частина 1.

16.

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку із запровадженням державного фінансування політичних партій в Україні

Верховна Рада України **постановляє:**
І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1. У Законі України «Про політичні партії в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 23, ст. 118):
1) доповнити розділом IV¹ такого змісту:
«Розділ IV¹. ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ
Стаття 17¹. Форми державного фінансування політичних партій

За рахунок коштів Державного бюджету України фінансується статутна діяльність політичних партій, не пов'язана з їхньою участю у виборах до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також відшкодовуються витрати політичних партій, у тому числі й тих, що входили до виборчих блоків політичних партій, пов'язані з фінансуванням їхньої передвиборної агітації під час чергових та позачергових виборів народних депутатів України.

У разі поділу Державного бюджету України на загальний та спеціальний фонди витрати, передбачені частиною першою цієї статті, провадяться із загального фонду Державного бюджету України.

Стаття 17². Обсяг державного фінансування статутної діяльності політичних партій в Україні

Щорічний обсяг фінансування статутної діяльності політичних партій (партій, що входили до виборчих блоків політичних партій) з Державного бюджету України становить 0,01 розміру мінімальної заробітної плати, встановленого на 1 січня року, що передує року виділення коштів, помноженого на кількість громадян, включених до списку виборців на останніх чергових виборах народних депутатів України.

Стаття 17³. Право політичної партії на отримання державного фінансування статутної діяльності

Політична партія має право на отримання державного фінансування її статутної діяльності, якщо на останніх чергових виборах народних депутатів України виборчий список кандидатів у депутати від цієї партії отримав чотири і більше відсотків голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, на підставах та в порядку, передбачених цим Законом.

Якщо на час проведення останніх чергових виборів народних депутатів України політична партія входила до складу виборчого блоку політичних партій, виборчий список кандидатів у депутати від якого отримав чотири і більше відсотків голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, така політична партія має право на державне фінансування своєї статутної діяльності на підставах та в порядку, передбачених цим Законом.

Стаття 17⁴. Право політичної партії на відшкодування витрат, пов'язаних з фінансуванням передвиборної агітації

Політична партія має право на відшкодування витрат, пов'язаних з фінансуванням своєї передвиборної агітації, якщо на останніх чергових виборах народних депутатів України виборчий список кандидатів у депутати від цієї партії отримав чотири і більше відсотків голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, на підставах та в порядку, передбачених Законом України «Про вибори народних депутатів України».

Якщо на час проведення останніх чергових виборів народних депутатів України політична партія входила до складу виборчого блоку політичних партій, виборчий список кандидатів у депутати від якого отримав чотири і більше відсотків голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, така політична партія має право на відшкодування витрат на підставах та в порядку, передбачених Законом України «Про вибори народних депутатів України».

Стаття 17⁵. Порядок виділення та розподілу коштів на фінансування статутної діяльності політичних партій

Кошти, виділені з Державного бюджету України на фінансування статутної діяльності політичних партій, розподіляються Міністерством юстиції України між політичними партіями, у тому числі і тими, які входили до складу виборчих блоків політичних партій, у випадках, передбачених статтями 17³, 17⁴ цього Закону, пропорційно до кількості голосів виборців, поданих за списки кандидатів у депутати від таких політичних партій та виборчих блоків політичних партій відповідно до інформації про офіційні результати виборів, яка надається Міністерству юстиції України Центральною виборчою комісією.

Кошти на фінансування статутної діяльності політичних партій, що входили до складу виборчого блоку політичних партій, розподіляються між такими політичними партіями відповідно до статті 17⁶ цього Закону.

Політичні партії, зазначені у статті 17³ цього Закону, отримують право на фінансування державною їхньої статутної діяльності з дня набуття повноважень Верховною Радою України відповідного скликання. Право на державне фінансування статутної діяльності політичних партій припиняється у день набуття повноважень Верховною Радою України нового скликання, якщо тільки такі політичні партії не здобули це право повторно.

Міністерство юстиції України забезпечує щоквартальне перерахування коштів, виділених з Державного бюджету України на фінансування статутної діяльності політичних партій, на рахунки відповідних політичних партій. Кошти, виділені з Державного бюджету України на фінансування статутної діяльності політичних партій, перераховуються на рахунки політичних партій авансом на початку кожного кварталу.

Фінансування статутної діяльності політичних партій у перший рік відповідного скликання Верховної Ради України починається у період з 1 червня з одночасним виділенням коштів, на які політичні партії мають право за час, що минув з дня набуття повноважень Верховною Радою України відповідного скликання.

Стаття 17⁶. Порядок розподілу коштів Державного бюджету України, виділених на фінансування статутної діяльності політичних партій, між політичними партіями, які входили до складу виборчого блоку політичних партій.

Порядок розподілу коштів, виділених з Державного бюджету України на фінансування статутної діяльності політичних партій, між політичними партіями, які входили до складу виборчого блоку політичних партій, визначається з'їздом таких політичних партій.

З'їзд політичних партій проводиться не пізніше 7 днів з моменту офіційного оприлюднення результатів виборів. Про прийняте на з'їзді політичних партій рішення щодо порядку розподілу коштів між політичними партіями уповноважена з'їздом особа протягом 3 днів з дня прийняття відповідного рішення зобов'язана офіційно повідомити Міністерство юстиції України.

У разі, якщо у встановлений частиною другою цієї статті строк з'їздом політичних партій, які входили до виборчого блоку політичних партій, не буде визначено порядок розподілу коштів на державне фінансування статутної діяльності таких політичних партій, рішення про розподіл коштів приймається Міністерством юстиції України у шістдесятиденний строк з моменту офіційного оприлюднення результатів виборів народних депутатів України. В такому випадку кошти на фінансування статутної діяльності політичних партій, що входили до складу виборчого блоку політичних партій, в межах коштів, виділених блоку відповідно до частини першої статті 17⁵ цього Закону, розподіляються Міністерством юстиції України пропорційно до кількості народних депутатів України від кожної з політичних партій, що входили до списку блоку.

Рішення, дії або бездіяльність Міністерства юстиції України можуть бути оскаржені уповноваженою особою політичної партії, яка входила до складу виборчого блоку політичних партій, до суду.
Стаття 17⁷. Підстави та порядок припинення або змен-

шення розміру державного фінансування статутної діяльності політичних партій

Підставами для припинення державного фінансування статутної діяльності політичних партій є:

1) реорганізація (крім злиття і приєднання до інших політичних партій), ліквідація (саморозпуск) політичної партії, заборона діяльності політичної партії, анулювання реєстраційного свідоцтва політичної партії в порядку, встановленому цим та іншими законами України;

2) встановлення судом за поданням Міністерства юстиції України фактів, які свідчать про те, що кошти, виділені з Державного бюджету України на фінансування статутної діяльності політичної партії, були використані політичною партією на фінансування участі у виборах до органів державної влади або місцевого самоврядування, або на цілі, не пов'язані із здійсненням статутної діяльності.

Рішення про припинення фінансування статутної діяльності політичної партії з підстав, передбачених частиною першою цієї статті, приймається Міністерством юстиції України. Це рішення може бути оскаржене до суду у встановленому законом порядку уповноваженою особою партії, позбавленої права на державне фінансування статутної діяльності.

При реорганізації шляхом злиття або приєднання політичної партії, яка відповідно до цього Закону має право на державне фінансування, політична партія — правонаступник політичної партії, що припинила свою діяльність, отримує право на державне фінансування статутної діяльності в межах коштів, які виділялися з Державного бюджету України на фінансування статутної діяльності політичної партії, яка припинила діяльність шляхом реорганізації.

Стаття 17⁸. Державний контроль за цільовим використанням політичною партією коштів, виділених з Державного бюджету України на фінансування її статутної діяльності

Державний контроль за використанням політичними партіями коштів, виділених з Державного бюджету України на фінансування їхньої статутної діяльності, здійснює Рахункова палата, Головне контрольно-ревізійне управління України.

Перевірка обсягу та напрямів використання політичними партіями бюджетних коштів Головним контрольно-ревізійним управлінням України здійснюється у межах і у формах, встановлених Законом України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні», з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Перевірка обсягу та напрямів використання політичними партіями коштів, виділених з Державного бюджету України на фінансування їхньої статутної діяльності, здійснюється Головним контрольно-ревізійним управлінням України у період з 1 лютого по 1 березня року, наступного за роком, в якому було виділено кошти на підтримку статутної діяльності політичної партії.

Якщо у ході перевірки буде виявлено факти, які свідчать про те, що кошти, виділені з Державного бюджету України на фінансування статутної діяльності політичної партії, були використані нею на фінансування участі у виборах до органів державної влади або місцевого самоврядування, або на цілі, не пов'язані із статутною діяльністю, Головне контрольно-ревізійне управління України звертається до суду щодо припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії з повідомленням про це Міністерства юстиції України. Рішення суду про припинення фінансування статутної діяльності політичної партії може бути оскарженим уповноваженою особою такої політичної партії в порядку, встановленому законом.

Стаття 17⁹. Порядок відшкодування витрат політичних партій, партій, що входили до складу виборчих блоків політичних партій, пов'язаних з фінансуванням передвиборної агітації

Порядок відшкодування витрат політичних партій, партій, що входили до складу виборчих блоків політичних партій, пов'язаних з фінансуванням передвиборної агітації під час виборів народних депутатів України, визначається Законом України «Про вибори народних депутатів України»;

2) у статті 17:

частину першу статті після слів «доходи і видатки» доповнити словами «звіт про обсяг та напрями використання коштів, виділених з Державного бюджету України на фінансування статутної діяльності політичної партії»;

після частини першої доповнити новими частинами такого змісту:

«Кожна політична партія, яка отримала державне фінансування статутної діяльності, публікує щорічний звіт про обсяг та напрями використання коштів, виділених з Державного бюджету України на фінансування її статутної діяльності в порядку, встановленому розділом IV¹ цього Закону, в офіційних загальнодержавних друкованих засобах масової інформації «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Звіт політичної партії про обсяг та напрями використання коштів повинен бути переданий для опублікування в офіційному загальнодержавному друкованому засобі масової інформації не пізніше 1 квітня року, наступного за роком, в якому з Державного бюджету України було виділено кошти на фінансування статутної діяльності політичної партії. Зазначений засіб масової інформації зобов'язаний опублікувати цей звіт протягом 15 днів з моменту отримання.

Якщо звіт політичної партії про обсяг та напрями використання коштів не буде переданий без поважних на те причин політичною партією для опублікування в офіційному загальнодержавному друкованому виданні до 1 квітня року, наступного за роком, в якому з Державного бюджету України було виділено кошти на фінансування статутної діяльності політичної партії, Міністерство юстиції України приймає рішення про зупинення перерахування коштів на фінансування статутної діяльності політичної партії на рахунок відповідної політичної партії. Фінансування відновлюється з початку кварталу, наступного за кварталом, у якому політична партія опублікує свій звіт. Втрачені політичною партією внаслідок зупинення державного фінансування кошти не повертаються і не відшкодовуються».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною п'ятою;
3) частину першу статті 18 доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3) Рахункова палата, Головне контрольно-ревізійне управління України — за використанням політичними партіями коштів, виділених з Державного бюджету України на фінансування їхньої статутної діяльності»;

4) статтю 19 доповнити частиною другою такого змісту:
«У разі припинення державного фінансування статутної діяльності політичних партій заходи, передбачені частиною першою цієї статті, не застосовуються».

2. Закон України «Про вибори народних депутатів України» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 51—52, ст. 265; 2002 р., № 9, ст. 69) доповнити статтею 78¹ такого змісту:

«Стаття 78¹. Відшкодування витрат партій (блоків), пов'язаних з фінансуванням їхньої передвиборної агітації

1. Партії (блоки), виборчі списки яких отримали чотири і більше відсотків голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, отримують право на відшкодування за рахунок Державного бюджету України витрат, пов'язаних з фінансуванням своєї передвиборної агітації, у розмірі фактично здійснених витрат, але в межах граничної суми витрат виборчого фонду партії (блоку), встановленої цим Законом.

2. Кошти, призначені на відшкодування виборчим блокам по-

літичних партій витрат, пов'язаних з фінансуванням їхньої передвиборної агітації, розподіляються Центральною виборчою комісією між партіями, що входять до складу блоку, пропорційно до внесків цих партій до виборчого фонду блоку.

3. Центральна виборча комісія на підставі фінансового звіту про надходження та використання коштів виборчого фонду партії (блоку), поданого в порядку, передбаченому частиною четвертою статті 35 цього Закону, не пізніше як на 10 день з дня офіційного оприлюднення результатів виборів приймає рішення про відшкодування витрат партії (блоку), пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, або про відмову в такому відшкодуванні.

4. Підставою для відмови у відшкодуванні витрат партії (блоку), пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, є виявлення Центральною виборчою комісією під час перевірки відомостей, що містяться у фінансовому звіті про надходження та використання коштів виборчого фонду партії (блоку), фактів, що свідчать про порушення партією (блоком) встановлених цим Законом вимог до порядку формування виборчого фонду партії (блоку) або про використання коштів виборчого фонду партії (блоку) на цілі, не пов'язані з передвиборною агітацією.

5. Рішення Центральної виборчої комісії про відшкодування партії (блоку) витрат, пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, або про відмову в такому відшкодуванні повідомляється партії (блоку), якої воно стосується, не пізніше як на 5 день з дня прийняття цього рішення.

6. Рішення Центральної виборчої комісії про відмову у відшкодуванні витрат партії (блоку), пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, може бути оскаржене в суді.

7. Кошти для відшкодування партіям (блокам) витрат, пов'язаних з фінансуванням їхньої передвиборної агітації, передбачаються законом про Державний бюджет України на рік, наступний за роком проведення виборів народних депутатів України. Головним розпорядником коштів для відшкодування партіям (блокам) витрат, пов'язаних з фінансуванням їхньої передвиборної агітації, є Центральна виборча комісія.

8. Кошти, призначені на відшкодування партії (блоку) витрат, пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, на підставі відповідного рішення Центральної виборчої комісії, перераховуються Центральною виборчою комісією на рахунок відповідної партії або партій, що входили до блоку, не пізніше як на 30 день з дня набрання чинності законом про Державний бюджет України, у якому, відповідно до частини сьомої цієї статті, передбачаються кошти на відшкодування партіям або блокам витрат, пов'язаних з фінансуванням їхньої передвиборної агітації».

3. Статтю 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 5, ст. 17; 2003 р., № 29, ст. 234) доповнити пунктом 7¹ такого змісту:

«7¹) приймає рішення про відшкодування або про відмову у відшкодуванні за рахунок коштів Державного бюджету України витрат, пов'язаних з фінансуванням передвиборної агітації під час проведення виборів народних депутатів України, політичним партіям, у тому числі тим, що входили до складу виборчих блоків політичних партій, які мають право на таке відшкодування відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України»; забезпечує перерахування на рахунки відповідних політичних партій коштів, передбачених законом про Державний бюджет України на відшкодування витрат, пов'язаних з фінансуванням передвиборної агітації, у порядку, встановленому Законом України «Про вибори народних депутатів України».

4. Пункт 20 статті 87 Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 37—38, ст. 189) доповнити словами «державне фінансування політичних партій».

5. У Законі України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 110; 2002 р., № 16, ст. 114, № 17, ст. 117; 2003 р., № 30, ст. 247):

1) статтю 8 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Контроль за використанням політичними партіями коштів, виділених з Державного бюджету України на фінансування їхньої статутної діяльності, здійснює Головне контрольно-ревізійне управління України».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою;

2) статтю 10 доповнити пунктом 11 такого змісту:

«11) входить з поданням до Міністерства юстиції України про припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії, якщо в ході проведення перевірки або ревізії фінансової діяльності такої політичної партії буде виявлено факти, які свідчать про те, що кошти, виділені з Державного бюджету України на фінансування її статутної діяльності, були використані на фінансування участі цієї політичної партії у виборах до органів державної влади чи місцевого самоврядування або на цілі, не пов'язані із здійсненням статутної діяльності»;

3) доповнити статтею 11¹ такого змісту:

«Стаття 11¹. Особливості проведення ревізій та перевірок політичних партій

Ревізія або перевірка політичної партії, що отримує з Державного бюджету України кошти на фінансування її статутної діяльності, проводиться на підставі документа, підписаного начальником Головного контрольно-ревізійного управління України.

Ревізія або перевірка політичної партії проводиться один раз на рік у період з 1 лютого по 1 березня.

При проведенні ревізії або перевірки політичної партії службові особи Головного контрольно-ревізійного управління України зобов'язані пред'явити документ на право проведення ревізії або перевірки».

ІІ. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2005 року.

2. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Фінансування статутної діяльності політичних партій (блоків) розпочинається з 1 січня року, що слідує за роком проведення наступних чергових виборів до Верховної Ради України.

Відшкодування витрат політичних партій (партій, що входили до виборчих блоків партій), пов'язаних з фінансуванням їхньої передвиборної агітації під час виборів народних депутатів України, розпочинається за результатами наступних чергових виборів до Верховної Ради України.

4. Кабінету Міністрів України:

у тримісячний строк після набрання чинності цим Законом привести свої нормативні акти у відповідність із цим Законом;

у тримісячний строк після набрання чинності цим Законом забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їхніх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом;

у шестимісячний строк після набрання чинності цим Законом розробити та прийняти нормативні акти, що випливають з цього Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
27 листопада 2003 року.
№ 1349-IV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про затвердження положень про проведення парламентських слухань у Верховній Раді України та слухань у комітетах Верховної Ради України

З метою удосконалення порядку організації та проведення парламентських слухань у Верховній Раді України та слухань у комітетах Верховної Ради України до прийняття Закону України про Регламент Верховної Ради України Верховна Рада України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про проведення парламентських слухань у Верховній Раді України (додаток № 1).

Додаток № 1 до Постанови Верховної Ради України від 11 грудня 2003 року № 1385-IV

Положення про проведення парламентських слухань у Верховній Раді України

1. Парламентські слухання у Верховній Раді України проводяться з метою вивчення питань внутрішньої та зовнішньої політики держави, що становлять суспільний інтерес та потребують законодавчого врегулювання, стану виконання Кабінетом Міністрів України Конституції України, законів України, постанов Верховної Ради України в межах повноважень Верховної Ради України, визначених Конституцією України.

Парламентські слухання у Верховній Раді України проводяться із залученням представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, політичних партій, інших об'єднань громадян, наукових установ, представників громадськості.

2. Пропозиції про проведення парламентських слухань вносяться до Верховної Ради України суб'єктами права законодавчої ініціативи у вигляді проектів постанов Верховної Ради України з дотриманням вимог глави 6.2 Регламенту Верховної Ради України.

На парламентські слухання може бути внесено лише одне тематичне питання.

3. Питання про проведення парламентських слухань включається до порядку денного сесії Верховної Ради України в установленому порядку без прийняття рішення Верховної Ради України.

4. Парламентські слухання проводяться в сесійний період, як правило, один раз на місяць у вівторок тижня, що відводиться для роботи народних депутатів України в комітетах Верховної Ради України, депутатських фракціях (групах).

Постанова Верховної Ради України про проведення парламентських слухань приймається не пізніше ніж за 30 днів до їх проведення.

У постанові Верховної Ради України визначаються тема, дата та час проведення парламентських слухань, доручення щодо здійснення необхідного матеріально-технічного забезпечення, потрібних фінансових витрат, строк подання до Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України, іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування аналітичних та довідкових матеріалів, а також комітети Верховної Ради України, відповідальні за організацію підготовки та проведення парламентських слухань.

Прийнята постанова Верховної Ради України про проведення парламентських слухань публікується в газеті «Голос України».

5. Список запрошених осіб, регламент та черговість виступів учасників парламентських слухань визначаються комітетами Верховної Ради України, відповідальними за їх проведення, і вносяться для погодження з Головою Верховної Ради України не пізніше ніж за 3 дні до їх проведення.

6. Кабінет Міністрів України, інші органи державної влади, органи місцевого самоврядування відповідно до своєї компетенції подають до Верховної Ради України у визначений нею строк аналітичні та довідкові матеріали з питання, що розглядатиметься.

Указані матеріали, проекти рішень Верховної Ради Укра-

2. Затвердити Положення про проведення слухань у комітетах Верховної Ради України (додаток № 2).

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 грудня 2003 року.
№ 1385-IV.

їни за результатами парламентських слухань, висновки комітетів Верховної Ради України розповсюджуються серед народних депутатів України не пізніше ніж за 5 днів до проведення парламентських слухань. Інші учасники парламентських слухань отримують відповідні матеріали під час реєстрації.

7. Парламентські слухання, як правило, проводяться в залі пленарних засідань Верховної Ради України. Відкриває і веде зазначені слухання Голова Верховної Ради України, Перший заступник або заступник Голови Верховної Ради України в порядку, передбаченому статтею 3.4.1 Регламенту Верховної Ради України для розгляду питань на пленарних засіданнях Верховної Ради України.

8. Парламентські слухання проводяться гласно і відкрито з прямою трансляцією в установленому порядку на загальнонаціональному радіоканалі УР-1 та загальнонаціональному телеканалі УТ-1.

Парламентські слухання можуть проводитись у закритому режимі, якщо Верховною Радою України прийнято відповідне рішення.

9. Парламентські слухання стенографуються в порядку, встановленому для пленарних засідань Верховної Ради України. Стенограма парламентських слухань розміщується на Веб-сайті Верховної Ради України та видається окремим додатком до стенографічного бюлетеня пленарних засідань Верховної Ради України, а в разі необхідності — окремим виданням матеріалів слухань Парламентським видавництвом визначеним Верховною Радою України тиражем.

10. Після обговорення питання парламентських слухань головуєчий на засіданні Верховної Ради України підбиває підсумок його проведення.

За результатами парламентських слухань Верховна Рада України приймає постанову щодо схвалення відповідних рекомендацій.

11. Пропозиції про проведення парламентських слухань з питань, які вже були предметом парламентських слухань у Верховній Раді України поточного скликання, можуть бути внесені не раніше ніж через рік після проведення попередніх парламентських слухань.

Додаток № 2 до Постанови Верховної Ради України від 11 грудня 2003 року № 1385-IV

Положення про проведення слухань у комітетах Верховної Ради України

1. Слухання у комітетах Верховної Ради України проводяться з метою обговорення проектів найбільш важливих законодавчих актів, з'ясування ефективності реалізації прийнятих законів та інших рішень Верховної Ради України. Метою слухань є отримання всебічної інформації щодо питань, які розглядаються комітетом Верховної Ради України, їх детальне вивчення та обговорення, а також залучення широких кіл громадськості до участі у визначенні політики держави, розбудови демократичного суспільства.

За типами слухання в комітетах Верховної Ради України поділяються на законодавчі, інформаційні та слухання щодо призначення посадових осіб.

Інформація, отримана під час слухань, використовується членами комітету Верховної Ради України при прийнятті рішень з питань, що належать до компетенції комітету Верховної Ради України, та поширюється серед народних депутатів України.

— фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної) ЯВОРІВСЬКИЙ Володимир Олександрович — фракція «Наша Україна»

4. Надати право Тимчасовій слідчій комісії залучати до роботи у разі необхідності в установленому порядку відповідні державні установи для отримання необхідної інформації.

5. Тимчасовій слідчій комісії в установленому порядку інформувати про результати своєї діяльності на пленарному засіданні Верховної Ради України.

6. Покласти забезпечення діяльності Тимчасової слідчої комісії на Апарат Верховної Ради України.

7. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова
Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 грудня 2003 року.
№ 1376-IV.

Слухання у комітетах Верховної Ради України проводяться із залученням представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, наукових установ та окремих громадян.

2. Пропозиції щодо проведення слухань у комітетах Верховної Ради України вносяться народними депутатами України — членами цих комітетів.

Слухання у комітетах Верховної Ради України можуть також проводитися за дорученням Верховної Ради України або згідно з планами роботи комітетів. На слухання у комітетах Верховної Ради України може бути внесено лише одне тематичне питання.

3. Слухання у комітетах Верховної Ради України проводяться, як правило, у сесійний період у дні тижня, що відводиться для роботи в комітетах Верховної Ради України, депутатських фракціях (групах). Рішення про тему, день та час проведення слухань у комітеті Верховної Ради України приймається на засіданні комітету Верховної Ради України не пізніше ніж за 30 днів до їх проведення. У рішенні комітету Верховної Ради України також визначаються особи, відповідальні за організацію підготовки та проведення слухань у комітеті Верховної Ради України, доповідачі з питань, що розглядатимуться, та порядок їх висвітлення у засобах масової інформації. У разі необхідності комітети Верховної Ради України можуть проводити виїзні слухання за межами Верховної Ради України.

Проведення слухань у комітетах Верховної Ради України не може призначатися на день проведення парламентських слухань у Верховній Раді України.

Рішення про проведення слухань у комітетах Верховної Ради України публікується в газеті «Голос України» не пізніше ніж за 5 днів до початку слухань.

Якщо питання, що пропонується для слухання, належить до компетенції декількох комітетів Верховної Ради України, то такі слухання за згодою цих комітетів Верховної Ради України можуть проводитися на спільному засіданні.

4. Список запрошених осіб, регламент та черговість виступів учасників слухань визначаються комітетом Верховної Ради України, що їх проводить.

Участь посадових осіб органів виконавчої влади у слуханнях у комітетах Верховної Ради України є обов'язковою.

5. Не пізніше ніж за 3 дні до проведення слухань комітет Верховної Ради України, який проводить слухання, відповідно до своєї компетенції надає народним депутатам України — членам цього комітету аналітичні та довідкові матеріали з питань, що розглядатимуться. Інші учасники слухань у комітеті Верховної Ради України отримують відповідні матеріали під час реєстрації.

6. Слухання у комітеті Верховної Ради України проводяться у приміщенні, визначеному комітетом Верховної Ради України, відповідальним за його проведення.

Відкриває і веде слухання Голова комітету Верховної Ради України, перший заступник або заступник Голови комітету Верховної Ради України.

Слухання проводяться відкрито, крім випадків, коли комітет Верховної Ради України приймає рішення про проведення закритого засідання. Слухання протокуються і стенографуються, підсумкові документи в разі необхідності затверджуються рішенням комітету Верховної Ради України.

7. При проведенні слухань комітети Верховної Ради України можуть залучати Першого віце-прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністрів України, інших членів Кабінету Міністрів України, керівників інших центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування і об'єднань громадян, а також окремих громадян.

8. На запрошення комітету Верховної Ради України керівники органів, зазначених у пункті 7 цього Положення, інші посадові особи зобов'язані прибути на слухання та дати роз'яснення щодо питань, які розглядаються комітетом Верховної Ради України.

9. Під час слухань у комітетах Верховної Ради України кожен член комітету Верховної Ради України має право ставити запитання промовцям та одержувати відповіді на них. Слухання не можуть бути припинені, поки всі бажуючі народні депутати України не використали це право. Слухання проводяться, як правило, в межах одного робочого дня. Комітет Верховної Ради України може прийняти рішення про продовження слухань.

10. Пропозиції про проведення слухань у комітетах Верховної Ради України з питань, які вже були предметом обговорення на слуханнях у комітеті Верховної Ради України, можуть бути внесені не раніше ніж через півроку після проведення попередніх слухань.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 72¹² Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Перше речення частини першої статті 72¹² Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 10—11, ст. 86; із змінами, внесеними законами України від 9 липня 2003 року № 1068-IV та від 2 жовтня 2003 року № 1222-IV) викласти в такій редакції:

«Стаття 72¹². Установити, що кошти загального фонду Державного бюджету України за бюджетною програмою «Накопичення (приріст) та зберігання матеріальних цінностей державного матері-

ального резерву» в сумі 400 000 тис. гривень спрямовуються Державним комітетом України з державного матеріального резерву на закупівлю продовольчого зерна українського та імпортного походження, олійних культур, м'яса та цукру виключно українського походження в порядку, встановленому Законом України «Про державний матеріальний резерв».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.
м. Київ, 11 грудня 2003 року.
№ 1391-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести до Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 10—11, ст. 86, № 25, ст. 177, № 33—34, ст. 267; із змінами, внесеними законами України від 9 липня 2003 року № 1068-IV, № 1069-IV, від 18 листопада 2003 року № 1290-IV) такі зміни:

1. У статті 1:
в частині першій цифри «53.228.540,8» та «42.185.965,4» замінити відповідно цифрами «53.272.580,8» та «42.230.005,4»;
в частині другій цифри «55.863.466» та

«43.695.965,4» замінити відповідно цифрами «55.907.506» та «43.740.005,4».

2. У додатку № 1 слова і цифри замінити словами і цифрами відповідно до додатка № 1 до цього Закону.

3. У додатку № 3 слова і цифри замінити словами і цифрами відповідно до додатка № 2 до цього Закону.

П. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.
м. Київ, 11 грудня 2003 року.
№ 1392-IV.

Народний герой Боровиці

ОСОБИСТОСТІ

У нього немає жодного ордена чи високого державного звання. Однак сільський учитель, котрий від закінчення Другої світової війни і до сьогодні навчає малих українців бути розумними, добрими, самодостатніми людьми, належить до когорт національної еліти.

Під розлогим горіхом

Київські науковці, Шириці з Боровиці, шоліта приїжджають до свого рідного села над Дніпром. У їхньому родинному колі мені пощастило познайомитися з унікальною людиною, старійшиною освітян області, Микитою Микитовичем Токовенком. Академік екології Олекса Степанович Шириця емоційно розповідав про свого друга: «Патріархом учительства Чигиринщини Микита Микитович став давно. А визнання приходить до нього тепер. Він довгий час був «незручним» для запопадливого чиновництва».

Стримана Лідія Дмитрівна Шириця, «золота» випускниця школи, додала: «Якщо Микита Микитович ставив своєю метою освітню діяльність, то його вихованець складав іспит у київському політехнічному чи в іншому вузі тільки на п'ятірку...»

У жовтні цього року Учитель відсвяткував вісімдесят. Привітати ювіляра, котрий і сьогодні шоранку переступає поріг класу, прийшли родичі, друзі, учні. Колеги підрахували, що за 55 років служіння школі Микита Микитович вивчив і виховав більш як дві тисячі дітей. «Совістю учительства» назвали скромного і мудрого педагога односельці. Зичили добра і здоров'я улюбленому Учителеві випускники 1954 року. Люди з посрібленим сивиною волоссям дякували за знання, за щедрість душі, щирість, людяність.

...Після урочистого вечора ми домовилися з Микитою Микитовичем ще раз зустрітись і поговорити «про велике і вічне». Та невдовзі через свого учня Учитель передав мені акуратно згорнутий пакет. На обкладинці тоненького зошита, який лежав у ньому, каліграфічним почерком було виведено:

«Токовенко М. М., с. Боровиця. Основні віхи життєвого шляху. 1923—2003 рр.».

Прочитаймо їх разом. Хоча б декілька аркушів. Вони — дзеркало життя української сільської інтелігенції. Частинка історії України.

Душа щемить донині

Дитинство і шкільні роки — це, мабуть, найпам'ятніші віхи у моєму житті. Ще з першого класу ми з батьком відкрпили на нашому кутку лікнеп, у якому допомагали неписьменним оволодіти грамотністю. Навчання поєднувалося з працею на горі і в полі. Здавалося, що вони органічно зв'язані між собою.

А потім розпочалася страшна зима тридцять третього. Помер батько. Нас залишилося у матері четверо. Я й досі пам'ятаю виклики матері у наповнену димом кімнату для примусу записатися у колгосп. Як вона витримувала!..

Біля нашого двору лежали сусіди, які віддали Богові душу кілька днів тому. Їх точили мухи. Але черга на те, щоб вивезти грабаркою у спільну могилу до них не дійшла. Вимирали цілими сім'ями. Пам'ятаю, коли я йшов до сусіднього села Мудрівки, то мені радили минати хату громадянина Б., бо з неї ніхто з людей не вертався.

Глибоко вразила мене і колективізація. Хоч тоді я, дев'ятилітній, за дорученням вчителя носив перші стіннівки-блискавки у польову бригаду, де мене пригощали галушками з ячменю.

А душа щемить... Щемить від того, що у 1932 році за відмову від вступу до колгоспу виселили з хати сім'ю діда, дядька Федора з трьома дітьми, родину дядька Пилипа. Залишили просто неба, все розорили. Як репресували дядьків, то й сьогодні

невідомо, де лежать їхні кістки. А що залишалося робити дідові? Зібрався ранньою весною до Дніпра, попросився у рибалки, щоб завіз на острів. Через два дні його тіло знайшли витримим хвилею на берег...

А як же ми з матір'ю? Похоронили найменшого брата, Василя. Дуже пухлі були сестри, та голод витримали. Вижила і корова, якою згодом мати колгоспну землю орала...

Дорогами війни

У 1941 році у Боровицькій середній школі було два випускних класи. Війна перекреслила всі наші мрії, забрала молодість. Фронт швидко наблизився до Боровиці і ми опинилися під окупацією. Згодом — на каторжних роботах у Німеччині. Я потрапив на шахту поблизу Дортмунда. Разом із земляком спробував втекти. Та замість волі — концтабір. Шоранку колона невільників, оточена з обох боків автоматниками та ордою вівчарок, виступувала дерев'яними колодками по бруківці кілометрів зо два. Чимало знесилених в'язнів не долали цей шлях... У кар'єрі ми підривали кам'яну гору, укладали каміння у вагонетки і переміщали їх на високу греблю. Тяжка праця забирала останні сили з виснаженого голодом тіла. Ми б, очевидно, всі загинули у кар'єрі, та серед полонених почався тиф. Хто міг рухатися, того направили пішки на Дортмунд. Я знову потрапив на шахти.

...У квітні 1945 року нас звільнили американські та англійські війська. Колишніх невільників поселили у табір для репатріантів. Потім нас передали радянським частинам. Восени 1945 року мене, 22-річного, призвали до лав армії. Навесні 1947 року я демобілізувався і повернувся до рідної Боровиці, якої не бачив чотири роки...

Добридень, діти!

Село зустріло запахом голоду. У материній хаті побачив картину: молодший брат Володя тягне з печі великого казана, в якому «борщ» із бу-

ряка, але безсилий це зробити. Сестри через голод виїхали на Кубань.

Мені запропонували роботу у школі. Я викладав математику у 5—7 класах і навчався в педінституті. Нестатки змушували декого з моїх учнів залишати школу і їхати на заробітки до радгоспів. Так сталося і з Галею Семеняком. Не один вечір оббивав я пороги хати її батьків, щоб умовити їх повернути дочку до навчання. І таки добився свого. Галя успішно закінчила школу, згодом — інститут. Так само довелося боротися і за другу Галю, Шевченко, за багатьох інших дітей.

Пам'ятаю свій перший випуск. Дуже пишався тим, що більшість моїх учнів чудово опанували курс математики, фізики і вступили переважно до технічних вузів. Мене обрали керівником районного об'єднання математиків, а згодом і фізиків. А мої вихованці ніколи не підводили. «Марка» Боровицької школи була відома у найпрестижніших навчальних закладах країни. Наші юні «лобачевські» перемогали на олімпіадах у районі, області, столиці.

Довгими зимовими вечорами не згасав вогник у кабінеті фізики. Захоплені дослідями діти часто засиджувалися до ночі. Тоді розводив учнів гуртка попід хатами.

...Як стрімко пролетів час! Здавалося, зовсім недавно, переступив поріг школи, а вже мої учні мають онуків...

Ще рано ставити крапку

Чому я після 60-річчя не вийшов на пенсію? Скажу відверто: любов до школи і дітей не дозволила цього зробити. Ще вчора, пам'ятаю, роздумував, зважував, а настав ранок і вже рвався до класу, щоб пояснити закон Ома...

Непомітно промайнуло ще двадцять літ. Тепер мої перші учні радіють правнукам. І я навчаю їх, малих моїх козачат. Вони, очевидно, і тримають мене на світі. Нічого не сказав про своїх дітей. Разом з дружиною, Кириною Павлівною, виростили сина і доньку. Олексій із Світланною закінчили на «відмінно» Боровицьку школу і Київський держуніверситет. Тепер два наших онуки гризуть у Києві граніт науки.

Можна на цьому у «віхах» і крапку поставити. Але скільки ще попереду задумів і нездійснених справ! Як хочеться побачити Україну щасливою. Ось з'явився нарешті у нашій школі комп'ютерний клас. Багато хлопчаків, як і раніше, тягнуться до кабінету фізики. Молоді колеги йдуть на пораду... То, виходить, помирати ще рано. Як і ставити крапку в основних віхах життєвого шляху.

...Про це й просили на ювілейному вечорі у школі всі боровичани. І зичили щиро: «Гетьманського здоров'я вам, дорогий Учителю!..»

Творчих здобутків вам, Микито Микитовичу!

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімках: цю добру посмішку патріарха знає у Боровиці і старе і мале.

Фото автора.

Вітаємо!

В авторки цього матеріалу, нашого власного кореспондента в Черкаській області Лідії Титаренко, сьогодні день народження. Ювілей. Який, не скажемо. А що цьогогоріч виповнилося 25 років її журналістської діяльності, зізнаємося гордо й шанобливо. І треба ж, так сталося, що половину з них вона працює з нами, у «Голосі України». Якою для неї й України є наша газета, вона висловила словами пісні, що звучить часто-густо по радіо. За що ми щиро вдячні їй. Уславила, увічнила.

Народилася Лідія на Кіровоградщині. Працювати почала на Дніпропетровщині. А тепер, мабуть, назавжди прикипіла серцем до Черкащини. Закохана в цей край, його людей, особливо таких, як герой наведеної розповіді. Саме цього дня ви-

лідо, Лідіє Іванівно! Вітаємо тебе з днем народження і ювілеєм! Хай вистачить у тебе сили, наснаги й натхнення ще на стільки ж років не легкої журналістської праці! Залишайся всі ті роки, а то й більше, такою ж гарною, душевною, активною і всюдисущою! Щастя й добра тобі, твоїм двом діткам і всій родині!

Колектив редакції «Голосу України».

У НОМЕР

Постанова Верховної Рада України Про Міжнародний консорціум з управління та розвитку газотранспортної системи України

Верховна Рада України постановляє:

- Інформацію Кабінету Міністрів України щодо Міжнародного консорціуму з управління та розвитку газотранспортної системи України взяти до відома.
- Рекомендувати Кабінету Міністрів України подати до Верховної Ради України техніко-економічне обґрунтування створення Міжнародного консорціуму з управління та розвитку газотранспортної системи України та пропозиції щодо використання консорціумом газотранспортної системи України.
- Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

Голова Верховної Ради України **В. ЛИТВИН**.

м. Київ,
11 грудня 2003 року.
№ 1389-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 12 Закону України «Про охорону праці»

Верховна Рада України постановляє:

- У частині третій статті 12 Закону України «Про охорону праці» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 2, ст. 10) слова «не допускається» замінити словами «можливе лише за їх згодою та за умови, що це не суперечить рекомендаціям медико-соціальної експертної комісії».
- Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2004 року.

Президент України **Л. КУЧМА**.

м. Київ,
25 листопада 2003 року.
№ 1331-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Протоколу, яким вносяться зміни та доповнення до Міжнародної конвенції щодо співробітництва у галузі безпеки аеронавігації «Євроконтроль», укладеної 13 грудня 1960 року

Верховна Рада України постановляє:

Протокол, яким вносяться зміни та доповнення до Міжнародної конвенції щодо співробітництва у галузі безпеки аеронавігації «Євроконтроль», укладеної 13 грудня 1960 року, вчинений у м. Брюсселі 12 лютого 1981 року, ратифікувати.

Президент України **Л. КУЧМА**.

м. Київ,
26 листопада 2003 року.
№ 1337-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання України до Багатосторонньої угоди про сплату маршрутних зборів

Верховна Рада України постановляє:

Приєднатися до Багатосторонньої угоди про сплату маршрутних зборів, вчиненої в м. Брюсселі 12 лютого 1981 року.

Президент України **Л. КУЧМА**.

м. Київ,
26 листопада 2003 року.
№ 1341-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про прийняття Протоколу про внесення змін та доповнень до Додаткового протоколу до Міжнародної конвенції щодо співробітництва у галузі безпеки аеронавігації «Євроконтроль»

Верховна Рада України постановляє:

Прийняти Протокол про внесення змін та доповнень до Додаткового протоколу до Міжнародної конвенції щодо співробітництва у галузі безпеки аеронавігації «Євроконтроль», вчинений у м. Брюсселі 21 листопада 1978 року.

Президент України **Л. КУЧМА**.

м. Київ,
26 листопада 2003 року.
№ 1342-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору про забезпечення польотів авіації збройних сил держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав аеронавігаційною інформацією

Верховна Рада України постановляє:

Договір про забезпечення польотів авіації збройних сил держав—учасниць Співдружності Незалежних Держав аеронавігаційною інформацією, підписаний у м. Москві 25 січня 2000 року, ратифікувати з таким застереженням: «За винятком положень про порядок обміну аеронавігаційною інформацією, що становить державну таємницю».

Президент України **Л. КУЧМА**.

м. Київ,
26 листопада 2003 року.
№ 1343-IV.

Леонард Луїс Левінсон: «Розпродаж: речі, які вам не потрібні, за ціною, перед якою ви не встояли».

І СМІХ, І ГРІХ

Щасливої дороги!

Про те, що в «маршрутках» часто не дають квитки на проїзд, ми писали не раз. Але, погодьтеся, краще вже взагалі без проїзного документа, ніж з оцим. Хоча так гордо назвати цей клаптик паперу важко — роздивитися інформацію на ньому можна хіба що з лупою. Але головне не це. Рекламка на звороті про

доставку та встановлення пам'ятників навіть емоційно стійких виб'є з колії. Щоправда, дрібненьким шрифтом там значиться, що відповідальність за зміст реклами несе сам рекламодавець. Мабуть, останній мав би ретельніше вибирати місця для розміщення інформації про свою продукцію.

А ЯК У НИХ?

Євроталони на харчування

Ви ще не забули часи, коли продукти купували за талонами? А чи знайдуться охочі їх повернути? Тим часом ваучери на харчування вже давно існують у багатьох розвинених європейських країнах, і, можливо, незабаром отримають українську прописку. Принаймні, світовий лідер у сфері ваучерних програм компанія «Аккор сервісіз» нашою країною серйозно зацікавилася.

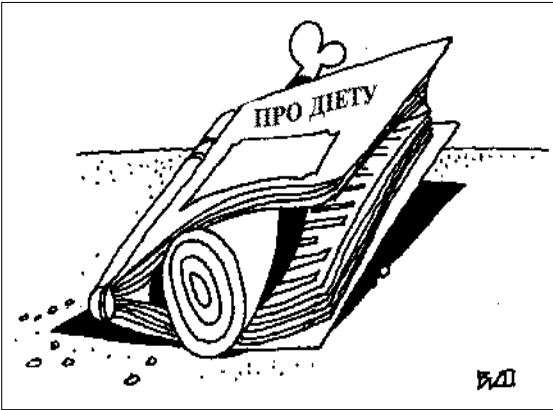
Схема застосування «харчових талонів» приблизно така: частину зарплати працівники компанії, що уклали угоду з «Аккором», отримують ваучерами, які можна отоварити в супермаркетах — партнерях програми. Вигода в тому, що ці ваучери не оподатковуються. Питання лише — чи погодиться парламент внести відповідні зміни до законодавства.

У кожній країні, де ці чеки застосовують, їх сума залежить від прожиткового мінімуму, розміру мінімальної зарплати чи інших соціальних показників. В Україні ця сума, за попередніми розрахунками, становитиме 8,4 гривні на добу. Саме стільки можна буде витратити на харчі. Одна з переваг саме для нашого брата в тому, що на продуктовий ваучер не можна купити спиртне. Тож дружини, чії чоловіки полюбують зазирати в чарчину, можуть бути спокійні.

Коментар

Голова комітету Верховної Ради з питань Європейської інтеграції Борис Тарасюк:

— На мою думку, головне, щоб люди одержували зарплату. За кордоном, приміром, гроші здебільшого перераховують на особистий рахунок, а потім громадянин з допомогою кредитної картки може сплатити за будь-що. Стосовно ваучерів, то мені відома така практика, коли безробітним надають знижки на придбання певних товарів. Дай Боже, нам цього не наслідувати. Якщо до комітету все-таки надійде законопроект про запровадження ваучерів на харчування, ми його передусім уважно вивчимо, порівняємо з європейським досвідом...

Мал. Віктор ПОПОВА.

Продуктові екстремали

ЗАСТОРОГА

Передноворічні ярмарки в столиці — добра традиція. Щороку вони збирають сотні тисяч споживачів. Навіть із прилеглих сіл, знаю, люди тягнуться в Київ. Мовляв, на ярмарку можна за один день і дешево придбати все необхідне до свят. Але цьогорічний новорічний торговельний майданчик на Подолі мене розчарував. Тут говорити про дешевизну навіть незручно — ціни кусючі, як і всюди. А от якість товару досить-таки сумнівна.

Звісно, всіх під один гребінець стригти не можна, були й чесні виробники, як от, приміром, «Київмлин». Але це лише краплина в морі. Здебільшого на подільському ярмарку пропонували товар з машин, а то й просто з рук. Про жодні сертифікати якості, звісно, навіть не йшлося. Та й покупці не дуже ними цікавилися. На мій подив, найдовші хвости мали черги саме біля яток з підозрілою продукцією. Під загальний шумок серед продавців «затеса-

лися» й звичайні торгаші, які просто з землі пропонували сумнівний товар.

Головне київське управління у справах захисту прав споживачів щороку попереджає: напередодні свят на ринки потрапляє найбільше фальсифікатів. Та, схоже, наш покупець не з лякливих. Пік його сміливості — купити що-небудь якнай дешевше. Навіть усвідомлюючи, що викидаєш гроші на вітер, і ризикуючи власним здоров'ям. Екстрим!

Фото Анастасії СМОТКІНОЇ.

Масло — не масляне, а «липове»

КІТ У МІШКУ

Якось купила пачку вершкового масла одного з відомих на Хмельниччині виробників. Уявіть моє здивування, коли щойно вийняте з холодильника, воно легко намастилося на хліб. Не треба бути фахівцем і робити спеціальні аналізи, щоб зрозуміти: в продукт більше маргарину, ніж молочних жирів. З того часу, купуючи масло, уважно перечитую інформацію на упаковці.

Деякі виробники чесно повідомляють, що вершкове масло містить маргарин. Та відвертість виявляють не всі. А співробітники відділу боротьби з економічною злочинністю Хмельницького УМВС знайшли й тих, хто намагався цілком підмінити

продукт рослинними суригатами.

В одному з підпільних міні-заводів у Старокостянтиніві про дотримання технології виробництва навіть не йшлося. Основною метою підпільників було зробити гроші на підробці. До молочних жирів додава-

ли більше наповнювачів. І хоча вартість такого товару значно нижча, збували його за ціною справжнього вершкового масла. В день, коли на підприємстві з'явилися правоохоронці, один із клієнтів саме укладав договір на купівлю більш як шестисот кілограмів продукту. На пачках значилося: «Масло вершкове». Підробку фасували в обгортки відомих фірм — виробників молочної продукції, чия назва асоціюється з високою якістю.

А хто дасть гарантію, що, купуючи масло, ми

беремо саме те, що написано на упаковці? На жаль, пересічному споживачеві відрізнити підробку практично неможливо — потрібні спеціальні аналізи. Але є бабусин спосіб: покладіть масло до холодильника. Якщо після того воно легко намащується на хліб — це маргарин. Масло, що дуже кришиться, містить багато вологи і має низьку якість. Спробуйте робити покупки у фірмових молочних магазинах. Це захистить від підробок.

Ірина КОЗАК.

Модернізація фальсифікації

На початку 90-х років минулого століття у країні зароджувався лікєро-горілчаний фальсифікаторський рух. Ми, споживачі, почали довідуватися про викриття зловмисників, які в гаражах чи підвалах робили свою темну справу. Скажімо, розбавляли у ванній спирт незрозумілого походження з водою, вручну розливали в знайдені на вулиці пляшки, ліпили етикетки, закорковували й видавали це пійло за горілку. Або «робили» з яблучного вина «французьке» шампанське. Проте, як стверджують обізнані люди, погоди ці «динозаври» нині не роблять.

Фальсифікаторську естафету в них перебрали великі, оснащені надсучасним обладнанням підприємства, на яких працюють не примітивні кустарі, а справжні спеціалісти лі-

кєро-горілчаної галузі. Адже будь-яке нововведення легальних виробників вони запроваджують за лічені дні. Тож відрізнити продукцію їх виробництва від оригіналу пересіч-

ному споживачу практично не під силу.

Присутні на прес-конференції «Укрметрестстандарту» «Якість та безпека лікєро-горілчаної продукції» широко дивувалися — таке підприємство не голка в копіці сіна.

На думку в. о. генерального директора «Укрметрестстандарту» Михайла Мухаровського, зупинити фальсифікаторів може лише надбагато жорсткіша, ніж нині, відповідальність перед законом.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

РАДИМО

Продовжимо життя лісовій красуні

Якщо ви людина економна, у вас удома, безперечно, вже є штучна ялинка. Але якщо справжнє новорічне деревце для вас неодмінний атрибут свята, наші поради допоможуть вибрати пухнасту красуню.

У свіжого деревця гілки еластичні, зламати їх нелегко. Така ялинка милуватиме око понад два тижні. Тонкий стовбур у дерева — ознака хвороби. Здорова ялинка

в «талії» має не менш як шість сантиметрів, а хвоя у неї яскраво-зелена. Якщо голочки легенько потерти, пальці залишаться маслянистими й духмяними. Відсутність запаху або сухі голочки — ознака обмороженої ялинки. Для того, щоб красуню успішно транспортувати додому, загорніть її в мішковину та обмотайте шнуром. В багатьох сім'ях ялинку традиційно ставлять біля

вікна, але саме там батареї — перший ворог для деревця. Ось кілька способів, як продовжити життя ялинки у квартирі. У відро з водою, куди поставите ялинку, перед тим додайте на вибір:

- * чайну ложку добрив для городу;
  - * таблетку аспірину, ложку цукру та дрібку солі;
  - * чайну ложку гліцерину.
- З наступаючим!

Ведуча рубрики

Надія ГОРБАТЮК

Тел. 456-61-13

Email:
nad@golos.com.ua

ОГОЛОШЕННЯ

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор НВК «Практика», повідомляє про проведення конкурсу з продажу активів.

На конкурс виставляються активи НВК «Практика»: 1. Група інвентарних об'єктів (складське та адміністративне приміщення, будівля котельні) та спорудження, які розташовані за адресою: м. Горлівка, вул. Янтарна, 2А, початкова ціна продажу — 27950, 00 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 1397,50 грн. 2. Група інвентарних об'єктів (складське та адміністративне приміщення) та спорудження, які розташовані за адресою: м. Горлівка, вул. Янтарна, 2Б, початкова ціна продажу — 27122,00 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — - 1356,10 грн. 3. Група інвентарних об'єктів (складське приміщення) та спорудження, які розташовані за адресою: м. Горлівка, вул. Янтарна, 2В, початкова ціна продажу — 2555,00 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 127,75 грн. 4. Вбудоване офісне приміщення, яке розташоване за адресою: м. Горлівка, вул. Оленіна, 24, початкова ціна продажу — 7859,00 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 392,95 грн. 5. Група інвентарних об'єктів (складські приміщення, будівля магазину) та спорудження, які розташовані за адресою: м. Горлівка, вул. 60 років СРСР, 11, початкова ціна продажу —40174,00 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок —2008,70 грн. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсів — 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області.

Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. З фіксованими умовами можна ознайомитись у організатора конкурсу.

Строк надання заяв 25 календарних днів із дня публікації у газеті по 18 січня 2004 р. включно.

Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 26 січня 2004 р., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області о 10.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8.

Довідки за телефонами: 385-39-52/23.

Господарський суд Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Воли, 54-а) 12.11.2003 р. порушив справу № 1/131-Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Велет» (43000, м. Луцьк, вул. Ковельська, 13), п/р 260033006011 в КБ «Західінкобанк» ТзОВ, МФО 303484, ЄДРПОУ 13361484).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Жилча Олександра Васильовича (43000, м. Луцьк, вул. Шота Руставелі, 11/77, ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції від 05.06.2002 р. № 140403).

Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство № 33/199Б Районного міжгосподарського комбінату сільськогосподарського господарства «Райсількомунгосп», код ЄДРПОУ 01353427, адреса: 84000, Донецька обл., смт. Олександрівка, вул. Будівельників 32, р/рахунок № 26002301139 у Добропільському відділенні № 5363 Донецької дирекції Державного Ощадного банку МФО 394158. Справа порушена і введено мораторій 11.11.03 р. Розпорядником майна призначено Перцова Е. Ю., ліцензія 047749, адреса: 83000, м. Донецьк, пр. Комсомольський, 28/94.

Господарський суд Черкаської області (18100, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) ухвалою від 10.11.2003 р. порушив справу № 08/4149 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Житники» (19200, Черкаська обл., Жашківський р-н, с. Житники, рахунок 26006354107 в Ощадбанку № 2980, МФО 354414, код ЄДРПОУ 03791025).

Розпорядником майна призначено ліцензованого арбітражного керуючого Осипчука Віктора Миколайовича, адреса: м. Черкаси, вул. Вернигори, 16, кв. 11, тел. 63-10-96.

Заяви кредиторів, тів та санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) 10 листопада 2003 року порушив справу № 33/197Б про банкрутство ТОВ АВП «Садко» (юридична адреса: 87343, Донецька область, Амвросіївський район, с. Біляївка, вул. Миру, 1), код ЗКПО 31000875, р/р 26001301461235 у Амвросіївській філії Донецького головного регіонального управління Промінвестбанку України.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Перцов Едуард Юрійович (ліцензія № 047749, м. Донецьк, пр. Комсомольський, 28/94).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської обл., 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а, Постановою по справі № Б29/239/03 від 12.12.2003 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю науково-виробниче підприємство «Югспецмаш» (адреса: м. Дніпропетровськ, вул. Каштанова, 5, код ЄДРПОУ 24601247), р/р 26009001492908 в Дніпропетровській філії Акціонерно-комерційного банку Прем'єрбанк в м. Дніпропетровську, МФО 306696, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющакову Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутися із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду у Дніпропетровській області.

25.12.2003 року в Будинку профспілок за адресою: Майдан Незалежності, 2

відбудеться ярмарок правничої кар'єри та презентація першого в Україні спеціалізованого Інтернет-сайту з працевлаштування молодих юристів «Правнича кар'єра».

Під час здійснення заходу кваліфікованими фахівцями буде сформована база даних претендентів на працевлаштування для наповнення Інтернет-сайту і практичного пошуку професійної роботи у 2004 р.

Під час проведення ярмарку будуть проведені тренінги, консультації, семінари, з питань працевлаштування, підготовки резюме, зустрічі з роботодавцями.

Організатор семінару: Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Український національний союз молодих юристів» за підтримки Державного комітету України у справах сім'ї та молоді.

Довідки за телефонами: 253-58-93; 253-77-15.

У зв'язку із закінченням 20 листопада 2003 року терміну діяльності Закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Будінвест», загальні бори Засновників Закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Будінвест» на підставі п. 29 «Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії» затвердженого Указом Президента України від 19 лютого 1994 року № 55/94 прийняли рішення (протокол № 24 від «1» грудня 2003 року) щодо ліквідації Закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Будінвест».

Заяви кредиторів Закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Будінвест» приймаються у терміни з «15» грудня 2003 року, по «15» січня 2004 року за адресою: 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 31, тел. (044) 235-11-51.

Ліквідаційна комісія.

Господарським судом Полтавської області (36900, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушено справу про банкрутство № 10/302 Відкритого акціонерного товариства «Кременчуцький автотранспортний комплекс» (м. Кременчук, вул. Ярмакова, 11, код ЄДРПОУ 01268779, рах. № 26000301370222 в Кременчуцькому відділенні АКБ «Промінвестбанку».

Розпорядником майна призначено Несвіта Володимира Івановича (ліцензія № 047993 від 19.10.2001 р.).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

КПГ «Колос»

с. Антонівка, Ставищенського р-ну, Київської області, код 04270512 повідомляє про свою ліквідацію. Протокол загальних зборів № 1 від 28.01.2000 р. Претензії приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

ВАТ «Шепетівський м'ясокомбінат»

код 00444257 оголошує про реорганізацію в зв'язку із зміною організаційно-правової форми на товариство з обмеженою відповідальністю «Шепетівський м'ясокомбінат».

Претензії кредиторів приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення

Приватне підприємство «Гал–Оптім»

(код ЄДРПОУ 32327102, юридична адреса: м. Львів, вул. Зелена, 153, р/р 26004000245001 в філії ВАТ КБ «Надра» ЛРУ, МФО 325978) повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня опублікування.

АТЗТ «Страхова компанія «Енестра»

повідомляє своїм акціонерам, що 10 лютого 2004 р. о 14.00 години, за адресою: м. Київ, вул. Рейтарська, 21/13, оф. 3, відбудуться Збори Акціонерів. На порядку денному: внесення змін до Статуту та Установчого договору; звеличення Статутного фонду; зміни в складі акціонерів; перевибори Спостережної Ради, Правління, Ревізійної комісії. З усіх питань прохання звертатися за тел. 246-53-39.

На підставі рішення зборів Засновників Товариство з обмеженою відповідальністю Спеціальна станція технічного обслуговування «Авто-Світ», ідентифікаційний код № 30162890, оголошує про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з моменту публікації оголошення за адресою: 79056, м. Львів, вул. Богданівська, 15-а, тел. 94-04-55.

Ліквідаційна комісія.

Господарський суд Дніпропетровської області постановою від 14.11.2003 р. справа № Б15/102/02 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма «Агро-Центр» (ЄДРПОУ 24997073, вул. Комсомольська, 48/12, м. Дніпропетровськ) і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Гляденко Володимира Миколайовича, 49000, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ, тел. (0562) 36-66-40.

Постановою Господарського суду АР Крым (95000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) від 16.12.2003 р. по справі № 2-11/8946-2003, визнано банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Агروفирма «Солнечная нива» (96163, АР Крим, Джанкойський район, с. Стальне, вул. Леніна, 2, код ЄДРПОУ 03759984) і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений Кухта Василь Михайлович (ліцензія № 249829 від 22.10.2001), 95048, АР Крым, м. Сімферополь, а/с 2745.

ДОСЯГНЕННЯ

Уперше в Україні «ПриватБанк» розмістив єврооблігації на 100 млн. доларів

19 грудня 2003 року успішно завершилося розміщення на європейському ринку трирічних облігацій участі у кредиті «ПриватБанку» (єврооблігацій) на суму 100 млн. дол. США. Як повідомив голова правління «ПриватБанку» Олександр Дубілет, власниками єврооблігацій «ПриватБанку» стали найбільші банки і приватні інвестори з Великої Британії, Данії, Греції та інших країн світу. За його словами, обсяг заявок інвесторів на придбання цих паперів дещо перевишив обсяг випуску. Це свідчить про зростання інтересу до українських позичальників. Залучені банком кошти буде використано для збільшення обсягів кредитування реального сектору економіки, юридичних і фізичних осіб. «За допомогою випуску «євробондів» «ПриватБанк» одержав значний обсяг довгих доларових ресурсів, створив кредитну історію на відкритих ринках капіталів, зміцнив свій імідж як надійна і прозора структура, став першою фінансовою структурою і другою компанією України, що випустила «євробонди» на відкритих ринках капіталів», — сказав Олександр Дубілет.

Розміщення облігацій участі в кредиті «ПриватБанку» (Loan Participation Notes) відбувається на стандартних міжнародних умовах для такого типу випуску. Лід-менеджер випуску — найбільший інвестиційний банк CSFB після проведення презентацій «ПриватБанку» в Москві, Гонконгу, Сінгапурі, Лондоні, Женеві, Цюриху й Афінах установив цьому випуску відсоткову ставку в розмірі 10,875%. «З огляду на умови, суми і термін розміщення, а також низький рівень довіри європейських інвесторів до України прибутковість «євробондів» «ПриватБанку» є оптимальною і відповідає прибутковості аналогічних паперів, які розміщують російські банки», — зазначив Олександр Дубілет.

На думку більшості експертів фінансового ринку, перше успішне розміщення «ПриватБанком» єврооблігацій відкриває шлях українським банкам і іншим фінансовим установам на перспективний європейський ринок приватних запозичень. Оскільки тепер для інвестора Україна —уже не абстрактне поняття, а певний рівень довіри. Також це розміщення було класичне з точки зору відповідності європейським стандартам: банк одержав високі рейтинги і показав, як треба працювати на ринках, щоб забезпечити собі і країні довіру інвесторів. До того ж «ПриватБанк» став першим банком в Україні, що одержав рейтинг «Standard & Poor's», і поки що єдиним, котрий має рейтинги кількох найбільших міжнародних агентств. Зокрема, міжнародне рейтингове агентство «Standard & Poor's» присвоїло сертифікатам участі в кредиті «ПриватБанку» рейтинг «В-». Міжнародне рейтингове агентство «Fitch Ratings» також присвоїло «євробондам» «ПриватБанку» підсумковий довгостроковий рейтинг «В-».

ДОВІДКА. Станом на 1 грудня 2003 року розмір чистих активів одного з найбільших українських банків — «ПриватБанку» становить 10 365 млн. грн. «ПриватБанк» є лідером серед українських комерційних банків, на його частку припадає 14% загального обсягу коштів приватних вкладників у банках країни, а також 29% наданих фізичним особам кредитів. «ПриватБанк» займає провідні позиції в головних сегментах банківського ринку країни, є визнаним лідером ринку пластикових карток. На сьогодні банком випущено більш як 4 мільйони пластикових карток (43% від загальної кількості карток, емітованих українськими банками). Мережа обслуговування пластикових карток банку нараховує 1 028 банкоматів, 12 946 POS-терміналів. У національній мережі банківського обслуговування «ПриватБанку» 1 447 філій і відділень по всій території України.

1447 філій та відділень

1285 банкоматів

8 800 500 00 30 www.privatbank.ua

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

оголошує

ЗИМОВИЙ НАБІР

студентів на денні, заочні та екстернатні форми навчання на базі повної середньої та вищої освіти по переводу і поновленню з інших вузів

за спеціальностями:

ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ

- Менеджер міжнародного туризму, перекладач;
- Менеджер готельно-ресторанного бізнесу;
- Менеджер-економіст;
- Менеджер шоу-бізнесу;
- Менеджер по зв'язках з громадськістю (public relations), іміджмейкер;
- Менеджер модельного бізнесу;
- Модельєр - перукар;
- Стилист - візажист;
- Косметолог;
- Художник-дизайнер (інтер'єру, одягу).

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ І ПРАВА

- Юрист;
- Документознавець - менеджер органів державної влади і управління;
- Документознавець - менеджер комп'ютерно - інформаційних систем.

ІНСТИТУТ КІНО І ТЕЛЕБАЧЕННЯ

- Режисер кіно і телебачення;
- Оператор кіно і телебачення;
- Звукорежисер;
- Диктор та ведучий телепрограм, актор;
- Фотохудожник - рекламист .

01042, м. Київ, вул. Чигоріна, 20
тел.: (044) 295-43-86, 295-85-27,
факс: 295-44-03.

ІНСТИТУТ КУЛЬТУРИ

- Культуролог, викладач теорії та історії культури, перекладач;
- Менеджер індустрії дозвілля, рекреаційних ресурсів і технологій;
- Книгознавець, менеджер видавничої діяльності.
- Бібліотекознавець, менеджер бібліотечно-інформаційних систем і технологій;
- Історик-музеєзнавець, експерт з культурних цінностей для митної служби України;
- Етнокультуролог, менеджер міжнародного культурного співробітництва, перекладач;
- Соціолог.

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

- Балетмейстер народної, бальної, класичної, естрадно - спортивної хореографії, викладач, артист;
- Режисер драматичного театру, актор;
- Режисер естради і масових свят;
- Диригент академічного (народного) хору, артист - вокаліст, виконавець народних пісень, диригент оркестру (народних інструментів, естрадного, духового, камерного, джазового, фольклорного ансамблю), викладач, концертний виконавець;
- Музикознавець - фольклорист;
- Бандурист - співак.

Особи, які мають ступінь "Молодший спеціаліст", "Бакалавр" зараховуються на старші курси.

В університеті функціонують підготовчі курси до вступу.

E-mail: inf@knuukim.edu.ua
<http://www.poplavskyi.com>
<http://www.knuukim.edu.ua>

Дорогі друзі!

Щиро вітаю Вас з Новим 2004 роком та Різдвом Христовим.

Новий рік - це нові перспективи, нові можливості.

Університет культури - це вуз майбутнього з

новими інформаційними, комп'ютерними і

мультимедійними технологіями, сучасною

бізнес-освітою, який гарантує високу фахову

підготовку, сучасний сервіс,

незабутні студентські роки!

Щасливих Вам новорічних та Різдвяних свят!

З повагою

Ваш

Михайло Поплавський

Господарським судом м. Києва, 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В за позовом Державної податкової інспекції у Печерському районі м. Києва винесені такі постанови про визнання підприємств банкрутами та відкриття ліквідаційної процедури:

1) Товариство з обмеженою відповідальністю «Промагросервіс-ЛТД», ідентифікаційний код 22950104, 01021, м. Київ, вул. Інститутська, 25, р/р № 26002301001204/980, р/р № 26007351001204/840 в АКБ «Трансбанк», МФО 300089, справа № 24/401-б.

2) Товариство з обмеженою відповідальністю «Полі-Трейд», ідентифікаційний код 31811834, 01133, м. Київ, бул. Лесі Українки, 15, р/р № 26003001000898/980 в ВАТ «Український торговельно-кредитний банк», МФО 321723, справа № 24/404-б.

3) Товариство з обмеженою відповідальністю «АЙВА ПЛЮС», ідентифікаційний код 23738406, 01021, м. Київ, вул. Інститутська, 25, р/р № 2600104242/840/978 в АБ «УКРГАЗПРОМБАНК», МФО 320843, р/р № 26006200002296/980 в Дарницькій філії м. Києва АКБ «Укрсоцбанк», МФО 322023, р/р № 26008218691/980, р/р № 26009218691840/840 в ВАТ «Морський транспортний банк», м. Одеса, МФО 328168, р/р № 26009410111840/840, р/р № 26008410111/980 в КФ АКБ «Морський транспортний банк», МФО 300829, справа № 24/406-б.

4) Приватне підприємство «Лукус», ідентифікаційний код 30113906, 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 26, р/р № 20403001300683 в Державно-акціонерному спеціалізованому імпортно-експортному банку України «Укрспецімпексбанк», МФО 322368, справа № 24/403-б.

5) Приватне підприємство «Фарби-К», ідентифікаційний код 31750321, 01133, м. Київ, бул. Лесі Українки, 15, р/р № 26004001000831 в АКБ «Український кредитно-торговий банк», МФО 321024, справа № 24/405-б.

6) Приватне підприємство «КРЕЗ-ЕКСПО», ідентифікаційний код 24729036, 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 41, р/р № 2600303272/840/980, р/р № 260040327201/840 в АБ «Ажіо», МФО 300175, р/р № 26005169799001/980, р/р № 26007169799098/980 у філії «Розрахунковий центр» КБ Приватбанк, МФО 320649, справа № 24/402-б.

7) Дочірнє підприємство «ЮНІКС ЛІМІТЕД», ідентифікаційний код 30111872, 01014, м. Київ, вул. Струтинського, 8, р/р № 26002301000421/980 в АКБ «Трансбанк», МФО 300089, справа № 24/410-б.

8) Товариства з обмеженою відповідальністю «ВР-ЛТД», ідентифікаційний код 25292630, 01011, Київ, вул. Кутузова, 2, кв. 1, р/р № 26007000202201/980, р/р № 26001000202230/840, р/р № 26007000202290/756, р/р № 26034000202230/840, р/р № 26030000202290/756 в АКБ «Київ», МФО 321024, р/р № 260093012801/980 в АБ «Банк регіонального розвитку», МФО 300540, р/р № 2600611721001/980, р/р № 2604711721011/980 в АБ «Київська Русь», МФО 319092, р/р № 26001047132/980 в ЗАТ «Інноваційно-промисловий банк», МФО 322863, р/р № 26009020224/980 в «Фермерському земельному акціонерному банку», МФО 322432, справа № 24/407-б.

Ліквідатором підприємств-банкрутів по справах № 24/401-б, № 24/404-б, № 24/406-б, № 24/403-б, № 24/405-б, № 24/402-б, № 24/410-б, № 24/407-б призначений арбітражний керуючий Крикун Віктор Борисович, ліцензія № 047767 від 02.10.01 р., контактні телефони 234-47-55, 237-82-84.

Господарським судом Львівської області (Личаківська, 81, м. Львів, 79010) порушено справу № 6/314-7/122 про банкрутство Пересувної механізованої колони-74 (м. Дубляни, Жовківський р-н, Львівська обл., 82100, р/р 387802 в АК АПБ «Україна», МФО 325644, ЗКПО 01037034).

Розпорядником майна призначено Харко Р. Т. (який проживає за адресою: вул. Соснова, 22, м. Львів- Брюховичі).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 (тридцяти) днів з дня публікації оголошення.

Постановою від 17.12.2003 р. № 23/222 Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) визнане банкрутом відкрите акціонерне товариство «Торговий дім «Укртатфаст-Київ», код ЄДРПОУ 14357792, розташоване за адресою: 03039, м. Київ, вул. 40-річчя Жовтня, 50, і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Оксанича Володимира Еммануїловича (ліцензія АА № 047897 від 19.10.01), 03150, м. Київ, а/с 265, тел. 264-70-53.

ТОВ «Іваньки»,

Маньківського району, Черкаської області, код 32009816 ліквідується.

Претензії приймаються протягом одного місяця.

ТОВ «ФАВОР»

(ідентифікаційний код 30109397) повідомляє про свою ліквідацію на підставі рішення Господарського суду м. Києва № 24/646 від 29 вересня 2003 року.

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) ухвалою від 04.12.2003 р. порушено провадження у справі № 2/258-Б про визнання банкрутом боржника Старокостянтинівського підприємства водопровідно-каналізаційного господарства, м. Старокостянтинів Хмельницької області, вул. Жовтнева, 19. Код № 02092644, розрахунковий рахунок № 260041284, МФО 375166. Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Гриця Леоніда Миколайовича, м. Старокостянтинів, вул. Кошубинського, 12, ліцензія № 249692 серія А-А від 08.11.2001 р.).

Всі заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, площа Героїв ВВВ, 3а) ухвалою від 04.11.2003 року порушив справу № 10/209 б про банкрутство ВАТ «Луганське шахтопрохідне управління» (91993, м. Луганськ, с. Ювілейне, вул. Артема, 1а, р/р № 2600930180011, МФО 304308 в ЛЦО ПІБ м. Луганська, код ОКПО 05473246). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Мерзлякова Ігоря Едуардовича (ліцензія АА № 484229 від 19.02.2003 р., 91021, м. Луганськ, вул. Ліньова, 75). Претензії кредиторів та заяви від можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ЗАТ «Ізюм-Фармація» повідомляє про свою самоліквідацію. Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня публікації оголошення за телефоном: 8-05743-2-11-66.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушено справу № 32/90Б про банкрутство ВАТ «Завод «Стандарт» (83003, м. Донецьк, пр-т Ілліча, 81, код ЄДРПОУ 14308185, МФО 304375, п/р 26005301200070 у Червоноармійському відділенні ПІБ м. Красний Луч) та відкрито процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено Старобуд Г. Г., ліцензія АА № 419470 (для листів: м. Донецьк, пр-т Миру, 8, офіс 233).

Корпорація
"HEIDELBERGCEMENT Group"
Німеччина, представляє:

міжнародно-активну компанію, яка є лідером та спеціалізується на виробництві та реалізації будівельних матеріалів. Компанія вносить свій внесок у покращення життєвого рівня і посідає провідне місце в Європі та у світі з виробництва та продажу цементу.

ВАТ "Кривий Ріг Цемент", ВАТ "Дніпроцемент", ТОВ "КРИВБАС ЦЕМЕНТ" ввійшли до складу цієї Корпорації

ВИРОБНИКИ ПРОПОНУЮТЬ ВАМ:
Дуже великий асортимент цементу, при великих об'ємах пільгові умови співпраці, задоволеність від широкого спектру послуг, довгострокові відношення, що базуються на чесності та надійності.

Звертатися: ВАТ "КРИВБАС ЦЕМЕНТ"
м. Кривий Ріг, т.: (0564) 71-66-10, 71-78-41, 45-45-80, 45-45-81, 45-45-82, 45-45-85
м. Дніпропетровськ, т./ф.: (0569) 53-12-82, 53-29-89, 53-21-75, (05692) 7-74-82, 7-73-03

КРИВИЙ РІГ ЦЕМЕНТ
HEIDELBERGCEMENT Group
ДНІПРОЦЕМЕНТ
HEIDELBERGCEMENT Group
КРИВБАС ЦЕМЕНТ
HEIDELBERGCEMENT Group

РІШЕННЯ ЗА ВАМИ!

Три «кулі» — в «десятку»

У чемпіонаті німецької бундесліги тепер зимові канікули. Лише після Нового року команди повернуться з відпустки і розпочнуть тривалу підготовку до другої половини сезону.

Відпочиває і відновлює сили півоборонець ФК «Кельн» та національної збірної України Андрій Воронін. Цими днями разом із дружиною він перебуває у США.

Перед вильотом з океан ми зв'язалися з Вороніним. Зрозуміло, що майбутня подорож, стан відпускника зробили його настрій чудовим. А ще він з приємністю згадав останній матч у чемпіонаті, в якому «Кельн» переміг (3:0) берлінську «Герту». Рахунок у тій зустрічі, між іншим, на першій хвилині другого тайму відкрив український футболіст. Він виграв боротьбу у трьох берлінських оборонців і метрів з десяти вразив ціль. Та й два наступні влучення кельнців сталися за безпосередньої участі Андрія.

Отже, в першій половині дебютного турніру у вищому класі Воронін забив три м'ячі. Це досить пристойний показник. Адже його клуб не є лідером — він бореться за місце під сонцем.

— **Що можете сказати про ваш особистий виступ у першому колі та про гру «Кельна»? — запитали нашого популярного співрозмовника.**

— На легке життя, зрозуміло, не розраховував. Рівень учасників у першій та другій бундеслігах, як кажуть у нас в Одесі, — велика різниця. Треба самовіддано працювати щодня за повною програмою. Одне слово, на без-

хмарне життя не розраховували. Та й попереду у нас нелегкі часи. Треба в кожному матчі доводити свої претензії на виступи в головному турнірі країни. Конкуренція у боротьбі за виживання у нас не бракує — «Боруссія» (Менхенгладбах), «Айнтрахт», «Фрайбург», «Мюнхен 1860». Трохи ліпша позиція у «Герті».

— **Ходили чутки, що вас запрошував до себе один із лідерів чемпіонату — «Штутгарт». Якщо так, то чому відмовилися?**

— Не погодився і край. Мені дуже подобається Кельн — чудове місто. Місцеві вболівальники мене шанують. Важливо й те, що граю на зручній для себе позиції. А от у «Штутгарті» такого не було б. Отож не дуже переймаюся, що відмовився від тієї пропозиції.

— **У збірній України тепер новий наставник. Як ви сприйняли ці зміни?**

— Що й казати, Олег Володимирович Блохін — суперзірка світового футболу. Та й на посаді тренера він багато чого зробив у Греції. Мені дуже імпонує його максималізм і рішучість. Дай Боже йому і збірній здійснити задумане.

— **Раніше наша національна команда у різних відбіркових циклах потрапляла до не найслабших груп. Швидше — навпаки. Згадаємо хоча б Францію, Іспанію... Що можете сказати про результати для нас остан-**

Фото Павла КУБАНОВА (ФФУ).

нього жеребкування до чемпіонату світу-2006?

— Не можу стверджувати, що тепер нам випали слабкі команди. Група рівна. Очевидних фаворитів немає. Хоча можна обігрувати всіх. Але й поступитися будь-якій з них — також. Справді, трохи сильніші команди Туреччини, Данії та Греції. Перші — бронзові призери останнього чемпіонату світу. Данці володіли європейським «золотом», організовані, швидкі, з чудовою функціональною підготовкою. Технічні греки стали ще й дис-

циплінованими завдяки авторитетному німецькому тренерові Отто Рехагелю. Але, гадаю, перемагати їх нам цілком до снаги. Якщо мені довірять місце у складі, то гратиму з особливою енергією. Дуже хочу потрапити на фінальну частину світового чемпіонату. Тим більше що вона відбуватиметься у Німеччині.

Користуючись нагодою, хочу щиро привітати читачів «Голосу України» з наступним Новим роком!

На знімку: Андрій Воронін.

Блохін дав слово

Головний тренер збірної України з футболу Олег Блохін пообіцяв гравцеві американського «Ді. Сі. Юнайтед» Дмитрові Коваленку надати йому шанс проявити себе у синьо-жовтій футболці національної команди. Розмова між футболістом і тренером відбулась у Києві, куди Коваленко приїхав відвідати своїх батьків.

Нині федерація футболу США робить усе можливе, щоб Коваленко виступав за американську збірну. Але українець, який тривалий час грає за океаном, сповнений сподівань виступати за збірну своєї Батьківщини.

— Я дуже хочу грати за збірну України. Я тут народився, навчався в дина-

мівській школі, — поділився Дмитро Коваленко.

Стосовно рівня американської MLS та його клубу, то, за словами Дмитра, його «Ді. Сі. Юнайтед» у чемпіонаті України йшов би десь у середині турнірної таблиці.

Нагадаємо, нещодавно на прямій лінії в газеті «Факти» Олег Блохін

сказав, що Коваленко нині переймається набуттям громадянства США. Тож розмови про його виступ за збірну України зайві...

Коваленко намагався привернути до себе увагу у збірній України ще за часів Бураяка. Та марно. Побував наш «американець» на оглядинах і в дніпропетровському «Дніпрі», але й там не вишло. З європейської практики до активу Коваленка-футболіста можна зарахувати кілька місяців виступів за німецький «Санкт-Паулі» в чемпіонаті бундесліги, де

однією з найпам'ятніших подій стала перемога над грізною «Баварією».

Зазначимо, що Коваленко, підписавши нещодавно з «Ді. Сі. Юнайтед» новий контракт, увійшов до десятки найбільш високооплачуваних футболістів MLS (американська футбольна ліга). На рахунку Коваленка 28 забитих м'ячів у першості MLS, шість із них він провів 2003 року за «Ді. Сі. Юнайтед». Варто додати, що Дмитра у 2001 та 2002 роках запрошували виступити в матчах «Усіх зірок» американського чемпіонату.

«Малюк» і Тайсон

БОКС

Майк Тайсон оголосив про своє повернення у великий бокс. За словами самого спортсмена, 2004 року він планує провести аж три поєдинки і вже розпочав тренування.

За словами «Залізного Майка», на цей відносно несподіваний крок його підштовхнув перегляд нещодавнього бою між Хасімом Рахманом і Джонні Руїзом, що відбувся в Атлантик-Сіті.

— Такого невидовищного боксу я не бачив уже давно, — сказав Тайсон. — Узагалі не люблю коментувати дії опонентів. Але, як на мене, легко поб'ю їх обох і поверну собі титул.

Одним із суперників Тайсона буде 29-річний уродженець Баффало Джо Мезі на прізвисько «Малюк».

— Природно, мені хотілося б зустрітись з Рахманом, але для початку доведеться побити слабшого суперника, — пояснив пан Тайсон.

Підвищення у рейтингах

Наш боксер Володимир Кличко після перемоги над американцем Денеллом Ніколсоном піднявся у рейтингу WBO з третьої позиції на першу. Кличко-молодший дещо піднявся також в інших рейтингах. У версії WBC перемістився з десятої позиції на дев'яту. В рейтингу — з дев'ятого місця на сьоме. А от у десятці найсильніших за версією WBA Володимир так само йде шостим.

Відбулися рейтингові сходження і у Віталія Кличка. Після виграшу нокаутом у другому раунді в Кірка Джонсона український боксер у версії WBA тепер другий, у

рейтингу WBC, як і раніше, — перший. А в списку IBF Кличко-старший посідає п'яту позицію.

Ще один українець Олександр Гуров, який виступає у важкій вазі в рейтингах WBC та IBF, поки що перебуває на дев'ятому місці. Піднявся на одну сходинку в рейтингу WBA Андрій Котельник, котрий виступає у першій напівсередній вазі. Він — на одинадцятому місці. У рейтингу WBO Андрій — дванадцятий.

Інший наш співвітчизник Сергій Дзиндзирук у першій середній вазі за рейтингом WBC піднявся на одну сходинку і нині посідає восьме місце. Варто зазначити, що Сергій у рейтингу WBO посідає вже другу позицію, поступаючись лише титулованому Оскару Да Ла Хойї. До того ж Дзиндзирук перебуває серед перших п'ятнадцяти боксерів за рейтингом WBA.

ЗВІДУСІЛЬ

■ Хокей

Столична міська держадміністрація планує 2004 року побудувати ще одну хокейну арену. Цей льодовий палац, що вміщуватиме від трьох до п'яти тисяч глядачів, буде споруджено в парковій зоні. Його повністю обладнають інфраструктурою: паркінгами, заїздами, торговельними центрами, повідомив начальник головного управління з фізкультури та спорту Київської міськдержадміністрації Володимир Ромашко. Бажання допомогти Києву в будівництві хокейного палацу виявила Міжнародна федерація хокею (ІІХФ). Про це сказав її президент Рене Фазель під час нещодавнього київського турніру національних збірних «Євротелендж».

— Маємо найсучасніші технології для спорудження ковзанок, — відзначив пан Фазель. — Промовистим прикладом може слугувати наше тісне співробітництво в царині розвитку хокею з мером Москви Юрієм Лужковим. Він свого часу пообіцяв нам збудувати в російській столиці соток ковзанок. Збудує понад дванадцятимільйонного мегаполіса така кількість подібних об'єктів — норма. І він слова дотримав.

Гельсінкі (Фінляндія). Молодіжна збірна України з хокею завтра матиме проти ровесників із Чехії стартує в чемпіонаті світу у вищій лізі. Нагадаємо, що суперниками українців, які виступають у групі В, окрім чехів, є ще й хокеїсти Канади, Швейцарії та Фінляндії. У групі А виступають: Росія, США, Словаччина, Швеція та Австрія.

■ Футбол

Півоборонця італійського «Ювентуса» (Мілан) і збірної Чехії Павела Недведа офіційно оголошено найкращим футболістом Європи 2003 року. В голосуванні, котре визначало володаря почесного титулу, брали участь футбольні оглядачі з 52 країн, а підсумки за традицією підбив авторитетний журнал France Football. Отже, чільна десятка має такий вигляд:

1. Павел Недвед («Ювентус», Чехія) — 190 очок. 2. Тьєррі Анрі («Арсенал», Франція) — 128. 3. Паоло Мальдіні («Мілан», Італія) — 123. 4. Андрій Шевченко («Мілан», Україна) — 67. 5. Зінедін Зідан («Реал», Мадрид, Франція) — 64. 6. Рууд ван Ністелрой («Манчестер Юнайтед», Нідерланди) — 61. 7. Рауль («Реал», Мадрид, Іспанія) — 32. 8. Роберто Карлос («Реал», Мадрид, Бразилія) — 27. 9. Джанлуїджі Буффон («Ювентус», Італія) — 19. 10. Девід Бекгем («Реал», Мадрид, Англія) — 17.

***

До Алушти, на базу «Спартак», прибула сімферопольська «Таврія». Тут, неподалік дому, кримці проведуть збір, що закінчиться напередодні Нового року. Після відпустки в колективі багато потенційних новачків. Найвідоміший з них — півоборонець Сергій Єсін, котрий дебютував у «Таврії» ще в чемпіонському для клубу 1992 році, а останнім часом виступав за узбецький «Новбахор» із Намангана. Як і очікувалося, запрошений до «Таврії» колишній хавбек «Дніпра» Сергій Косилов, який виступатиме в Сімферополі на правах оренди.

На перегляді також легіонер із Африки Ернест Сіанкам, який раніше виступав у луцькій «Волині». А от іще новина: перейшов на адміністративну роботу в клубі багаторічний капітан команди, один із кращих бомбардирів «Таврії» Олександр Гайдаш. Він упродовж кар'єри у Криму забив 147 м'ячів у 327 матчах чемпіонатів СРСР і незалежної України.

■ Баскетбол

Позавчора наставника збірної України 55-річного Геннадія Зашука призначено на посаду головного тренера столичного БК «Київ». Окрім того, київський клуб підписав контракт із центровим збірної України Олександром Окунським, який донедавна виступав за грецький ПАОК.

На знімку: Геннадій Зашук зі своїми хлопцями.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕЦА.

Так казали їм казки

«Пікардійська терція» знову виступила в Києві.

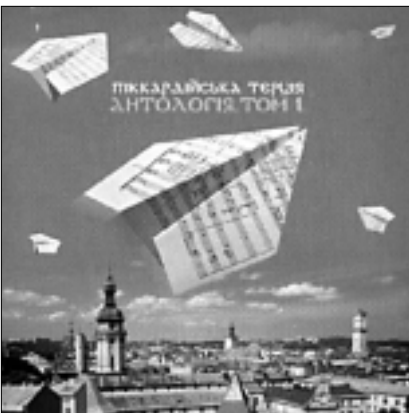
Вони існують вже одинадцять літ. Богдан Богач, Андрій Капраль, Володимир Якимець та Славко Нудик ще в 1992-му були студентами хорошого відділення Львівського музичного училища. Хлопці урізноманітнювали «академічні» будні, влаштовуючи музичні вечори та капусники. Згодом приєдналися Роман Турянин та Андрій Базилик (тепер замість нього Шавала, також Андрій). І на одному майданному концерті в Києві їм уже аплодувала багатотисячна юрба. Це був перший триумф «Пікардійської терції». Потім «Пустельник», «Береги ріки», «Нехай і холод, і вітри» стали хітами. Без тих пісень пікардійців уявити неможливо. Як і без «Старенького трамваю», з яким вони об'їхали півсвіту.

На майдані Незалежності, де продають касети та компакт-диски української музики, впізнати фаната «Пікардійської терції» неважко. Він каже продавцеві: «дирин-дирин-ди-

рин», і той, не перепитуючи, вмикає пісню «Шізгара».

Нині так, як пікардійці, не співає ніхто. Маю на увазі не лише їхній джаз. І не їхню акапельну манеру співу без втручання комп'ютера та іншої техніки. І навіть не те, що вони працюють тільки з «живим звуком» (нині це сприймають як щось на кшталт рукопису маловідомого твору класика — з пошаною, але без бажання наслідувати). Ідеал творчості для «Пікардійської терції» — краса, яку Леонардо шукав у Джоконді й, зрештою, не знайшов. Тепер Джоконда ніхто не шукає. Їх вигадують. І розмішують, наче в клітку, в якийсь замкнений простір. Окутують ореолом недосяжності та співають гімн ілюзіям. Чи реаліям. Чи взагалі не розрізняють цих понять.

Світ пікардійців — той, про який співають, у якому живуть і сприймають так, як «казали їм казки». Вони ніби кидають виклик псевдофілософам та ерзац-мислителям, що шукають інших сфер. Ми рахуємо життя хвилинами, вони смакують його тер-

ціями, одиницями, меншими за секундну, що практично вийшли з ужитку. Ми звикли множити час, вони — ділити його навпіл. Ми боїмося зупинитися, біжимо, дивуючись, що попереду все одне й те саме. Вони стоять не на тім березі ріки. Але вони про це знають, а ми — ні.

Олеся НАЙДЮК.

ПАМ'ЯТНИКИ

Бахчисарай — всесвітня пам'ятка

Відзначення 500-ліття «Гнізда Гіреїв» прискорило масштабну реставрацію усіх старожитностей міста. На рихтуваннях Ханського палацу, який комісія ЮНЕСКО внесла до списку кандидатів на надання статусу пам'ятки всесвітнього спадку, нині працюють сотні краєвих майстрів з усієї України.

У нинішньому вигляді палац після пережитого — спалення в 1736 році російськими військами та ремонту до приїзду Катерини II — не може бути визнаний ЮНЕСКО всесвітньою пам'яткою. Тому завдання реставраторів: відтворити його абсолютну первозданність, автентичність на період життя кримських ханів, врахувати всі інші численні вимоги міжнародних експертів.

Нині спеціалісти працюють, не застосовуючи жодних сучасних будматеріалів і фарб, ведуть кладку на вапняковому розчині, в навколишніх селах відшукують стародавню черепицю для покрівлі палацу, прибирають з його території всі технічні і господарські споруди. Відтворити первинний ландшафт, розбити клумби і озеленити дворики запрошено ізраїльську компанію «Нетафім», фахівців якої консультуватимуть дендрологи Нікітського ботанічного саду.

Після відновленої Соколиної башти нині реставрують чотири першочергові об'єкти: головний корпус, де масштабні роботи розгорнулися в Посольській залі, Кавовій кімнаті, Золотому кабінеті, Ханській ложі; палацову мечеть Хан-Джамі; бані Сари-Гюзель, що діяли до 1928 року; мавзолей Діляри-Бікеч і Фонтан сліз, який звів іранський диво-майстер Омер. Ще чотири пам'ятні споруди оновлюють у місті.

Із виділених урядом на оновлення Ханського палацу 15 млн. грн., які надійдуть протягом трьох років, півтора мільйона — з бюджету України і два — з казни автономії, уже надійшли. Надає кошти на цю справу і Бахчисарайський державний історико-культурний заповідник, популярність якого постійно зростає. Цього року на реставраційні роботи він віддав третину із зароблених 2,4 млн. грн. Туристів більше і на древніших за Ханський палац туристичних привабах — печерних містах Мангупі, Чуфут-Кале, Ескі-Кермені, Тепе-Кермені, Качі-Кальйоні...

Популяризації древніх пам'яток сприяють і археологічні розкопки, знахідки яких підтверджують, що «гніздо Гіреїв» почали будувати на початку XVI століття, на місці поселення Ескі-Юрт. Кількість відвідувачів тут невинно зростає і нині вона перевищує півмільйона на рік. Тож віриться, що ця історична перлина, як старший за віком Херсонес Таврійський, матимуть статус пам'яток всесвітнього спадку.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

НАПЕРЕДОДНІ

Веселися, юний народе!

Передноворічним концертом в Одеському палаці студентів почалися численні новорічні та різдвяні дитячі заходи. Концерт було організовано для дітей-сиріт, з багатодітних родин, дітей загублених співробітників міліції управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації разом з Федерацією профспілок Одеської області.

Фото Олександра СЕРГО (Укрінформ).

СИТУАЦІЯ

Дід Мороз з порожнім мішком?

Невстановлена особа, розбивши віконне скло, проникла в приміщення приватного підприємства «Розмарин-Сервіс», яке розташоване в Кам'янці-Подільському, і викрала 194 новорічні подарунки на загальну суму 1687 гривень. Ці пакунки придбав до свят фонд соціального страхування.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Ліцей

з правильними підходами

Миронівську середню загальноосвітню школу-ліцей №2, що на Київщині, знають далеко за межами області

Піднімаюся на другий поверх у кабінет директора школи Олексія Дубровина.

— Оригінальні методи навчання, специфіка ліцею сприяють створенню творчої атмосфери, яка відрізняє нас від інших навчальних закладів, — каже Олексій Леонтійович. — Діти у стінах ліцею мають бути розкутими, вміти користуватися свободою, відчувати смак до навчання.

Цього року на базі школи створено ліцей, де обдаровані діти району поглиблено вивчають окремі предмети. До їхніх послуг комп'ютерний клас, бібліотека, музичний, фізкультурний зали та художні класи.

— Ми пишаємося учнями та викладачами, — продовжує директор. — Перші місяця на районних конкурсах, найвищі досягнення на всеукраїнських олімпіадах підтверджують їхні неабиякі здібності. Третина наших педагогів — відмінники освіти, чимало нагороджених дипломами та іншими відзнаками.

За підтримки місцевої влади та батьківського комітету в ліцеї працюють над створенням нової моделі школи, яка має бути адаптованою до соціальних потреб суспільства. Вона допомагає кожній дитині здобути освіту на світовому рівні, і підсумовує бесіду директор.

Тож успіхів вам, шановні педагоги, у досягненні мети!

Наталія ХОМЕНКО.

Миронівський район Київської області.

КНИГА

Справжня «Маруся»

У Рівненській обласній друкарні видано повість Марка Вовчка «Маруся» у первісному її варіанті.

Ініціатором виходу повісті у світ став просвітянин Михайло Борейко, який запропонував рівненське видання зробити на основі канадського сорокарічної давності. Адже саме книга, випущена за сприяння діаспори, була найповнішим відтворенням оригіналу. Російськомовні варіанти створювали за текстом, «прочитаним» свого часу царською цензурою. Отож тепер український читач може побачити, якою насправді була «Маруся».

Євген ЦИМБАЛЮК.

Рівне.

ПІДЗЕМНЕ МІСТО

Луганськ не Київ, але теж може

У центрі Луганська, на перехресті вулиць Радянської і Оборонної, розпочато будівництво дворівневого підземного торгово-розважального комплексу. До здійснення цього проекту залучено столичних фахівців. Технології, що їх буде застосовано, не спричинять за собою розкривання зверху, а це означає, що рух центральною вулицею не зупинять. Загальна площа комплексу становитиме більш як три тис. кв. м., а вартість будівельно-монтажних робіт оцінено у понад 15 млн. грн. У рамках комплексної програми з реконструкції центральної частини Луганська планується освоєння всього підземного простору вулиці Радянської.

Алла АНТИПОВА.

Голос України

Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
  - Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
  - За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
  - Рукописів не повертаємо.
  - Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
  - При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- © Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників —
40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети
«Голос України»
Зам. 0311241.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОН: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>